

เอกสารทางวิชาการ

เรื่องที่ ๒

การให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะในการสอบสวนวินัย
กรณีทุจริตเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลเป็นเท็จ

โดย

กฤษฎา นาควิจิตร

พนม มีศิริพันธุ์

นฤชา แก้วอุดมวัชระ

เลขทะเบียนวิชาการ ๖๐(๒)-๐๕๐๓-๑๒๗

สถานที่ดำเนินการ กลุ่มวินัยและเสริมสร้างระบบคุณธรรม กองการเจ้าหน้าที่

ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐

การเผยแพร่ กองการเจ้าหน้าที่ กรมปศุสัตว์

<http://person.dld.go.th>

(๑)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะในการสอบสวนวินัย กรณีทุจริตเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลเป็นเท็จ
โดย นายกฤษฎา นาครวิจิตร ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการ
กลุ่มวินัยและเสริมสร้างระบบคุณธรรม กองการเจ้าหน้าที่
กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มวินัยและเสริมสร้างระบบคุณธรรม กองการเจ้าหน้าที่
กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดได้ตรวจสอบระบบบัญชีการเบิกจ่ายเงินในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ พบว่า เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๗ ได้มีเรื่องขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญ แต่ข้าราชการบำนาญไม่ได้ขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ซึ่งนาย ภ. ในขณะนั้นดำรงตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัด และนาง ส. ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน ได้เป็นผู้ลงนามร่วมกัน ในการสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงไทย จำนวน ๒ ฉบับ จากบัญชีเลขที่ ๒๑๓-๖-๐๒๖๖๘-๒ จ่ายให้ สำนักงานประกันสังคมจังหวัด ด้วยเช็คฉบับเลขที่ ๐๓๗๔๔๐๔๑ เป็นเงินจำนวน ๑๒๖,๓๙๒ บาท และจ่ายให้นาง ส. ด้วยเช็คฉบับเลขที่ ๐๓๗๔๔๐๔๒ เป็นเงินจำนวน ๒๕,๐๗๐ บาท รวมสั่งจ่ายเช็ค ทั้งสิ้นเป็นเงินจำนวน ๑๘๗,๕๗๔ บาท พหุติการณ์เป็นที่สงสัยว่ามีการทุจริตเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล อันเป็นเท็จ และอธิบดีกรมปศุสัตว์ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิด วินัยอย่างร้ายแรง จึงมีคำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ ๘๖๒/๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย อย่างร้ายแรง ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ให้สอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงนาย ภ. และนาง ส. ซึ่งปัญหาที่จะต้องนำมาพิจารณามีอยู่ว่า นาย ภ. ปศุสัตว์จังหวัด และนาง ส. ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงานในขณะนั้น ร่วมกันกระทำความผิดในหน้าที่ราชการฐานปฏิบัติหรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตจริงหรือไม่ จนกระทั่งนำมาสู่ความเห็นหรือ ข้อเสนอแนะ และจัดทำรายงานสอบสวนเสนอต่ออธิบดีกรมปศุสัตว์ได้มีคำสั่งลงโทษ นาย ภ. กรณีกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของ ทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจ ใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการตามมาตรา ๘๒(๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ส่วนนาง ส. กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการ ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้ใดผู้หนึ่ง หรือปฏิบัติหรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตตามมาตรา ๘๕(๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

จากการสอบสวนพบว่า นาย ภ. ผู้ถูกกล่าวหาว่าร่วมกระทำความผิดได้ปฏิเสธ มาโดยตลอดว่าไม่ได้ร่วมกระทำการทุจริตกับนาง ส. ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน ซึ่งผู้ขอรับการประเมินต้องพิจารณาพยานหลักฐานว่านาย ภ. มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด กับนาง ส. ต้องอาศัยแสวงหาพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่ทำการสอบสวนเพื่อนำมาประกอบการ พิจารณาสรุปเรื่องพร้อมเสนอความเห็นให้คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาในที่ประชุม และต้องให้ เหตุผลประกอบจากพยานหลักฐานที่ได้มา ไม่ว่าจะเป็นทั้งพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คณะกรรมการที่ร่วมสอบสวนใช้ดุลพินิจพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ ประกอบกับนาง ส. ได้ลาออกจากราชการ ก่อนแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ซึ่งจะต้องดำเนินการ สอบสวนตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากราชการความยุ่งยากในการสอบสวนจึงเกิดขึ้น เนื่องจากนาง ส. ไม่ยอมมาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวน ภายหลังที่ได้แจ้งข้อกล่าวหาและ สรุปพยานหลักฐานเพื่อสนับสนุนข้อกล่าวหาให้แก่นาง ส. ทำให้ต้องพิจารณาหลักฐานรับฟังได้ว่า นาง ส. เป็นผู้ดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญอันเป็นเท็จ ในขณะที่กระทำการ ดังกล่าวเป็นเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว พฤติการณ์ การกระทำมีพยานหลักฐานยืนยันอย่างหนักแน่นว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ส่วนนาย ภ. ต่อสู้มาโดยตลอดจากข้อเท็จจริงไม่ปรากฏ พยานหลักฐานแน่ชัดในทางสอบสวนว่า นาย ภ. กับนาง ส. ได้สมรู้ร่วมกัน ในการดำเนินการเบิกค่า รักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญอันเป็นเท็จ และยังมีข้อสงสัยในพยานหลักฐานเอกสาร ซึ่งเป็นเส้นแบ่งระหว่างการทุจริตกับความบกพร่องในหน้าที่ผู้ประเมินจึงเสนอความเห็น ว่า นาย ภ. ยังไม่มีส่วนในการกระทำการโดยทุจริตต่อหน้าที่ราชการในการดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาล ข้าราชการของข้าราชการบำนาญอันเป็นเท็จครั้งนี้ แต่พฤติการณ์ นาย ภ. ไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบ เอกสารประกอบการเบิกจ่ายจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาล ลงนามส่งจ่าย โดยไม่ตรวจสอบต้นขั้ว เช็คลงจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาลมียอดจำนวนเงินที่ถูกต้องตรงกับทะเบียนคุมการจ่ายเช็ค รายงานการขอเบิกเงินคงคลัง/ขบ.๐๒-ขอเบิกเงินงบประมาณ ที่ไม่ได้อ้างอิงใบสั่งซื้อและรายงาน แสดงรายละเอียดสถานการณ์เบิกจ่ายเงินรวมทั้งตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเบิกจ่ายจ่ายเงิน สวัสดิการรักษายาบาล ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ.๒๕๕๓ และแนวทางที่กำหนดในหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๔๖๐ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ กรณีจึงเป็นเหตุที่ก่อให้เกิดการเบิกจ่ายที่ไม่ถูกต้องและทางราชการได้รับความเสียหาย จึงถือได้ว่า นาย ภ. กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตาม กฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตาม ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้า แก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการตามมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

(๒)

คำนำ

การดำเนินการสอบสวนวินัยข้าราชการพลเรือน ผู้ขอรับการประเมินได้ถูกแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง นาย ภ. ปศุสัตว์จังหวัด และนาง ส. ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงานในขณะนั้น ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดร่วมกันในตำแหน่งหน้าที่หน้าที่ราชการ ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ ให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตจริงหรือไม่ ซึ่งผู้ขอรับการประเมินและคณะกรรมการได้ดำเนินการแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานไม่ว่าจะเป็นพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจนกระทั่งนำมาสู่การพิจารณาในการให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะ ให้คณะกรรมการได้ใช้ดุลพินิจการรับฟังพยานหลักฐาน ให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา พร้อมจัดทำรายงานสอบสวนเสนอต่ออธิบดีกรมปศุสัตว์ เพื่อมีคำสั่งลงโทษ ซึ่งผลการประเมินนี้จะใช้เป็นแนวทางให้ข้าราชการลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และพนักงานราชการในสังกัดกรมปศุสัตว์ ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความระมัดระวังให้เกิดผลดีหรือด้วยความอดสาหะ เอาใจใส่ และระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ และมีความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำผิดวินัย

กฤษฎา นาควิจิตร

กันยายน ๒๕๖๐

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(๑)
คำนำ	(๒)
สารบัญ	(๓)
บทที่ ๑ บทนำ	
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์การศึกษา	๑
ขอบเขตการศึกษา	๒
วิธีการศึกษา	๒
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
บทที่ ๒ บทสรุปแนวคิดทฤษฎีเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษา หรือกฎหมาย ระเบียบมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง	
๑. หลักการ แนวคิด และทฤษฎี	๓
๑.๑ หลักความยุติธรรม (JUSTICE)	๓
๑.๒ หลักความเป็นธรรม (FAIRNESS)	๔
๑.๓ หลักความรวดเร็ว (PROMPT)	๔
๒. กฎหมาย ระเบียบและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง	๕
๒.๑ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙	๕
๒.๒ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑	๕
๒.๓ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖	๗
๒.๔ พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๓	๘
๒.๕ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๕	๙
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการและผลการศึกษา	
๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน	๑๒
๒. กำหนดประเด็นและวางแนวทางการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐาน	๑๓
ก. กำหนดประเด็นสอบสวน	๑๓
ข. การวางแนวทางการสอบสวน	๑๓
ค. การรวบรวมพยานหลักฐาน	๑๓
๓. การดำเนินการสอบสวนและผลการดำเนินการ	๑๔
๑. รวบรวมข้อเท็จจริงข้อกฎหมายและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง	๑๔
๒. แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหา	๑๘

๓. ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแสดงพยานหลักฐาน	๑๘
๔. พิจารณาทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน	๒๑
๕. ทำรายงานการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้ง	๒๙

บทที่ ๔ บทวิเคราะห์การให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ

ประเด็นที่ ๑	๓๐
ประเด็นที่ ๒	๓๖
ความยุ่งยากในการดำเนินการทางวินัย	๓๗

บทที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป	๔๓
ข้อเสนอแนะ	๔๕

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

บทที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐบาลให้ความสำคัญการรักษายาบาล เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจและสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตของข้าราชการ เป็นสิทธิประโยชน์สำหรับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และผู้รับบำนาญ ซึ่งสามารถเบิกเงินสวัสดิการได้ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๓ โดยข้าราชการจะมีสิทธิได้รับสวัสดิการการรักษาพยาบาลตั้งแต่วันที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งและบุคคลในครอบครัวของข้าราชการคือ บิดา มารดา คู่สมรส และบุตร จะได้รับสิทธิในการรักษาพยาบาลนี้ด้วย ซึ่งต้องเป็นบุคคลในครอบครัวที่ขอบด้วยกฎหมายหรือที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีหลักฐานทางราชการรับรองความถูกต้อง เมื่อผู้มีสิทธิเกิดสิทธิก็จะมีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลของบุคคลในครอบครัวไปด้วยพร้อมกัน และเมื่อผู้มีสิทธิหมดสิทธิก็จะมีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลของบุคคลในครอบครัวเช่นเดียวกัน นอกจากนี้อาจไม่สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลของบุคคลในครอบครัวได้ เนื่องจากเหตุอื่นที่ระบุไว้ในกฎหมายด้วย เช่น บุตรของผู้มีสิทธิบรรลุนิติภาวะ ผู้มีสิทธิจดทะเบียนหย่ากับคู่สมรส เป็นต้น

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดได้ตรวจสอบระบบบัญชีการเบิกจ่ายเงินในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ พบว่า ได้มีการทำเรื่องขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญรวม ๓ ราย โดยมีการส่งจ่ายเช็คธนาคารจำนวน ๒ ฉบับ จ่ายให้สำนักงานประกันประกันสังคมจังหวัด รวมส่งจ่ายเช็คทั้งสิ้นเป็นเงินจำนวน ๑๘๗,๕๗๔ บาท แต่ปรากฏว่าข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย ไม่ได้มีการขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลแต่อย่างใด พฤติการณ์เป็นที่สงสัยว่ามีการทุจริตเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลอันเป็นเท็จ และอธิบดีกรมปศุสัตว์พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงกับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งปศุสัตว์จังหวัด และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน ในขณะนั้น ซึ่งได้เป็นผู้ลงนามร่วมกัน

ปัญหาที่จะต้องนำมาพิจารณา คือ นาย ก. และนาง ส. ร่วมกันกระทำความผิดในหน้าที่ราชการ ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตจริงหรือไม่ จนกระทั่งนำมาสู่ความเห็นหรือข้อเสนอแนะ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม และจัดทำรายงานสอบสวนเสนอต่ออธิบดีกรมปศุสัตว์ได้มีคำสั่งลงโทษ นาย ก. กรณีกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการตามมาตรา ๘๒(๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ส่วนนาง ส. กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้ใดผู้หนึ่งหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตตามมาตรา ๘๕(๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

๒. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

๒.๑ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นใช้ศึกษาเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ และระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ

๒.๒ เพื่อให้ความรู้แก่ข้าราชการลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และพนักงานราชการ ในการปฏิบัติตามวินัย และมีความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำผิดวินัย

๒.๓ เพื่อข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และพนักงานราชการ มีความรู้เกี่ยวกับวินัย และการรักษาวินัยให้กับข้าราชการ เพื่อปฏิบัติตนให้เหมาะสม

๓. ขอบเขตการศึกษา

ผู้ขอรับการประเมิน ได้ทำการศึกษาจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี กฎหมาย ระเบียบและ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง และต้องศึกษาวิเคราะห์ข้อเท็จจริง พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และชี้แจงนำ พยานหลักฐานต่าง ๆ ว่ามีความน่าเชื่อถือเพียงพอที่จะนำมาพิจารณาลงโทษผู้ถูกกล่าวหา หรือเพียงพอให้ ได้ข้อยุติว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดหรือไม่ เพียงใด และเป็นความผิดวินัยมาตราใด สมควรกำหนดโทษใน สถานใด และอัตราโทษเพียงใด เพื่อให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะในการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง กรณีทุจริตเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลเป็นเท็จ เกี่ยวกับการตีความบทบัญญัติแห่งกฎหมาย การบังคับใช้ กฎหมาย หรือการอื่นใดในทำนองเดียวกัน ที่ต้องใช้ความรู้ทางวิชาการด้านกฎหมายในระดับสูง เนื่องจาก เป็นงานที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติราชการ และมีผลกระทบ ต่อสิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพของเจ้าหน้าที่ ของรัฐ

๔. วิธีการศึกษา

๔.๑ ศึกษากฎหมาย กฎและระเบียบที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย เช่น พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖ เป็นต้น

๔.๒ ศึกษาขั้นตอน รูปแบบ หรือวิธีการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหา เพื่อให้กระบวนการ สอบสวนทางวินัยเป็นไปตามหลักความชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ได้ความจริงที่ถูกต้องมากที่สุด ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙

๔.๓ ศึกษาวิธีการรวบรวมพยานหลักฐาน กรณีที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานทุจริต ต่อหน้าที่ราชการ เพื่อสรุปผลการสอบสวนโดยศึกษาและวิเคราะห์พฤติการณ์แห่งการกระทำความผิด และความร้ายแรงของความผิดอันจะนำไปประกอบการพิจารณาการลงโทษให้มีความเหมาะสมกับการที่ ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัย

๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๕.๑ ทำให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น ใช้ศึกษาเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เกิดผลดีหรือด้วยความอดทนอดทน เอาใจใส่ และระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ

๕.๒ ทำให้ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และพนักงานราชการ ปฏิบัติตาม วินัย และมีความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำผิดวินัย มีความรู้เกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและปฏิบัติตนให้ เหมาะสมกับความเป็นราชการที่ดี

๕.๓ ทำให้ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และพนักงานราชการ มีความรู้ เกี่ยวกับวินัย และการรักษาวินัยให้กับข้าราชการ เพื่อปฏิบัติตนให้เหมาะสม

บทที่ ๒

หลักการกฎหมาย ระเบียบและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงนั้น เป็นกระบวนการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้ได้ความจริงว่าข้าราชการผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ หากข้าราชการผู้นั้นกระทำผิดก็จะต้องถูกลงโทษตามความเหมาะสมแก่กรณี ซึ่งในการดำเนินการเรื่องนี้ ผู้ขอรับการประเมิน จึงต้องทำความเข้าใจถึงรูปแบบขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้ เพื่อให้กระบวนการสอบสวนวินัย เป็นไปตามหลักความชอบด้วยกฎหมาย โดยได้ทำการศึกษาจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี กฎหมาย ระเบียบและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑. หลักการ แนวคิด และทฤษฎี

การศึกษาหลักการของแนวคิด ทฤษฎี จะทำให้ตระหนักถึงความถูกต้องเหมาะสมตามเหตุผลของการกระทำที่ควรจะเป็น เพื่อนำมาเป็นหลักในการปฏิบัติงานและการใช้ดุลยพินิจได้อย่างมีมาตรฐาน ซึ่งได้ทำการศึกษาหลักการที่สำคัญ คือ

๑.๑ หลักความยุติธรรม (JUSTICE)

ความยุติธรรม ถือได้ว่าเป็นคุณธรรมหลักของนักกฎหมายที่ทุกคนต้องมี ในประมวลกฎหมายของจักรพรรดิจัสติเนียน ได้กล่าวเอาไว้ในบทแรกของมูลบทนิติศาสตร์ (Institute) ว่า ความยุติธรรม คือ เจตจำนงอันแน่วแน่ตลอดกาล ที่จะให้แก่ทุกคนในส่วนที่เขาพึงจะได้^๑

หลักความยุติธรรม (JUSTICE) ให้ความสำคัญกับเรื่องที่ไม่กระทำการตามอำเภอใจ การไม่เลือกปฏิบัติ ความเสมอภาคและความเที่ยมกัน จึงเป็นที่มาของหลักการไม่มีส่วนได้เสียของเจ้าหน้าที่ สาระสำคัญ คือ เจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานจะต้องไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัว หรือไม่มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ตนเองมีหน้าที่ในการพิจารณาตัดสิน และจะต้องเป็นอิสระจากการถูกแทรกแซงที่จะส่งผลให้ขาดความเป็นกลางในการตัดสินใจ เพื่อดำรงไว้ซึ่งความไว้วางใจหรือความน่าเชื่อถือ เพราะหากผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้พิจารณาตัดสินมีส่วนได้เสียในเรื่องที่ตัดสินคู่ความย่อมจะเกิดความสงสัยว่าตนเองจะไม่ได้รับความเป็นธรรมจากคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา^๒

ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวินัยจะต้องตั้งมั่นอยู่ในหลักการนี้ เพื่อดำรงไว้ซึ่งเกียรติยศและศักดิ์ศรี และเพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความศรัทธาและได้รับความไว้วางใจจากหน่วยงาน ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้กล่าวหา รวมถึงบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง และใช้กฎหมายเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งสร้างหลักประกันความเป็นธรรมให้แก่ข้าราชการที่จะถูกดำเนินการทางวินัยอย่างเหมาะสม ตามหลักความชอบด้วยกฎหมาย เมื่อกฎหมายได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและขั้นตอนไว้อย่างไรก็ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและขั้นตอนนั้นให้ครบถ้วน เช่น การตั้งคณะกรรมการสอบสวน ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนในการเตรียมการเพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง การดำเนินการใดๆ จะต้องเป็นไปตามหลักความชอบด้วยกฎหมาย เพราะหากผลการสอบสวนปรากฏว่าผู้ถูกสอบสวนได้กระทำผิดวินัยจริง ผลคือต้องออกคำสั่งลงโทษ คำสั่งจึงเป็น

^๑ ปรีดี เกษมทรัพย์, นิติปรัชญา, พิมพ์ครั้งที่ ๑๒ (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา ๒๕๕๕), หน้า ๓๔๒.

^๒ วิชา มหาคุณและคณะ, เอกสารประกอบการบรรยายการประชุมวิชาการ เรื่องจริยธรรมในวิชาชีพ วิฤตหรือโอกาสในการพัฒนาสังคมไทย, มหาวิทยาลัยมหิดล, ๘ มีนาคม ๒๕๕๖, หน้า ๒-๓.

“คำสั่งทางปกครอง” ซึ่งหากการตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่ชอบมาตั้งแต่ต้น ย่อมส่งผลกระทบต่อ คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมายไปด้วย

๑.๒ หลักความเป็นธรรม (FAIRNESS)

หลักความเป็นธรรม (FAIRNESS) ในทางปรัชญาอาจเป็นสิ่งที่เป็นามธรรมที่ยากจะชี้วัดจัดการได้ โดย Plato (๔๒๗-๓๔๗ ก่อน ค.ศ.)^๓ นักปราชญ์ชาวกรีกได้ให้แนวความคิดเรื่องความเป็นธรรมไว้ว่า หมายถึงการให้ตามส่วนที่พึงได้รับ เนื่องจากคนแต่ละกลุ่มในสังคมนั้นจะทำหน้าที่แตกต่างกัน จึงควรได้รับผลตอบแทนต่างกัน จึงจะถือว่าเป็นความยุติธรรมหรือความเป็นธรรม

การดำเนินการทางวินัยจึงต้องมีกระบวนการที่ถูกต้องตามกฎหมาย (DUE PROCESS OF LAW) ตามหลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง เพราะเมื่อไม่มีกฎหมายก็ย่อมไม่มีอำนาจนั่นเอง สอดคล้องกับหลักนิติธรรม (THE RULE OF LAW) หรือหลักการปกครองโดยกฎหมาย เป็นหลักพื้นฐานแห่งกฎหมายที่เกิดจากการค้นหาหลักการปกครองที่ดีที่สุดของเพลโต (Plato ๔๒๗-๓๔๗ B.C.) ผู้ที่เคยเสนอแนวความคิดว่าการปกครองที่ดีที่สุด คือ การปกครองโดยราชาปราชญ์ (Philosopher King) ซึ่งผู้ที่จะเป็นผู้ปกครองหรือราชาจะต้องเป็นทั้งคนเก่งและคนดี มีคุณธรรม ปกครองบ้านเมืองด้วยความถูกต้องชอบธรรม แต่สุดท้ายแล้วเพลโตก็ไม่สามารถหาคนที่สมบูรณ์แบบพอที่จะเป็นราชาปราชญ์ได้ ในที่สุดเพลโตจึงได้หันมาให้ความสำคัญกับกฎหมาย โดยเสนอว่ากฎหมายเป็นสิ่งสูงสุดและการปกครองจะต้องดำเนินตามกฎหมาย หากสังคมสามารถสร้างระบบกฎหมายที่ดีและเป็นธรรมขึ้นมาให้คนประพฤติปฏิบัติตามได้ แม้แต่คนชั่วยังอาจมีทางทำความดีขึ้นมาได้^๔

การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงอาจส่งผลให้ข้าราชการผู้ถูกกล่าวหาต้องพ้นจากราชการได้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการป้องกันและดูแลไม่ให้มีการใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้อง จนเป็นเหตุให้ข้าราชการที่ไม่ได้กระทำความผิดต้องถูกกลั่นแกล้งและถูกลงโทษไล่ออกหรือปลดออกจากราชการ หรือช่วยเหลือไม่ให้ข้าราชการผู้กระทำผิดไม่ต้องรับโทษ

๑.๓ หลักความรวดเร็ว (PROMPT)

หลักความรวดเร็ว (PROMPT) มาจากหลักการพิจารณาคดีอาญา ซึ่งเป็นหลักการสำคัญที่จะให้ความคุ้มครองผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่ให้ถูกดำเนินคดีเนิ่นนานเกินความจำเป็น ตามสุภาษิตกฎหมายที่ว่า “ความยุติธรรมที่ล่าช้า คือ การปฏิเสธความยุติธรรม”

ในการสอบสวนวินัยข้าราชการผู้ใด กฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖ กำหนดให้ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในที่กฎหมายกำหนด นับแต่วันที่ประธานกรรมการรับทราบคำสั่ง เพราะแม้เพียงการตั้งเรื่องกล่าวหาที่ย่อมจะส่งผลกระทบต่อข้าราชการผู้นั้น เช่น สิทธิและเสรีภาพ หรือประโยชน์อื่น เช่น การเลื่อนขั้นเงินเดือน กฎหมายจึงต้องคุ้มครองประโยชน์ของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงหน่วยงานราชการ รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองพยานหลักฐานไม่ให้สูญหายตามกาลเวลา และเพื่อคุ้มครองสังคมโดยรวมให้เกิดความสงบเรียบร้อยอีกด้วย

^๓ อีระ สินเดชาธิ์ อรุมา เตพลกุล และจุฑาธิณี ธิญประณีตกุล, “ความเป็นธรรมทางสังคม: ความพยายามชี้วัดและวิเคราะห์ในเชิงตัวเลข”, วารสารธรรมศาสตร์, ๓๕, ๑ (๒๕๕๙), หน้า ๑๖๙.

^๔ ฉานินทร์ ภิริวิเชียร, หลักนิติธรรม (THE RULE OF LAW), [Online], Available URL: http://www.nrlcthailand.org/nrlct๒๐๑๓/download/RulesOfLaw_๒๐๑๕๐๘๐๗.pdf, สืบค้นเมื่อ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐.

การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดในกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่กำหนดถึงวิธีการดำเนินการทางวินัย และมีการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จในการสอบสวน รวบรวมพยานหลักฐาน ให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้ผู้ที่ต้องอยู่ในกระบวนการดำเนินการทางวินัยได้รับความยุติธรรมที่รวดเร็วขึ้น รวมถึงลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

๒. กฎหมาย ระเบียบและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นกฎหมายหลักที่กำหนดกฎเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง หรือการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เช่น ขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับกระบวนการออกคำสั่งทางปกครองและเพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายปกครองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตราที่สำคัญ ได้แก่

มาตรา ๓ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายใดกำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องใดไว้โดยเฉพาะ และมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๗ ให้เจ้าหน้าที่แจ้งสิทธิและหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาทางปกครองให้คู่กรณีทราบตามความจำเป็นแก่กรณี

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองอาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณีเจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน

มาตรา ๓๗ คำสั่งทางปกครองที่ทำเป็นหนังสือและการยืนยันคำสั่งทางปกครองเป็นหนังสือต้องจัดทำให้มีเหตุผลไว้ด้วยและเหตุผลนั้นอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ
- (๒) ข้อกฎหมายที่อ้างอิง
- (๓) ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจ

๒.๒ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นกฎหมายที่กำหนดบทบาทภารกิจของข้าราชการพลเรือนให้เหมาะสมกับทิศทางการบริหารราชการ และมีบทบัญญัติข้อกำหนดวินัยไว้ในหมวด ๖ และหมวด ๗ เพื่อให้ข้าราชการยึดถือเป็นแบบแผนในการควบคุมความประพฤติให้ปฏิบัติตนให้เป็นข้าราชการที่ดี มีมาตราที่สำคัญ ได้แก่

มาตรา ๘๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

มาตรา ๘๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม
- (๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
- (๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ

... ฯลฯ...

มาตรา ๘๕ การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

(๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติกู้ช่วยอย่างร้ายแรง

... ฯลฯ...

มาตรา ๘๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย จะต้องได้รับโทษ ทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน ดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินเดือน

(๓) ลดเงินเดือน

(๔) ปลดออก

(๕) ไล่ออก

มาตรา ๘๙ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำเป็นคำสั่ง ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ โดยในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำความผิดวินัยในกรณีใดและตามมาตราใด

มาตรา ๙๓ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๙๑ ปรากฏว่ากรณีมีมูลอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จ ให้รายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗

ถ้าผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้สั่งยุติเรื่อง แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๙๖ หรือมาตรา ๙๗ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๙๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด

ในกรณีมีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย

ในกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การลงโทษตามมาตรานี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษและอัตราโทษใดได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๔๗ ภายใต้บังคับวรรคสอง ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ เห็นว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ.จังหวัด หรือ อ.ก.พ.กรม หรือ อ.ก.พ.กระทรวง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ แล้วแต่กรณีพิจารณา เมื่อ อ.ก.พ. ดังกล่าวมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ส่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ไม่ใช่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๔ หรือมาตรานี้ ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๕๗ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๔ หรือมาตรานี้ได้

... ฯลฯ...

๒.๓ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖ เป็นกฎหมายที่ออกตามในมาตรา ๘ (๕) มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๑๐๑ และมาตรา ๑๐๕ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ประกอบด้วย ๑๐ หมวด และบทเฉพาะกาล รวมทั้งสิ้น ๙๘ ข้อ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดถึงวิธีการดำเนินการทางวินัย ระยะเวลาในการสอบสวน รวบรวมพยานหลักฐาน การสั่งยุติเรื่อง ลงโทษหรืองดโทษ เป็นต้น ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่เป็นหลักประกันให้ผู้ที่ต้องอยู่ในกระบวนการดำเนินการทางวินัยได้รับความยุติธรรมที่รวดเร็วขึ้น มีมาตราที่สำคัญ ได้แก่

ข้อ ๒ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นมีหน้าที่ต้องรายงานตามลำดับชั้นให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ทราบโดยเร็ว โดยทำเป็นหนังสือ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อผู้กล่าวหา (ถ้ามี)
- (๒) ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา
- (๓) ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แห่งการกระทำที่กล่าวหาหรือเป็นที่สงสัยว่ากระทำความผิดวินัย
- (๔) พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเท่าที่มี

ข้อ ๕ เมื่อได้รับรายงานตามข้อ ๒ หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ว่ามีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยให้ดำเนินการต่อไปอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้โดยเร็ว

- (๑) พิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่
- (๒) ดำเนินการสืบสวนหรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวน และพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ในกรณีนี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ อาจสืบสวนเองหรือให้ข้าราชการพลเรือนสามัญหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการสืบสวนแล้วรายงานมาเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการต่อไปตามหมวด ๓ ถ้าพิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการต่อไปตามหมวด ๔ แต่ถ้าพิจารณาเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย ให้ยุติเรื่อง

ข้อ ๑๑ เมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ได้ดำเนินการตามข้อ ๑๐ แล้วให้พิจารณาสั่งหรือดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดวินัยตามข้อกล่าวหา ให้สั่งยุติเรื่องตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง โดยทำเป็นคำสั่งตามข้อ ๖๖

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิดตามมาตรา ๙๖ และที่กำหนดไว้ในข้อ ๖๗ โดยทำเป็นคำสั่งตามข้อ ๖๙

(๓) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ งดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนตามมาตรา ๙๖ ก็ได้ โดยทำเป็นคำสั่งงดโทษตามข้อ ๗๑

(๔) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามหมวด ๔ ต่อไป

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๑๒ ต้องดำเนินการสอบสวน รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา แล้วเก็บรวบรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน และทำรายงานการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ทั้งนี้ ต้องให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการรับทราบคำสั่ง

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ปรากฏว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ แล้วแต่กรณี แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนต่อไป

๒.๔ พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๓ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดสิทธิในการได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล การเข้ารับการรักษาพยาบาล ในสถานพยาบาลของรัฐและเอกชน รวมทั้งกำหนดให้มีการนำระบบการเบิกจ่ายตรงมาใช้กับการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล อันเป็นการลดขั้นตอนการดำเนินการ เพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายของรัฐ และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลมากยิ่งขึ้น

มาตรา ๔ ในพระราชกฤษฎีกานี้ “การรักษาพยาบาล” หมายความว่า การให้บริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขโดยตรงแก่ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิ เพื่อการรักษาโรค การตรวจวินิจฉัย การฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต และให้หมายความรวมถึง การตรวจสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรคเพื่อประโยชน์ด้านสาธารณสุข ทั้งนี้ ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด แต่ไม่รวมถึงการเสริมความงาม

“ผู้มีสิทธิ” หมายความว่า

(๑) บุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือบรรลุนิติภาวะแล้ว แต่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ซึ่งอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีสิทธิ แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น

(๒) คู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิ

(๓) ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้ได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตามกฎหมายว่าด้วยบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำนาญข้าราชการ และทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น ให้ผู้มีสิทธิเลือกว่าจะใช้สิทธิรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้ หรือใช้สิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น และหากเลือกใช้สิทธิจากหน่วยงานอื่นผู้นั้นไม่มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกานี้ ทั้งนี้ การเลือกและการเปลี่ยนแปลงการใช้สิทธิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด ในกรณีที่บุคคลในครอบครัวมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลตามสิทธิของตนเองจากหน่วยงานอื่น ผู้มีสิทธิไม่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวตามพระราชกฤษฎีกานี้ เว้นแต่ค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับนั้นต่ำกว่าเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่มีสิทธิจะได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล สำหรับบุคคลในครอบครัวเฉพาะส่วนที่ขาดอยู่

ในกรณีที่บุคคลในครอบครัวเป็นผู้อาศัยสิทธิของผู้อื่นซึ่งมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวจากหน่วยงานอื่นในขณะเดียวกัน ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๑๔ ในการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ผู้มีสิทธิอาจนำหลักฐานการรับเงินที่สถานพยาบาล ซึ่งตนเองหรือบุคคลในครอบครัวเข้ารับการรักษาพยาบาลออกให้มายื่นต่อส่วนราชการเจ้าสังกัด หรืออาจให้สถานพยาบาลนั้นเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลแทนโดยระบบการเบิกจ่ายตรงก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนด

๒.๕ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๓ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์ แนวทางและวิธีการในการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล การปฏิบัติของผู้มีสิทธิและส่วนราชการ ให้ถือปฏิบัติ ปรับปรุงสิทธิในการรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับการเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนของผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ทั้งประเภทผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน เฉพาะกรณีที่ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเป็นผู้ป่วยฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉิน

ข้อ ๑๒ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือข้าราชการต่อไปนี้เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

(๓) ส่วนราชการในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกเป็นผู้อนุมัติ เว้นแต่ การอนุมัติการเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของหัวหน้าส่วนราชการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อนุมัติ

๒.๖ หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๔๖๐ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ เรื่อง การตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลข้าราชการของส่วนราชการ กำหนดกระบวนการการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลข้าราชการ ในปัจจุบันสามารถเบิกจ่ายได้ ๒ กรณี คือ การเบิกจ่ายที่อยู่ในระบบการจ่ายตรงค่ารักษาพยาบาล และการเบิกจ่ายที่ไม่ได้อยู่ในระบบการจ่ายตรง ค่ารักษาพยาบาลที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลจะต้องนำหลักฐานการรับเงินจากสถานพยาบาลมาเบิกกับส่วนราชการ และส่วนราชการจะเบิกจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิตามระเบียบของทางราชการ ในกรณีการเบิกจ่ายที่ไม่ได้อยู่ในระบบการจ่ายตรงค่ารักษาพยาบาล

ซึ่งสามารถ ตั้งเบิกได้ ๒ ลักษณะ คือ การตั้งเบิกจากเงินงบประมาณโดยตรง และการตั้งเบิกผ่านเงินทดรองราชการ โดยการตั้งเบิกจากเงินงบประมาณโดยตรงมีขั้นตอน ดังนี้

(๑) ผู้มีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๑) ขอเบิกค่ารักษาพยาบาล พร้อมด้วยหลักฐานการรับเงินของสถานพยาบาล ภายในระยะเวลา ๑ ปีนับถัดจากวันที่ปรากฏในหลักฐานการรับเงิน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้มีสิทธิ ไม่ประสงค์จะขอรับเงินสวัสดิการ

(๒) เจ้าหน้าที่การเงินของส่วนราชการบันทึกการรับเอกสารใบสำคัญขอเบิกไว้ในทะเบียนคุมหลักฐานขอเบิกและตรวจสอบเอกสารใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ตรวจสอบสิทธิการเบิก ใบเสร็จรับเงินจากสถานพยาบาล อย่างน้อยต้องมีรายการ ชื่อ สถานที่อยู่ หรือที่ทำการของผู้รับเงิน วัน เดือน ปีที่รับเงิน ระบุว่าเป็นค่ารักษาพยาบาลอะไร จำนวนเงินทั้งตัวเลขและตัวอักษร ลายมือชื่อของผู้รับเงิน

(๓) ขออนุมัติเบิกจ่าย เจ้าหน้าที่การเงินจัดทำเรื่องขออนุมัติเบิกจ่ายจากหัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

(๔) ตรวจสอบอนุมัติการเบิกจ่ายเงิน หัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกหรือผู้ที่หัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกมอบหมาย ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารใบสำคัญขอเบิกและความสำคัญในเนื้อหาแห่งสิทธิ และลงนามอนุมัติการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล ถ้าไม่ถูกต้องส่งกลับให้ผู้มีสิทธิ แก้ไขใหม่ และถ้าถูกต้องให้บันทึก ข้อมูลในระบบ GFMS ต่อไป

(๕) บันทึกรายการขอเบิกในระบบ GFMS โดยหัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกจัดทำคำสั่งหรือมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร กำหนดบุคคลที่จะได้รับมอบหมาย กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและกำหนดแนวทางการควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยงานผู้เบิก เพื่อเป็นหลักปฏิบัติในการเข้าใช้งานในระบบ GFMS สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้ที่ได้รับมอบหมายหรือแต่งตั้งซึ่งบุคคลที่ได้รับมอบหมาย (เจ้าหน้าที่การเงิน) รวบรวมเอกสารใบสำคัญขอเบิกแยกตามศูนย์ต้นทุน และนำไปบันทึก รายการขอเบิก ในทะเบียนคุมฎีกาเบิกจ่ายเงินเพื่อประโยชน์ในการควบคุมการใช้จ่ายเงินภายในระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด รวมทั้งบันทึกรายการขอเบิกในระบบ GFMS พร้อมทั้งพิมพ์รายงานการขอเบิกเงินคงคลัง/ ขบ๐๒-ขอเบิกเงินงบประมาณ ที่ไม่อ้างอิงใบสั่งซื้อจากระบบ GFMS เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเสนอหัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกหรือผู้ที่หัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกมอบหมายอนุมัติต่อไป

(๖) ตรวจสอบอนุมัติการเบิกเงินในระบบ หัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกหรือผู้ที่หัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกมอบหมายตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารใบสำคัญขอเบิกทั้งหมด ถ้าไม่ถูกต้องส่งกลับเจ้าหน้าที่การเงินแก้ไขข้อมูลการบันทึกใหม่ และถ้าถูกต้องอนุมัติการเบิกในระบบ GFMS เพื่อส่งคำขอเบิกเงินไปยังกรมบัญชีกลางหรือสำนักงานคลังจังหวัดแล้วแต่กรณี

(๗) การบัญชีกลางตรวจสอบ/ปลดบล็อก กรมบัญชีกลางหรือสำนักงานคลังจังหวัดแล้วแต่ กรณีตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ถ้าไม่ถูกต้องแจ้งส่วนราชการแก้ไข และถ้าถูกต้องดำเนินการปลดบล็อก เพื่ออนุมัติรายการขอเบิก

(๘) ธนาคารโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากส่วนราชการ ธนาคารส่งจ่ายผ่านระบบธนาคารแห่งประเทศไทย โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของส่วนราชการตามยอดที่กรมบัญชีกลางอนุมัติรายการขอเบิก

(๙) ตรวจสอบการโอนเงินของส่วนราชการ ส่วนราชการตรวจสอบการโอนเงินจากธนาคารที่ได้รับอนุมัติรายการขอเบิกเงินในระบบ GFMS โดยเปรียบเทียบรายงานแสดงรายละเอียดสถานะการณเบิกจ่ายเงินกับรายงานการขอเบิกเงินคงคลัง/ขบ๐๒-ขอเบิกเงินงบประมาณที่ไม่อ้างอิงใบสั่งซื้อ จากระบบ GFMS และรายงานยอดเงินฝากธนาคาร (Bank Statement) จากธนาคารว่ามีรายการใดบ้าง ที่ยังไม่รับการอนุมัติจากคลัง มีรายการใดบ้างที่ได้รับอนุมัติและธนาคารได้โอนเงินเข้าบัญชี

เงินฝากธนาคารของส่วนราชการครบถ้วนถูกต้องหรือไม่ พร้อมทั้งบันทึกวันที่ที่ธนาคารโอนให้ในทะเบียนคุมฎีกา เบิกจ่ายเงินเพื่อควบคุมให้จ่ายเงินภายใน ๑๕ วันทำการนับจากวันที่ที่ธนาคารโอนเงินให้

(๑๐) เขียนสั่งจ่ายเช็ค เจ้าหน้าที่การเงินเขียนเช็คสั่งจ่ายในนามของผู้มีสิทธิรับเงินสามารถดำเนินการได้ ๒ กรณีคือ

กรณีที่ ๑ สั่งจ่ายให้กับผู้มีสิทธิรับเงินโดยตรง หรือ

กรณีที่ ๒ สั่งจ่ายส่วนราชการ แล้วส่วนราชการ จ่ายเงินสดให้ผู้มีสิทธิรับเงินต่อไป

ในกรณีสั่งจ่ายส่วนราชการเพื่อขอรับเงินสดมาจ่ายให้ออกเช็คสั่งจ่ายในนามเจ้าหน้าที่การเงินของส่วนราชการ (ตามที่ได้รับมอบหมาย) และขีดฆ่า คำว่า “หรือผู้ถือ” โดยยอดเงินจะต้องเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิก รายการในต้นขั้วเช็คจะต้องตรงกับตัวเช็ค ทั้งนี้ การเขียนหรือพิมพ์จำนวนเงินในเช็คที่เป็นตัวเลขและตัวอักษรให้เขียนหรือพิมพ์ให้ขีดเส้นและขีดคำว่า “บาท” หรือขีดเส้นหน้าจำนวนเงินทั้งตัวเลขและตัวอักษร โดยไม่มีช่องว่างที่จะเขียนหรือพิมพ์จำนวนเงินเพิ่มเติมได้ และให้ขีดเส้นตรงหลังชื่อสกุลของผู้มีสิทธิรับเงินจนขีดคำว่า “หรือผู้ถือ” โดยมีให้มีการเขียน หรือ พิมพ์ชื่อบุคคลอื่นเพิ่มเติมได้ และห้ามออกเช็คสั่งจ่ายเป็นเงินสด ห้ามลงลายมือชื่อสั่งจ่ายในเช็คไว้ล่วงหน้า โดยยังมีได้มีการเขียนหรือพิมพ์ผู้รับเงิน วันที่ที่ออกเช็ค และจำนวนเงินที่สั่งจ่าย พร้อมทั้ง บันทึกข้อมูลในทะเบียนคุมการจ่ายเช็คเพื่อบันทึกและควบคุมรายละเอียดของการจ่ายเช็ค

(๑๑) ตรวจสอบ/ลงนาม หัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกหรือผู้ที่หัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกมอบหมาย ตรวจสอบเอกสารใบสำคัญทั้งหมดเปรียบเทียบกับเช็คที่รอการสั่งจ่ายว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้อง ให้ส่งกลับไปแก้ไขใหม่ และถ้าถูกต้องลงนามสั่งจ่ายเช็ค

(๑๒) จ่ายเช็ค/เงินสดให้ผู้มีสิทธิเบิกคำรักษาพยาบาลที่ยื่นขอเบิก และให้ผู้มีสิทธิ ลงนามรับเช็ค/เงินสด ในใบเบิกเงินสวัสดิการฯ หรือจ่ายเช็คให้กับส่วนราชการ (ผู้ที่ได้รับมอบหมาย) แล้วแต่กรณี เพื่อเบิกเงิน มาจ่ายให้กับผู้มีสิทธิฯ ต่อไป พร้อมทั้งบันทึกรายการจ่ายเงินในทะเบียนคุมฎีกาเบิกจ่ายเงิน และทะเบียนคุมเลขที่ใบสำคัญคู่จ่ายเพื่อควบคุมและตรวจสอบรายละเอียดการจ่ายเงินแต่ละฎีกา ทั้งนี้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้จ่ายเงินประทับตราข้อความว่า “จ่ายเงินแล้ว” โดยลงลายมือรับรองการจ่ายและระบุชื่อผู้จ่ายเงินด้วยตัวบรรจง พร้อมทั้งวัน เดือน ปีที่จ่ายกำกับไว้ในหลักฐานการจ่ายเงิน (ใบเบิกเงินสวัสดิการฯ) ทุกฉบับเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ และบันทึกคำรักษาพยาบาลไว้ในทะเบียนคุมคำรักษาพยาบาลเพื่อประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบรายละเอียดการเบิกคำรักษาพยาบาล ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค ฯลฯ (ถ้ามี) ของผู้มีสิทธิให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ ซึ่งเป็นการป้องกันการเบิกซ้ำและหรือเบิกเกินสิทธิ

(๑๓) บันทึกบัญชี/ตรวจสอบ เจ้าหน้าที่บัญชีตรวจสอบว่าเอกสารหลักฐานครบถ้วน/ถูกต้อง และบันทึกบัญชีแยกประเภททั่วไปเพื่อลดยอดใบสำคัญค้ำจ่ายในระบบ GFMS พร้อมทั้งตรวจสอบการบันทึกบัญชีจากรายงานสรุปรายการขอเบิกของหน่วยงานในระบบ GFMS และทุกสิ้นวันทำการหรือในวันถัดไปติดตามตรวจสอบหนึ่งค้ำจ่ายในระบบที่ยังไม่ได้เบิกจ่ายและหาสาเหตุยอดค้ำจ่ายที่นานผิดปกติ เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินเป็นไปตามระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด

๒.๗ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ เกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเป็นบางกรณี ดังนี้

... ฯลฯ...

๑.๒ การลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือละทิ้งหน้าที่ราชการ ตามข้อ ๑.๑ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งควรลงโทษเป็นไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืน หรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใดไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษเป็นปลดออกจากราชการ

... ฯลฯ...

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการและผลการดำเนินการ

กรมปศุสัตว์ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ข้าราชการตำแหน่งปศุสัตว์จังหวัด และข้าราชการตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องทุจริตการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลหรือเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญเป็นเท็จ มีขั้นตอนวิธีดำเนินการและผลการดำเนินการ ดังนี้

๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ หรืออธิบดีกรมปศุสัตว์ได้ทำการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง ประกอบด้วย ประธานกรรมการ กรรมการอีกอย่างน้อยสองคน โดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการและให้มีผู้ช่วยเลขานุการอีกหนึ่งคน โดยผู้ขอรับการประเมิน ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการ ทั้งนี้ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน กรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนต้องดำรงตำแหน่งนิติกร หรือเป็นผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมายหรือเป็นผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยหรือเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย และในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่กล่าวหา ชื่อของประธานกรรมการ ชื่อกรรมการ และชื่อของผู้ช่วยเลขานุการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย (ถ้ามี)

เมื่อได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบคำสั่ง พร้อมทั้งแจ้งตำแหน่งของประธานกรรมการ กรรมการ และผู้ช่วย เลขานุการ รวมทั้งแจ้งสิทธิที่จะคัดค้านกรรมการสอบสวนไปพร้อมกัน พร้อมมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไว้หนึ่งฉบับ โดยได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาคนที่ ๑ ทราบโดยตรง และแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาคนที่ ๒ เป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ และผู้ถูกกล่าวหาคนที่ ๑ ลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐาน ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง ส่วนผู้ถูกกล่าวหาคนที่ ๒ เป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบตั้งแต่วันที่ครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้อ่านหนังสือดังกล่าวทางไปรษณีย์ และส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่ได้รับ และส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้กรรมการทราบเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่ได้รับ และส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้กรรมการทราบเป็นรายบุคคล เก็บรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน

กรรมการสอบสวนอาจถูกคัดค้านได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งภายในเจ็ดวันนับแต่วันทราบ หากมีกรณีตามมาตรา ๒๒ ของกฎ ก.พ. ได้แก่ เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องกับผู้ถูกกล่าวหาหรือกับคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา เป็นผู้ที่มีเหตุอื่น ซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การสอบสวนไม่เป็นกลางหรือเสียความเป็นธรรมเป็นต้น โดยต้องแสดงข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านด้วย

๒. กำหนดประเด็นและวางแนวทางการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐาน

เมื่อประธานกรรมการ ได้รับสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังกล่าวหาแล้ว ได้ทำการเรียกให้มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ (ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการรับเรื่อง) เพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนกำหนดประเด็นและวางแนวทางการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐาน ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

ก. กำหนดประเด็นสอบสวน

ผู้ขอรับการประเมินได้ให้ความเห็นและเสนอแนะปัญหาที่จะต้องนำมาพิจารณา คือ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัด ในฐานะผู้บังคับบัญชา และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน ร่วมกันกระทำความผิดในหน้าที่ราชการฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตจริงหรือไม่ คณะกรรมการสอบสวนกำหนดประเด็นทางการสอบสวน ๒ กรณี คือ

ประเด็นที่ ๑ พฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นการกระทำความผิดวินัยตามข้อกล่าวหา หรือไม่ เพียงใด

ประเด็นที่ ๒ ถ้าพฤติการณ์ดังกล่าวของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นการกระทำความผิดวินัย สมควรได้รับโทษสถานใด เพียงใด จึงจะเหมาะสมกับกรณีความผิด

ข. การวางแนวทางการสอบสวน ผู้ขอรับการประเมินได้ให้ความเห็นและเสนอแนะ เพื่อให้ทราบว่าการสอบสวนนั้นมีข้อกล่าวหาเกี่ยวกับ เรื่องอะไร อย่างไร เป็นความผิดในกรณีใด และตามบทกฎหมายมาตราใด สอบพยานคนใดบ้าง ตลอดจนการสอบสวนพยานเอกสาร พยานวัตถุ

ความผิดทางวินัยกรณีปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ “ฐานทุจริต” เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ต้องพิจารณาจากองค์ประกอบความผิดทั้งองค์ประกอบภายนอก ได้แก่ พฤติกรรมหรือการแสดงออกในการกระทำ และองค์ประกอบภายใน คือ จิตใจ ความรู้สำนึก ในการกระทำ และการจะถือว่าเป็นความผิดทางวินัยฐานใดได้ พฤติการณ์ที่กระทำหรือละเว้นการกระทำ ต้องครบองค์ประกอบความผิดในฐานนั้นด้วย ซึ่งความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการนั้น พิจารณาจากองค์ประกอบความผิดดังนี้

๑. ผู้กระทำความผิดเป็นข้าราชการ
๒. ผู้กระทำความผิดมีหน้าที่ราชการ
๓. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต
๔. เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้
๕. มีเจตนาทุจริต

หากไม่ครบองค์ประกอบความผิดฐานทุจริต อาจผิดวินัยฐานอื่นได้ เช่น ประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ซึ่งต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป

ค. การรวบรวมพยานหลักฐาน ผู้ขอรับการประเมินได้ให้ความเห็นและเสนอแนะ การรวบรวมประวัติและความประพฤติของผู้ถูกกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังกล่าวหา พยานหลักฐาน ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา ได้แก่

- พยานเอกสาร เอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๑) หลักฐานการรับเงินของสถานพยาบาล ทะเบียนคุมหลักฐานการขอเบิก ทะเบียนคุมฎีกา เบิกจ่ายเงิน รายงานการขอเบิกเงินคงคลัง (ขบ๐๒-ขอเบิกเงินงบประมาณที่ไม่อ้างอิงใบสั่งซื้อ) รายงาน แสดงรายละเอียดสถานะ การเบิกจ่ายเงิน รายงานยอดเงินฝากธนาคาร(Bank Statement) ทะเบียนคุม

การจ่ายเช็ค ทะเบียนคุมเลขที่ใบสำคัญคู่จ่าย ทะเบียนคุมค่ารักษาพยาบาล รายงานสรุปรายการขอเบิกของหน่วยงาน บัญชีแยกประเภททั่วไป

- พยานบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ผู้บันทึกระบบการเบิกจ่ายเงิน GFMS ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด พนักงานราชการของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค เงินเดือนพนักงาน เงินประกันสังคม ผู้จัดการธนาคาร ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องการเบิกจ่ายเงินตามเช็ค

๓. การดำเนินการสอบสวนและผลการดำเนินการ

เมื่อได้วางแนวทางการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐานแล้วคณะกรรมการสอบสวนได้ประชุม และกำหนดการดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้^๕

๑. รวบรวมข้อเท็จจริงข้อกฎหมายและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
๒. แจงข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ
๓. ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหา
๔. พิจารณาทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน
๕. ทำรายงานการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

๑. รวบรวมข้อเท็จจริงข้อกฎหมายและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยการรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่การสอบสวน เพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหารวบรวมประวัติและความประพฤติของผู้ถูกกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวหา เพื่อประกอบการพิจารณาโดยไม่รับฟังแต่เพียงข้ออ้างหรือพยานหลักฐานของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น ทั้งพยานวัตถุ พยานเอกสาร หรือพยานบุคคล ที่เห็นว่าพยานหลักฐานนั้นจะเป็นประโยชน์แก่การสอบสวนสรุปดังนี้

๑.๑ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๗ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ได้ตั้งขอเบิกเงินจำนวน ๑๘๗,๕๗๔ บาท

๑.๒ วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด มีการส่งจ่ายเช็คจากบัญชีธนาคาร ประเภทบัญชีกระแสรายวัน ซึ่งใช้สำหรับเบิกจ่ายเงินงบประมาณต่าง ๆ (รับ-โอน) ของสำนักงาน มีผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นผู้ลงนามส่งจ่ายร่วมกัน จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงินจำนวน ๑๘๗,๕๗๔ บาท โดยเช็คฉบับที่ ๑ ส่งจ่ายสำนักงานประกันสังคมจังหวัด จำนวน ๑๖๒,๕๐๔ บาท เช็คมีการขีดคร่อม คำว่า “ผู้ถือ” ออก และเช็คฉบับที่ ๒ ส่งจ่ายให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จำนวน ๒๕,๐๗๐ บาท เช็คไม่มีการขีดคร่อม คำว่า “ผู้ถือ” ออก ซึ่งกรณีเช็คที่มีการขีดคร่อมทางธนาคารจะจ่ายเงินเข้าบัญชีตามคำสั่งของผู้จ่าย ส่วนกรณีเช็คที่ไม่มีการขีดคร่อม หรือขีดฆ่า คำว่า “ผู้ถือ” ออก ธนาคารก็จะจ่ายเงินให้แก่ผู้ถือ

๑.๓ ตรวจสอบไปยังสำนักงานประกันสังคมจังหวัด พบว่า ได้รับการชำระเงินสมทบค่าประกันสังคมจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ สำหรับเดือนเมษายนถึง ธันวาคม ๒๕๕๖ รวม ๘ เดือน ๆ ละ ๑๘,๐๕๖ บาท เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๖๒,๕๐๔ บาท แต่หน่วยงานต้องรับผิดชอบในส่วนของเงินเพิ่มจากการนำส่งเงินล่าช้าในอัตราร้อยละ ๒ ต่อเดือน

^๕ ข้อ ๒๘ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖

๑.๔ การสอบปากคำพยาน

๑) พนักงานราชการ ตำแหน่ง นักวิชาการสัตวบาล ผู้ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการ การเบิกจ่ายพัสดุ การเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล การศึกษาบุตร เบี้ยเลี้ยง ค่าสาธารณูปโภค และงานอื่นที่ปศุสัตว์จังหวัดมอบหมาย โดยมีหน้าที่ดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน ในการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล โดยมีหน้าที่ในการบันทึกรายละเอียดลงในระบบ GFMS มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน คือ

๑. บันทึกรายการขอเบิกในระบบ GFMS

๒. พิมพ์รายงานการขอเบิกเงินจากระบบ GFMS ให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เพื่อตรวจสอบ และเสนอปศุสัตว์จังหวัด ลงนามอนุมัติต่อไป

๓. เมื่อปศุสัตว์จังหวัด ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารใบสำคัญขอเบิกและอนุมัติการเบิกเงินโดยลงนามในเอกสารร่วมกับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ แล้ว ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จะแจ้งให้ทราบด้วยวาจา และมอบอุปกรณ์ลูกกุญแจในการเปิดรหัส (Togen key) เพื่อให้พนักงานราชการ ดำเนินการอนุมัติการเบิกเงินในระบบ GFMS โดยการนำอุปกรณ์ลูกกุญแจในการเปิดรหัสเข้าไปในระบบคอมพิวเตอร์เพื่อคลิกในช่องอนุมัติเงิน เพื่อส่งคำขอเบิกเงินไปยังสำนักงานคลังจังหวัด

สำหรับการเบิกจ่ายในระบบ GFMS การขออนุมัติเบิกจ่ายเงินในระบบ หรือการขออนุมัติจะใช้อุปกรณ์ลูกกุญแจ (TOGEN KEY) ในการเปิดรหัส เพื่อเข้าไปดำเนินการในระบบ โดยอุปกรณ์ลูกกุญแจในการเปิดรหัส (TOGEN KEY) ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด มีจำนวน ๓ ลูก ดังนี้

- อุปกรณ์ลูกกุญแจ (TOGEN KEY) รหัส ๐๗๐๐๖๐๐๑๘๓๑๐ ใช้สำหรับ ผู้ปฏิบัติงาน ในการเข้าไปกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับรายการขอเบิกจ่าย ผู้ที่ถืออุปกรณ์ต้องเป็นข้าราชการ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นผู้ถืออุปกรณ์ลูกกุญแจ

- อุปกรณ์ลูกกุญแจ (TOGEN KEY) รหัส ๐๗๐๐๖๐๐๑๘๓๐๑ ใช้สำหรับการขออนุมัติเงิน เพื่อส่งข้อมูลไปยังสำนักงานคลังจังหวัด โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นผู้ถือ

- อุปกรณ์ลูกกุญแจ (TOGEN KEY) รหัส ๐๗๐๐๖๐๐๑๘๓๒๐ ผู้มีอำนาจอนุมัติ จะเป็นผู้ถือ และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เป็นผู้รับผิดชอบถืออุปกรณ์ลูกกุญแจ

ในทางปฏิบัติของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จะเป็นผู้รับผิดชอบระบบ GFMS และเป็นผู้ถืออุปกรณ์ลูกกุญแจ (TOGEN KEY) ทั้ง ๓ อัน แต่เนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ใช้คอมพิวเตอร์ไม่เป็น ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จึงได้เสนอปศุสัตว์จังหวัดให้พนักงานราชการเป็นผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติงานด้านคอมพิวเตอร์ โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จะมอบอุปกรณ์ลูกกุญแจ (TOGEN KEY) ให้เมื่อมีการเบิกจ่ายในแต่ละครั้ง เมื่อดำเนินการเข้าระบบเพื่ออนุมัติเงินเสร็จแล้ว ก็จะส่งคืนให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒

๔. เมื่อป้อนข้อมูลไปแล้ว สำนักงานคลังจังหวัด จะทำการตรวจสอบข้อมูล และอนุมัติในระบบโดยไม่ต้องจัดส่งเอกสารหลักฐานให้กับสำนักงานคลังจังหวัด โดยเงินที่ขออนุมัติไป จะเข้าบัญชีของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ในวันรุ่งขึ้น ประมาณช่วงเวลา ๑๐.๐๐ - ๑๑.๐๐ น. ของแต่ละวัน หลังจากนั้นสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจะทำการขอจ่ายในระบบ GFMS โดยความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารใบสำคัญขอเบิกจะทำหน้าที่เข้าในระบบ GFMS เพื่อคีย์ข้อมูลการขอจ่ายตามเอกสารที่ขอเบิกไป ต่อจากนั้นจะเป็นขั้นตอนการเขียนเพื่อดำเนินการจ่ายให้กับผู้ขอเบิก

พนักงานราชการ ให้ถ้อยคำว่า เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๗ เวลาประมาณ ๑๑.๐๐ น. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้นำเอกสารเป็นกระดาษ เอ ๔ เขียนด้วยลายมือ/ด้วยดินสอ มีรายละเอียดขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญ คนที่ ๑ จำนวน ๒๑,๕๗๐ บาท คนที่ ๒ จำนวน ๙๐,๙๕๗ และคนที่ ๓ จำนวน ๗๕,๐๔๗ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๑๘๗,๕๗๔ บาท ซึ่งตนเห็นว่าจำนวนเงินที่ขอเบิกเป็นจำนวนที่สูงมากจึงเดินไปสอบถามผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้รับคำตอบว่า เอกสารใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย มีจำนวนมากและใกล้เคียงหมดอายุในการเบิก ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้เก็บเอกสารไว้แล้ว และแจ้งว่าได้เขียนเหตุไว้ในกระดาษแผ่นเดียวกันแล้ว จึงกลับมาบันทึกข้อมูลเข้าระบบ GFMS และได้พิมพ์เอกสารจากระบบ GFMS ส่งมอบให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป โดยในเวลาประมาณช่วงบ่าย ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้แจ้งให้ตนทราบว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้อนุมัติและลงนามในเอกสารแล้วและให้ตนดำเนินการเข้าระบบ GFMS เพื่ออนุมัติเงินให้สำนักงานคลังจังหวัด ดำเนินการปลดบล็อกในระบบ GFMS ได้โดยไม่ได้นำเอกสารใดมามอบ

ต่อมาในวันเดียวกันพนักงานราชการคนเดียวกัน ได้โทรศัพท์ไปที่สำนักงานประกันสังคมจังหวัด เพื่อสอบถามสิทธิการคำนวณเบี้ยชราภาพ ทำให้ได้ทราบข่าวว่าสำนักงานประกันสังคมจังหวัดได้ตัดสิทธิการรักษาพยาบาลของพนักงานราชการสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด จำนวน ๑๕ ราย เนื่องจาก ขาดส่งเงินเข้าประกันสังคมเป็นเวลา ๙ เดือน เมื่อตนทราบแล้วรู้สึกว่าการเบิกจ่ายมีความผิดปกติ เนื่องจาก มีจำนวนเงินที่สูงมากประมาณ ๑.๔-๑.๖ แสนบาท ยังไม่รวมค่าปรับอีกจำนวนหนึ่ง จึงได้โทรศัพท์ติดต่อไปยังข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย เพื่อสอบถามว่าได้ขอเบิกค่ารักษาพยาบาลหรือไม่ ซึ่งข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย ตอบตรงกันว่าไม่ได้ขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลแต่อย่างใด เมื่อตนได้ทราบแล้วตนได้พยายามโทรศัพท์ติดต่อผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เพื่อแจ้งเรื่องการเบิกค่ารักษาพยาบาลดังกล่าวแต่ไม่สามารถติดต่อได้ จึงได้ติดต่อพนักงานราชการทั้ง ๑๕ ราย เพื่อแจ้งเรื่องการโดนตัดสิทธิการเบิกค่ารักษาพยาบาลและได้นัดหมายให้พร้อมกันไปที่บ้านพักของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ในช่วงเช้าของวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ เวลาประมาณ ๐๘.๐๐ น. เศษ ซึ่งตนและพนักงานราชการจำนวน ๑๕ ราย ได้ไปที่บ้านพักของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ และได้แจ้งเรื่องการถูกตัดสิทธิประกันสังคมให้ทราบ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้รับทราบและแจ้งตอบว่าจะดำเนินการตรวจสอบให้ และตนได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ทราบเรื่องการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย ข้างต้น ให้ทราบด้วย ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้เขียนชื่อของข้าราชการบำนาญ และจำนวนตัวเลขที่มีการขอเบิก และตนได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องในเรื่องดังกล่าวก่อนที่จะลงนามในเช็คเพื่อส่งจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ รับทราบไว้แล้ว และในวันเดียวกัน เวลาประมาณ ๐๙.๐๐ น. ตนได้ทำบันทึกลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขอเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้งสามรายต่อผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ อีกครั้ง โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ลงนามในบันทึกดังกล่าวว่า “ทราบ” และลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งตนได้เก็บเอกสารฉบับนี้ไว้ที่ตนเพื่อเป็นหลักฐานและไม่ได้มอบให้ใคร แต่ได้นำสำเนาเอกสารฉบับนี้ ให้กับคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงและคณะกรรมการสอบสวนวินัย และได้เห็นสำเนาเอกสารฉบับนี้จากคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงของจังหวัด พบว่า เนื้อหาในหนังสือเหมือนกับเอกสารที่ตนจัดทำเพื่อเสนอปศุสัตว์จังหวัด แต่ในส่วนของกลางลายมือชื่อของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่ตรงกับฉบับของตน และมีข้อความเพิ่มขึ้นจำได้เพียงว่า “ดำเนินการเสนอ ผวจ. ดำเนินการสอบ”

๒) เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ในการปฏิบัติงานด้านคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับการเข้าระบบงานในส่วนของเงินเดือนพนักงานราชการ เงินประกันสังคม ค่าครองชีพ และค่าเช่าบ้าน ให้ถ้อยคำว่า การเบิกจ่าย ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จะทำการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่าย แล้วจะเขียนด้วยดินสอหรือปากกาในกระดาษเปล่ามีข้อความรายละเอียดเกี่ยวกับการเบิก เช่น เงินเดือนของพนักงานราชการเดือนมีนาคม จำนวนเงิน เมื่อตนได้รับเอกสารมาแล้ว ตนจะเข้าไปบันทึกในระบบ GFMS เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วก็จะพิมพ์เอกสารให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เพื่อตรวจสอบและเสนออุปสรรคตั้งจังหวัดพิจารณา เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จะแจ้งให้ตนทราบด้วยวาจา เพื่อทำการอนุมัติเงินในระบบ GFMS โดยตนจะนำอุปกรณ์ลูกกุญแจในการเปิดรหัส (TOGEN KEY) จากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เข้าไปในระบบคอมพิวเตอร์เพื่อคลิกในช่องอนุมัติเงิน กรอกข้อมูลเกี่ยวกับรายการที่มีการอนุมัติเบิกและจ่ายเงินเพื่อให้ธนาคารกรุงไทย โอนเงินไปยังบัญชีต่าง ๆ ตามที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดได้แจ้ง และพิมพ์เอกสารมาให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ตรวจสอบว่ายอดเงินมีจำนวนถูกต้องหรือไม่ เมื่อผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ตรวจสอบและถูกต้องแล้ว ตนจะบันทึกข้อมูลในไฟล์และนำไปให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำเนินการต่อไป

การเบิกจ่ายเงินประกันสังคมนั้นจะมีการส่งจ่ายเงินให้กับสำนักงานประกันสังคม โดยส่งจ่ายเป็นเช็ค ตนได้ทราบว่าสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ไม่ได้นำส่งเงินประกันสังคมให้กับเนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดคนหนึ่งไปใช้สิทธิที่โรงพยาบาลแล้วทางโรงพยาบาลแจ้งว่าถูกระงับสิทธิ ตนและเพื่อน ๆ ซึ่งเป็นพนักงานราชการของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ได้ไปที่บ้านพักของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เพื่อร่วมกันการแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ รับทราบและขอให้ระงับการเบิกจ่ายเงิน ค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญจำนวน ๓ ราย เนื่องจากอาจมีการเบิกจ่าย ไม่ถูกต้อง ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้รับทราบแล้วแต่ไม่ได้ส่งการอะไร ตนและเพื่อน ๆ ในสำนักงานจึงได้โทรศัพท์สอบถามที่สำนักงานประกันสังคมจังหวัด เพื่อสอบถามเรื่องการใช้สิทธิประกันสังคม ได้รับแจ้งว่าตนและพนักงานราชการของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสามารถใช้สิทธิประกันสังคมได้ตามปกติแล้ว

๓) พนักงานตรวจโรคสัตว์ ด่านกักสัตว์ ให้ถ้อยคำว่ามีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค เงินเดือนพนักงาน เงินประกันสังคม ค่าวัสดุต่างๆ ของด่านกักสัตว์ โดยต้องดำเนินการผ่านระบบ GFMS ซึ่งเมื่อปศุสัตว์จังหวัดพิจารณาอนุมัติให้เบิกจ่ายแล้ว ตนจะแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เพื่อขออุปกรณ์ลูกกุญแจในการเปิดรหัส (TOGEN KEY) และนำอุปกรณ์ลูกกุญแจมาทำรายการในระบบ GFMS โดยตนจะขอสมุดคุมการเบิกจ่าย (ขบ.) จากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เพื่อลงรายละเอียดในสมุดตามรายการที่ขอเบิกด้วยลายมือของตนและเขียนด้วยปากกาสีน้ำเงิน โดยจะใช้เลขลำดับดังกล่าวไปอ้างอิงในระบบ GFMS ซึ่งจะต้องตรงกัน และเมื่ออนุมัติแล้วเงินจะโอนเข้าไปยังบัญชีตามที่ขอเบิก ซึ่งในส่วนของเงินประกันสังคมของด่านกักสัตว์ จะมีการส่งจ่ายเป็นเช็คในนามของสำนักงานประกันสังคม ไม่เคยส่งจ่ายเงินในชื่อของผู้อื่นหรือตน และตนจะเป็นผู้รับเช็คแล้วนำไปจ่ายให้กับสำนักงานประกันสังคมด้วยตนเอง ซึ่งการส่งจ่ายเช็คนั้น ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จะเป็นผู้ถือสมุดเช็คและเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการเขียนรายละเอียดในเช็คและเสนอให้ปศุสัตว์จังหวัดลงนาม และด่านกักสัตว์ไม่เคยขาดส่งเงินประกันสังคมแต่อย่างใด

๔) หัวหน้าพัสดุ ได้รับแจ้งว่ามีการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญจำนวน ๓ ราย เป็นจำนวนเงินที่สูงผิดปกติ จึงได้โทรศัพท์ประสานข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย เพื่อสอบถามข้อเท็จจริง ทำให้ได้ทราบว่าข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย ไม่ได้มีการขอเบิกค่ารักษาพยาบาลจากนั้นได้แจ้งให้พนักงานผู้ตรวจพบความผิดปกติไปนำเรียนผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ในฐานะปศุสัตว์จังหวัด เพื่อให้ตรวจสอบเรื่องการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล และพยานทราบว่าเจ้าหน้าที่หลายคนได้ไปที่บ้านพักของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้รับทราบเรื่องไว้แล้ว

๕) ข้าราชการบำนาญ ทั้ง ๓ รายให้การตรงกันว่าได้ใช้สิทธิเบิกจ่ายตรง ค่ารักษาพยาบาล และใช้สิทธิโดยนำหลักฐานค่ารักษาพยาบาลมาเบิกกับทางราชการ แต่ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ไม่เคยยื่นขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล จำนวน ๒๑,๕๗๐ บาท ตามลำดับ แต่อย่างใด โดยมีข้าราชการบำนาญ ๒ รายได้จัดทำบันทึกถึงปลุสตัวจังหวัด เพื่อทักท้วงและยืนยันข้อเท็จจริง พร้อมทั้งให้ดำเนินการตรวจสอบกรณีการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลดังกล่าว

๒. แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหา^๖

คณะกรรมการสอบสวนได้มีหนังสือเชิญผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ มาพบ เพื่อแจ้งข้อกล่าวหาและอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทั้ง ๒ ทราบ และคณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งด้วยว่า ในการสอบสวนนี้ผู้ถูกกล่าวหา มีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือและมีสิทธิที่จะแสดงพยานหลักฐาน หรืออ้างพยานหลักฐานเพื่อขอให้เรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้ โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้รับทราบ และลงลายมือชื่อรับทราบเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้รับทราบ และลงลายมือชื่อรับทราบเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และผู้ถูกกล่าวหา ทั้ง ๒ ได้รับบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาดังกล่าวไว้แล้ว

๓. ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแสดงพยานหลักฐาน^๗

คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งวิธีการที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด เพื่อแก้ข้อกล่าวหา โดยในการสอบสวน คณะกรรมการสอบสวนได้สอบถามผู้ถูกกล่าวหาด้วยว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใดและรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหา มีโอกาสต่อสู้ตามข้อกล่าวหา ได้อย่างเต็มที่ เพื่อเปิดโอกาสให้นำพยานหลักฐานมาหักล้างข้อที่กล่าวหา ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจง และนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ดังนี้

๓.๑ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑

ภายหลังจากที่ได้รับทราบข้อกล่าวหา และพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาขอให้การปฏิเสธข้อกล่าวหาทั้งหมด โดยขอตรวจดูเอกสารและคัดสำเนาเอกสาร และขอให้การชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาพร้อมกับพยานหลักฐานต่อคณะกรรมการสอบสวน และชี้แจงว่า

๑) ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ เวลาประมาณ ๐๘.๓๐ น. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้รับรายงานด้วยวาจาจากพนักงานราชการ สังกัดสำนักงานปลุสตัวจังหวัด กรณีพนักงานราชการ จำนวน ๑๕ ราย ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลจากประกันสังคม เนื่องจากสำนักงาน ปลุสตัวจังหวัด มิได้ส่งเงินค่าประกันสังคมเป็นเวลา ๙ เดือน มิใช่เรื่องการเบิกค่ารักษาพยาบาล ของข้าราชการบำนาญทั้งสามราย จึงได้สอบถามทางโทรศัพท์ไปยังผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินได้รับคำตอบว่าเป็นการเข้าใจผิดไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคในเรื่องดังกล่าว และได้สั่งการ ให้เจ้าหน้าที่ไปสอบถามสำนักงานประกันสังคมจังหวัด ได้รับแจ้งว่าพนักงานราชการทุกคนสามารถใช้สิทธิ ประโยชน์ในการรักษาพยาบาลได้ตามปกติ ซึ่งได้ทำความเข้าใจกับพนักงานราชการตามผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ชี้แจงมา

^๖ ข้อ ๔๑ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖

^๗ ข้อ ๔๒ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖

และในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ เวลาประมาณ ๑๐.๐๐ น. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้เดินทางไปร่วมประชุมการจัดงานเกษตรและปศุสัตว์จังหวัด ครั้งที่ ๑ Livestock Show Cowboy Night ณ โครงการเดอะเวโรน่า แอททับลาน อาคาร A๑ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ มิได้นิ่งเฉยเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการ ประกอบกับยังไม่แน่ใจในคำตอบที่ได้รับจากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ที่ขัดแย้งกับข้อมูลของพยานที่เป็นพนักงานราชการผู้ช่วยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จึงได้โทรศัพท์สั่งการให้เจ้าหน้าที่ไปสอบถามสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ในการรักษาพยาบาลของพนักงานราชการได้ความว่าพนักงานราชการทุกคนสามารถใช้สิทธิประโยชน์ในการรักษาพยาบาลได้ตามปกติ และในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ เวลาประมาณ ๑๗.๐๐ น. ตนได้เดินทางกลับถึง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด พบบันทึกข้อความรายงานการขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลข้าราชการบำนาญจากพนักงานราชการผู้ช่วยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ว่าได้รับมอบหมายจากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ให้ดำเนินการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลข้าราชการบำนาญจำนวน ๓ ราย ตนได้รับติดต่อกับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เพื่อสอบถามอย่างเร่งด่วน พร้อมเชิญเข้าพบเพื่อดูหลักฐานการเบิกจ่ายเงินให้แน่ชัดแต่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ อ้างว่าติดภารกิจส่วนตัวจะนำมาแสดงในวันถัดไป

และในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๗ เวลา ๐๙.๓๐ น. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้นำสมุดคุมเช็คในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ จนถึงปัจจุบันมาให้ตรวจสอบพบว่าไม่มีรายการส่งจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลในยอด ๑๘๗,๕๗๔ บาท แต่อย่างไร และในวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๗ ได้รับหนังสือจากข้าราชการบำนาญ อดีตปศุสัตว์จังหวัด แจ้งให้ระงับการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล จึงได้มีหนังสือมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบเรื่องดังกล่าว โดยประสานกับสำนักงานประกันสังคมจังหวัด และสำนักงานคลังจังหวัด สรุปลงได้ดังนี้

- สำนักงานประกันสังคมได้รับการชำระเงินสมทบค่าประกันสังคม ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ สำหรับเดือนเมษายน -เดือนธันวาคม ๒๕๕๖ รวม ๙ เดือน เดือนละ ๑๘,๐๕๖ บาท รวมเป็นเงิน ๑๖๒,๕๐๔ บาท และพนักงานราชการสามารถใช้สิทธิได้ตามปกติ แต่หน่วยงานต้องรับผิดชอบในส่วนของเงินเพิ่มจากการนำเงินส่งล่าช้าให้สำนักงานประกันสังคมในอัตราร้อยละ ๒

- สำนักงานคลังจังหวัด ตรวจสอบพบว่า ในวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๗ มีการผ่านรายการเบิกค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยนอกจำนวน ๓ ราย เป็นเงิน ๑๘๗,๕๗๔ บาท และธนาคารได้ออเงินในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗

ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ พิจารณาเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ส่อไปในทางทุจริตจึงได้รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงพร้อมทำบันทึกรายงานอธิบดีกรมปศุสัตว์ เพื่อมีคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ไปปฏิบัติราชการนอกพื้นที่จังหวัด

๒) การส่งจ่ายเช็คฉบับจำนวนเงิน ๑๖๒,๕๐๔ บาท ในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๗ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้เสนอเช็คให้ลงนาม เพื่อจ่ายเป็นเงินสมทบค่าประกันสังคม โดยได้รับการชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ว่าจะส่งเงินสมทบประกันสังคมของพนักงานราชการ จำนวน ๑๕ ราย พร้อมเงินที่จะต้องจ่ายเพิ่มกรณีนำส่งล่าช้า ย้อนหลัง ๓ เดือน (ตกเบิก) สำหรับเดือนตุลาคม ถึง เดือนธันวาคม ๒๕๕๖) โดยแนบแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบให้ลงนามพร้อมสมุดคุมเช็ค ซึ่งในแบบแสดงรายการมียอดเงินสมทบที่ต้องนำส่งเดือนละ ๑๘,๐๕๖ บาท จำนวน ๓ เดือน เป็นเงิน ๕๔,๑๖๘ บาท และมีเงินที่ต้องจ่ายเพิ่ม กรณีนำส่งล่าช้าเป็นเงิน ๒,๗๗๘.๖๖ บาท จำนวน ๓ เดือน เป็นเงิน ๘,๓๓๕.๙๘ บาท รวมเป็นเงินที่ต้องจ่าย ๖๒,๕๐๔ บาท

ผู้ถูกกล่าวหาได้ตรวจสอบจากสำนักงานประกันสังคมจังหวัดพบว่า การนำส่งเงินสมทบค่าประกันสังคมของลูกจ้างหรือพนักงานของสำนักงาน จะต้องนำส่งภายในวันที่ ๒๐ ของทุกเดือน และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ปลอมแปลงหนังสือนำส่งเงินค่าประกันสังคมย้อนหลัง ตั้งแต่เดือนเมษายน ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ รวม ๙ เดือน เป็นเงิน ๑๖๒,๕๐๔ บาท โดยใช้วิธีการถ่ายเอกสาร(แบบสี) แบบนำส่งเงินสมทบเดือนเมษายน ๒๕๕๖ แล้วแก้ไขรายละเอียดการนำส่ง โดยมีได้เสนอใบนำส่งฉบับจริง ให้ลงนามเพื่อปกปิดความผิดที่มีได้นำส่งเงินเป็นเวลา ๙ เดือน ซึ่งผู้ถูกกล่าวหายืนยันว่า ได้ลงนามส่งจ่ายเช็คเพื่อจ่ายค่าประกันสังคมและลงนามในแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบเป็นประจำทุกเดือนมิได้ค้างส่งหรือส่งจ่ายย้อนหลังเป็นเวลา ๙ เดือน แต่ทุกครั้งที่มีการเสนอเช็คเพื่อจ่ายเงินสมทบค่าประกันสังคม จะส่งจ่ายในนามของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ มีเพียงครั้งที่ได้เสนอส่งจ่ายในนามสำนักงานประกันสังคม ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ อ้างว่าเพื่อให้เกิดความสะดวกและง่ายต่อการนำส่งเงินทั้งในส่วนของผู้ประกันตน และผู้ว่าจ้าง โดยผู้ถูกกล่าวหาเชื่อโดยสุจริตว่าเจ้าหน้าที่กระทำการเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และเห็นว่า ไม่ได้ขัดต่อระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.๒๕๕๑ ส่วนที่ ๓ วิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน ข้อ ๔๘ (๓) ในกรณีส่งจ่ายเงินเพื่อขอรับเงินสดมาจ่าย ให้ออกเช็คส่งจ่ายในนามเจ้าหน้าที่การเงินของส่วนราชการและขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออก ห้ามออกเช็คส่งจ่ายเงินสด

๓) การส่งจ่ายเช็คฉบับจำนวนเงิน ๒๕,๐๗๐ บาท ให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ กรณีเช็คฉบับนี้ ผู้ถูกกล่าวหาจำไม่ได้แน่ชัดว่าจ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาลของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ หรือเป็นเงินเบิกเกินส่งคืน หรือค่าสาธารณูปโภคอื่น ๆ แต่น่าจะเป็นยอดเงิน ๕,๐๗๐ บาท มิใช่ยอดเงิน ๒๕,๐๗๐ บาท เนื่องจากระยะเวลาได้ล่วงเลยมานานแล้วจึงไม่สามารถหาเอกสารหลักฐานประกอบอ้างอิงได้

ผู้ถูกกล่าวหายังพบหลักฐานว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้สำเนา (ถ่ายเอกสารสี) แบบนำส่งเงินสมทบที่มีลายมือชื่อตนเพื่อใช้ในการนำส่งเงินสมทбы้อนหลังตั้งแต่เดือนเมษายน ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ ทั้งที่ตนได้ลงนามในแบบนำส่งเงินสมทบเป็นประจำทุกเดือน แต่กลับไม่พบหลักฐานลายมือชื่อที่ตนลงนามจริง จึงสันนิษฐานว่าเช็คทั้งสองฉบับมีการแก้ไขตัดแปลงเพิ่มเติม และขอยืนยันว่าไม่ได้ลงนามส่งจ่ายเช็ค จำนวน ๑๖๒,๕๐๔ บาท และจำนวน ๖๒,๕๐๔ บาท โดยเชื่อว่ามี การต่อเติมตัวเลขข้างหน้า เช่น ๖๒,๕๐๔ บาท เติมเลข ๑ ด้านหน้า เป็นเงิน ๑๖๒,๕๐๔ บาท และเชื่อว่ามี การเติมเลข ๒ หน้าตัวเลข ๕,๐๗๐ บาท เป็นเงิน ๒๕,๐๗๐ บาท ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาได้ทำหนังสือขอเอกสารฉบับที่มีการปลอมแปลงลายมือชื่อจากสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีต่อไป

๓.๒ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒

ภายหลังจากที่ได้รับทราบข้อกล่าวหา และพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาขอให้การปฏิเสธข้อกล่าวหาทั้งหมด โดยขอตรวจดูเอกสารและคัดสำเนาเอกสาร และขอให้การชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาพร้อมกับพยานหลักฐานต่อคณะกรรมการสอบสวน และชี้แจงว่า

๑) ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เริ่มรับราชการที่กรมปศุสัตว์ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๘ และปัจจุบันได้ลาออกจากราชการแล้วเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๗ เนื่องจากปัญหาสุขภาพ

๒) ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ลงนามในเช็คส่งจ่ายร่วมกับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เพื่อนำเงินตั้งเบิกค่ารักษาพยาบาล และนำไปชำระเงินประกันสังคม จำนวน ๑๘๗,๕๗๔ บาท

๓) ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ทราบเรื่องที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ค้างส่งเงินประกันสังคม ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๖ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ อ้างว่า เมื่อได้ดำเนินการเบิกเงินค่าประกันสังคมในแต่ละเดือนแล้ว แต่เนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้สั่งให้นำเช็คของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดส่งจ่ายเงินค่าประกันสังคมของเดือนเมษายน ๒๕๕๖ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖

ในชื่อของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ และนำไปขึ้นเงินกับธนาคารแล้วนำเงินมาให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ แจ้งว่าจะเอาเงินดังกล่าวไปใช้ก่อนเดี๋ยวจะนำมาคืนให้ ซึ่งต่อมาผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ทวงถามหลายครั้ง แต่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่ได้นำมาคืน

ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่สามารถนำเงินมาคืนได้ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ จึงได้สั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย เพื่อนำเงินมาชำระค่าประกันสังคมที่ค้างจ่าย โดยไม่มีเอกสารประกอบการเบิก ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ บอกว่าจะนำเอกสารมาให้ภายหลังและให้เบิกไปก่อน เหตุที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดค้างส่งเงินประกันสังคมเพราะผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้มาขอรับเงินไปใช้ก่อนตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๖ ที่ไม่ได้รายงานเนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เป็นผู้สั่งการซึ่งรู้อยู่แล้วและผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ทวงถามหลายครั้ง ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ จึงสั่งให้เบิกค่ารักษาพยาบาลโดยไม่มีหลักฐานเพื่อนำส่งประกันสังคม

๕) ในการเขียนรายละเอียดในเช็คทุกครั้ง ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จะเขียนตัวอักษรพร้อมวงเล็บปิดข้อความทุกครั้ง และตัวเลขจะเขียนขีดติดกันและใส่จุดปิดท้ายทุกครั้งเพื่อป้องกันมิให้มีการแก้ไข และการแก้ไขจำนวนเงินในเช็คก็ไม่สามารถดำเนินการได้เพราะจะต้องดำเนินการให้ตรงกับที่ขอเบิกในระบบ GFMS ตนขอยืนยันว่าสำเนาเอกสารที่มีการเขียนว่า ค่ารักษาพยาบาล คนใช้นอกบำนาญ ๓ รายการ รวมเป็นจำนวนเงิน ๑๘๗,๕๗๔ บาท เป็นลายมือของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ สั่งการ ส่วนในการเบิกรายการอื่น ๆ ไม่เคยดำเนินการในลักษณะเช่นนี้

ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ขอให้การว่าการส่งจ่ายเช็คเงินค่าประกันสังคมเดือนเมษายน ๒๕๕๖ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้สั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เขียนเช็คด้วยลายมือผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ และให้ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นผู้รับเงินตามเช็คเพื่อจะให้ตนนำเช็คไปขึ้นเงินกับธนาคารและนำเงินมาให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ในทันที และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้สั่งกำชับไม่ให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ไปบอกใคร

๔. พิจารณาทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน^๔

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ได้ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และได้รวบรวมพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาได้แล้ว คณะกรรมการสอบสวนจึงได้ทำการประชุมเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน โดยพิจารณาทั้งข้อเท็จจริงข้อกฎหมาย ผู้ขอรับการประเมินได้ให้ความเห็นและเสนอแนะ ว่าการพิจารณามีมติในเรื่องที่สอบสวนควรให้ครบทุกข้อกล่าวหาและทุกประเด็น ที่ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัย ต้องพิจารณาให้ความความด้วยว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด ควรได้รับโทษสถานใด และมีเหตุอันควรลดหย่อนหรือไม่ เพียงใด

ข้อพิจารณาประเด็นที่ ๑ พฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นการกระทำผิดวินัยหรือไม่เพียงใด พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า

ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ดำรงตำแหน่งปศุสัตว์จังหวัด ตั้งแต่วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖ มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปศุสัตว์ กฎหมาย กฎ ระเบียบ ของทางราชการที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติงาน ตามนโยบายของกรมปศุสัตว์หรือตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย รวมทั้งมีหน้าที่ควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานราชการภายในสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

^๔ ข้อ ๕๒ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖

ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ รับราชการในตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน ฝ่ายบริหารทั่วไป สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานการเงิน การบัญชี งบประมาณ การจัดทำคำของบประมาณประจำปี งานขอรับเงินบำเหน็จบำนาญ บำเหน็จตกทอดของข้าราชการ ลูกจ้างประจำและข้าราชการบำนาญ และงานอื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๗

ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้มีคำสั่งมอบหมายงานและจัดสายการบังคับบัญชาข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานราชการ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด โดยตามคำสั่งได้มอบหมาย ให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ มีหน้าที่รับผิดชอบงานเกี่ยวกับงานการเงิน การบัญชี งบประมาณ การจัดทำ คำของบประมาณประจำปี งานขอรับเงินบำเหน็จบำนาญ บำเหน็จตกทอดของข้าราชการลูกจ้างประจำ และข้าราชการบำนาญผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จึงมีหน้าที่ดำเนินการเบิกจ่าย ค่ารักษาพยาบาลข้าราชการ ของข้าราชการบำนาญ ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๓ และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๓ รวมทั้งแนวทางการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลข้าราชการ ของส่วนราชการตามที่กรมบัญชีกลางกำหนดตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๔๖๐ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔

เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๗ เวลาประมาณ ๑๑.๐๐ น. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ในฐานะ ทำหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ได้เขียนข้อความด้วยลายมือลงในกระดาษขนาดเอ ๔ เขียนรายละเอียดเกี่ยวกับการขอเบิกค่ารักษาพยาบาลข้าราชการของข้าราชการบำนาญ ๓ ราย รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๑๘๗,๕๗๔ บาท จากนั้นผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้มาแจ้งให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการ บันทึกรายการขอเบิกเงินในระบบ GFMS ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ตรวจดูแล้วเห็นว่าการขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ตามรายการที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ แจ้งมานั้นมีเงินเป็นจำนวนมาก จึงได้สอบถามผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ถึงที่มา ของการเบิกค่ารักษาพยาบาลข้าราชการของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ แจ้งตอบว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้เก็บเอกสารใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ รายไว้เป็น จำนวนมากและใกล้หมดอายุการเบิกในปีประมาณและได้เขียนเหตุของการเบิกไว้ในกระดาษ ฉบับเดียวกันแล้ว เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับฟังเช่นนั้นแล้วจึงได้นำข้อมูลการขอเบิกค่ารักษาพยาบาลข้าราชการ ของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย บันทึกรายการขอเบิกในระบบ GFMS ได้เจ้าหน้าที่ถ่ายสำเนาเอกสาร ที่เขียนด้วยลายมือของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดังกล่าวข้างต้นเก็บไว้เป็นหลักฐานจำนวน ๑ ฉบับ ต่อจากนั้น เจ้าหน้าที่ได้พิมพ์รายงานการขอเบิกเงินคงคลัง/ขบ ๐๒-ขอเบิกงบประมาณที่ไม่อ้างอิงใบสำคัญในระบบ GFMS แล้วส่งมอบให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เพื่อดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญ ในขั้นตอนต่อไป หลังจากที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้รับเอกสารรายงานการขอเบิกเงินคงคลัง/ขบ ๐๒-ขอเบิก งบประมาณที่ไม่อ้างอิงใบสำคัญในระบบ GFMS แล้ว ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้นำเอกสารดังกล่าวไปเสนอ ให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ พิจารณออนุมัติการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลและลงนามในเอกสารรายงาน การขอเบิกเงินคงคลัง/ขบ ๐๒-ขอเบิก โดยไม่มีเอกสารใบสำคัญประกอบการขอเบิก และเมื่อผู้ถูกกล่าวหา ที่ ๑ ได้อนุมัติให้เบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลและลงนามในเอกสารรายงานการขอเบิกเงินคงคลัง/ขบ ๐๒- ขอเบิกงบประมาณที่ไม่อ้างอิงใบสำคัญ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการบันทึกรายการ ในระบบ GFMS เพื่ออนุมัติเงินให้สำนักงานคลังจังหวัดดำเนินการปลดบล็อกในระบบ GFMS

ในเวลาต่อมาสำนักงานคลังจังหวัดได้ดำเนินการปลดบล็อกอนุมัติรายการขอเบิก ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และธนาคารส่งจ่ายผ่านระบบธนาคารแห่งประเทศไทยโอนเงินเข้าบัญชีเงิน ฝากของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตามยอดที่กรมบัญชีกลางอนุมัติรายการขอเบิก โดยข้อเท็จจริงดังกล่าว สอดคล้องกับสำเนาเอกสารรายการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และข้อมูล

ของกรมบัญชีกลาง เจ้าหน้าที่จึงได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ทราบเรื่องดังกล่าว ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จึงได้เขียนเช็คจำนวน ๒ ฉบับ ประกอบด้วย

๑. เช็คฉบับที่ ๑ สั่งจ่ายในชื่อ “สำนักงานประกันสังคมจังหวัด” เป็นเงินจำนวน ๑๖๒,๕๐๔ บาท

(๒) เช็คฉบับที่ ๒ สั่งจ่ายในชื่อ “ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒” เป็นเงินจำนวน ๒๕,๐๗๐ บาท รวมจำนวนเงินตามเช็คทั้งสองฉบับ เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๑๘๗,๕๗๔ บาท

ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้นำเช็คทั้ง ๒ ฉบับ เสนอให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ พิจารณาลงนามสั่งจ่ายเช็ค นำเชื่อตามพยานหลักฐานว่าโดยไม่มีหลักฐานใบสำคัญรวมทั้งหลักฐาน เพื่อเปรียบเทียบกับเช็คที่รอกการสั่งจ่ายว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๔๖๐ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ และข้อเท็จจริงปรากฏหลักฐานตามบัญชีธนาคารกรุงไทย บัญชีประเภทกระแสรายวันของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ พบว่ามีการสั่งจ่ายเช็ค ๒ ฉบับ จำนวน ๑๖๒,๕๐๔ บาท และจำนวน ๒๕,๐๗๐ บาท รวมกันเป็นเงินจำนวน ๑๘๗,๕๗๔ บาท โดยตามหลักฐานปรากฏว่าเช็คทั้งสองฉบับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ลงลายมือชื่อในเช็คทั้งสองฉบับ

พยานบุคคลซึ่งเป็นข้าราชการบำนาญและเป็นผู้มีสิทธิในการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลข้าราชการของข้าราชการบำนาญ ได้ให้การสอดคล้องกันว่า ทั้ง ๓ ราย ไม่ได้ใช้สิทธิเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญ ซึ่ง ข้าราชการบำนาญคนที่ ๑ ได้ยืนยันข้อเท็จจริงว่าในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ตั้งแต่เดือนตุลาคมเป็นต้นมา พยานและภรรยาไม่เคยส่งเอกสารหลักฐานการรักษาพยาบาลหรือใบเสร็จรับเงินของสถานพยาบาล เพื่อขอเบิกกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแต่อย่างใด พร้อมทั้งได้ทำบันทึกลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๗ ถึงปศุสัตว์จังหวัดเพื่อให้รับดำเนินการตรวจสอบรายละเอียดและความถูกต้องในฐานะหัวหน้าส่วนราชการและผู้ลงนามการสั่งจ่ายและหากมีข้อสงสัยขอให้ระงับการเบิกจ่ายเงินไว้ก่อนเพื่อมิให้เกิดปัญหาในภายหลัง ส่วนข้าราชการบำนาญคนที่ ๒ ยืนยันข้อเท็จจริงว่า ในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๗ ตนไม่ได้เบิกจำนวนเงินค่ารักษาพยาบาลจำนวน ๒๑,๕๗๐ บาท และข้าราชการบำนาญคนที่ ๓ ยืนยันข้อเท็จจริงว่าในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ไม่เคยนำหลักฐานการรักษาพยาบาลมาเบิกกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแต่อย่างใด

ข้อเท็จจริงในทางสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ให้การรับว่า เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นผู้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทำการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญ ๓ ราย และได้รับเงินจำนวน ๑๘๗,๕๗๔ บาท แต่ได้ให้การขัดท้อว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เป็นผู้สั่งการให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำเนินการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย โดยไม่มีเอกสารประกอบการเบิกค่ารักษาพยาบาลแต่อย่างใด และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ยังได้ให้การรับว่า เงินที่ได้จากการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย นั้น ได้นำไปจ่ายให้สำนักงานประกันสังคมจังหวัด เนื่องจาก สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดค้างส่งเงินประกันสังคมตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๖ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ โดยสาเหตุที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดค้างส่งเงินเป็นเพราะผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ สั่งการให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ นำเช็คของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ที่สั่งจ่ายในชื่อของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นเงินค่าประกันสังคมของเมษายน ๒๕๕๖ จนถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ ไปขึ้นเงินกับธนาคารและนำเงินมามอบให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ แจ้งให้ให้ทราบเพียงว่าจะเอาเงินดังกล่าวไปใช้ก่อนแล้วจะนำมาคืนให้ ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ อ้างว่าได้ทวงถามหลายครั้งแต่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่สามารถนำเงินมาคืนได้ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ จึงได้สั่งการให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญ

ทั้ง ๓ ราย เพื่อนำเงินมาชำระค่าประกันสังคมที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดค้างจ่ายกับสำนักงานประกันสังคมจังหวัด

คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานรับฟังเป็นยุติว่าการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญ ทั้ง ๓ ราย ไม่ได้มีการใช้สิทธิการรักษาพยาบาลและนำหลักฐานการรับเงินที่สถานพยาบาล ซึ่งตนเองหรือบุคคลในครอบครัวเข้ารับการรักษาพยาบาลออกให้ยื่นต่อสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ซึ่งเป็นส่วนราชการเจ้าสังกัดเพื่อเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลข้าราชการ ประกอบกับ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ก็ได้ให้การยอมรับด้วยว่าได้ดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญโดยข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ รายไม่ได้ใช้สิทธิและนำหลักฐานการรับเงินที่สถานพยาบาลซึ่งตนเองหรือบุคคลในครอบครัวเข้ารับการรักษาพยาบาลออกให้ยื่นต่อสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด แต่อย่างไรก็ดี ดังนั้น การเบิกค่ารักษาพยาบาลข้าราชการของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย ดังกล่าวจึงไม่เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๓ และหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๔๖๐ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ โดยถือเป็นการเบิกค่ารักษาพยาบาลข้าราชการของข้าราชการบำนาญอันเป็นเท็จ

กรณีมีประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า การเบิกค่ารักษาพยาบาลข้าราชการของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย อันเป็นเท็จดังกล่าวข้างต้นได้เกิดจากการกระทำโดยทุจริตของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ หรือไม่ อย่างไร พิจารณาแล้วเห็นว่า

ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ชี้แจงและนำสืบแก้อีกกล่าวหาว่า การเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ รายในครั้งนั้น ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้กระทำตามที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เป็นผู้สั่งการ เพื่อนำเงินค่ารักษาพยาบาลข้าราชการของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย ไปนำส่งให้สำนักงานประกันสังคมจังหวัด เนื่องจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดค้างส่งเงินประกันสังคม ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๖ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ รวม ๙ เดือน ๑ ละ ๑๘,๐๕๖ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๑๖๒,๕๐๔ บาท โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ให้การอ้างว่า สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดได้ดำเนินการเบิกจ่ายเงิน เพื่อนำส่งสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเดือนเมษายน ๒๕๕๖ ถึง เดือนธันวาคม ๒๕๕๖ และมีการส่งจ่ายเช็คเป็นชื่อของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ และให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ นำเช็คไปขึ้นเงินกับธนาคารและนำเงินมามอบให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่สามารถนำเงินมาคืนได้ จึงได้สั่งการให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย เพื่อนำเงินมาชำระค่าประกันสังคมที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดค้างจ่ายกับสำนักงานประกันสังคมจังหวัด โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ให้การรับว่าการส่งจ่ายเช็คเพื่อนำส่งเงินให้กับสำนักงานประกันสังคมจังหวัด ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นผู้เขียนรายละเอียดด้วยตนเองและให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ลงนามส่งจ่ายเงินค่าประกันสังคม แต่เช็คได้ส่งจ่ายในชื่อของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ โดยอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เป็นผู้สั่งการให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เขียนส่งจ่ายในชื่อผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ นำเช็คไปขึ้นเงินไปขึ้นเงินแล้วนำเงินที่ได้มามอบให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ทำให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดขาดส่งเงินประกันสังคมกับสำนักงานประกันสังคมจังหวัด

ข้อเท็จจริงตามคำให้การชี้แจงและนำสืบหักล้างแก้อีกกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดังกล่าวข้างต้น มีลักษณะเป็นการให้การขัดท้อว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เป็นผู้สั่งการให้กระทำความผิดอย่างไรก็ตาม การรับฟังคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จะต้องใช้ความระมัดระวังซึ่งจะต้องเป็นคำให้การที่อ้างพยานหลักฐานประกอบการนำสืบหักล้างข้อกล่าวหาที่มีลักษณะเป็นคำให้การลอย ๆ การที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ให้การว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เป็นผู้สั่งการให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำเนินการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลอันเป็นเท็จเพื่อนำเงินมาส่งให้กับสำนักงานประกันสังคมจังหวัดที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดค้างชำระกองทุนประกันสังคมระหว่างเดือนเมษายน - ธันวาคม ๒๕๕๖ รวม ๙ เดือน ๑

ละ ๑๘,๐๕๖ บาท เป็นเงินจำนวน ๑๖๒,๕๐๔ บาท แต่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ไม่ได้นำพยานหลักฐาน มาสนับสนุนประกอบกรณียุติการชี้แจงและนำสืบหักล้างแก้ข้อกล่าวหา การรับฟังคำให้การของผู้ถูกกล่าวหา ที่ ๒ โดยไม่มีพยานหลักฐานสนับสนุนจึงไม่อาจรับฟังได้ เมื่อข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐาน และตามคำให้การรับของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ สอดคล้องกับพยานเอกสารรายการเงินสมทบของสำนักงาน ปศุสัตว์จังหวัด ซึ่งได้นำส่งเงินค่าประกันสังคมย้อนหลังระหว่างเดือนเมษายน - ธันวาคม ๒๕๕๖ รวม ๙ เดือน ๆ ละ ๑๘,๐๕๖ บาท เป็นเงินจำนวน ๑๖๒,๕๐๔ บาท เพื่อชำระกองทุนประกันสังคม ตรงกับการส่งจ่ายเช็คที่ส่งจ่ายให้กับสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเป็นเงินจำนวน ๑๖๒,๕๐๔ บาท

สำหรับเช็คที่ได้ส่งจ่ายในชื่อของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นเงินจำนวน ๒๕,๐๗๐ บาท และมีการเบิกจ่ายเงินตามเช็คฉบับดังกล่าวไปแล้ว ดังนั้น ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานจึงน่าจะเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นผู้ดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญอันเป็นเท็จและผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ขณะกระทำการดังกล่าวเป็นเจ้าของพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการขอรับเงินบำเหน็จบำนาญ บำเหน็จตกทอดของข้าราชการลูกจ้างประจำและข้าราชการบำนาญ การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จึงถือเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตและกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

สำหรับกรณีที่ถูกกล่าวหาที่ ๒ ให้การรับว่า เงินที่ได้จากการเบิกค่ารักษาพยาบาล ของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย ได้นำไปจ่ายให้สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเนื่องจากสำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดค้างส่งเงินประกันสังคมตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๖ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ เป็นเพราะ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เป็นผู้สั่งการให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ นำเช็คของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ที่ส่งจ่ายในชื่อ ของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ไปขึ้นเงินกับธนาคารและนำเงินมามอบให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ข้อเท็จจริง ตามคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดังกล่าวข้างต้นเป็นคำให้การที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับพยานหลักฐาน และคำให้การรับของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ อันเป็นมูลที่มาในการดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลข้าราชการ ของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย แต่คำให้การของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นคำให้การชี้แจงที่ปราศจาก พยานหลักฐานสนับสนุนประกอบกรณียุติการชี้แจงและนำสืบหักล้างแก้ข้อกล่าวหา การรับฟังคำให้การ ของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ โดยไม่มีพยานหลักฐานสนับสนุนจึงไม่อาจรับฟังได้ ประกอบกับแม้จะปรากฏ พยานหลักฐานเกี่ยวกับการส่งจ่ายเช็คให้กับ สำนักงานประกันสังคมในนามของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ มิได้ส่ง จ่ายในนามสำนักงานประกันสังคม แต่ระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินจากคลังการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.๒๕๕๑ ส่วนที่ ๓ วิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน ข้อ ๔๘ (๓) กำหนดว่าในกรณี ส่งจ่ายเงินเพื่อขอรับเงินสดมาจ่าย ให้ออกเช็คส่งจ่ายในนามเจ้าหน้าที่การเงินของส่วนราชการและขีดฆ่า คำว่า “หรือผู้ถือ” ออก ห้ามออกเช็คส่งจ่ายเงินสด กรณีข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานจึงยังไม่เพียงพอ ที่จะรับฟังเชื่อมโยงการกระทำตามที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ให้การกล่าวอ้างได้

สำหรับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหาว่าไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการทำเรื่อง เบิกเงินค่ารักษาพยาบาลหรือเป็นผู้สั่งการ ชักนำ ชมชู้ บังคับบัญชา วางแผนหรือมีส่วนร่วม มีส่วนรับรู้ หรือกระทำการอันใดที่เป็นกรณียุติการส่งเสริมให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ สั่งการให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการเบิกเงิน ค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ รายแต่อย่างใด โดยในวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๗ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปราจีนบุรี ตลอดระยะเวลาทำการ แต่กลับไม่ทราบและไม่ได้รับรายงานการตั้งเบิกค่ารักษาพยาบาลในครั้งนั้น ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้รับรายงานเรื่องดังกล่าวในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ เวลาประมาณ ๑๗.๐๐ น. ซึ่งเป็นเวลาที่ธนาคาร ได้ปิดทำการแล้วจนจะทำการระงับหรือยับยั้งการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลก็ไม่อาจกระทำได้

ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานรับฟังได้ว่า ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ เจ้าหน้าที่ ได้แจ้งเรื่องการตัดสิทธิการรักษาพยาบาลพนักงานราชการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัด ให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ที่บ้านพักเพื่อแจ้งเรื่องการตัดสิทธิการรักษาพยาบาลของพนักงานราชการ ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัด ในส่วนเรื่องการเบิกค่ารักษาพยาบาลข้าราชการของข้าราชการบำนาญ ทั้ง ๓ ราย ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ให้การว่าได้รับทราบการตั้งเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญ ทั้ง ๓ รายไม่มีหลักฐานการตั้งเบิกจากบันทึกของเจ้าหน้าที่ ในช่วงเวลา ๑๗.๐๐ น. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่แน่ใจในข้อเท็จจริงตามรายงานของเจ้าหน้าที่ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ จึงได้ลงนามว่า “ทราบ” ในเอกสารบันทึก ไปพลาทก่อนและเมื่อได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วได้ดำเนินการระงับการเบิกจ่ายต่อไป

นอกจากนี้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ให้การยืนยันว่าตนไม่ได้ลงนามสั่งจ่ายเช็ค ให้สำนักงานประกันสังคมจังหวัด เป็นจำนวนเงิน ๑๖๒,๕๐๔ บาท และเชื่อว่ามีการต่อเติมตัวเลขข้างหน้า เช่น ๑๖๒,๕๐๔ บาท เดิมเลข ๑ ด้านหน้า เป็นเงิน ๑๖๒,๕๐๔ บาท และเชื่อว่ามีการเติมเลข ๒ หน้า ๕,๐๗๐ บาท เป็นเงิน ๒๕,๐๗๐ บาท ตนสั่งจ่ายเช็คจำนวน ๑๖๒,๕๐๔ บาท สาเหตุที่ตนจำได้ เนื่องจากทุกครั้งที่ถูกกล่าวหาที่ ๒ เสนอเช็คสั่งจ่ายสำนักงานประกันสังคมในนามของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ แต่ในครั้งนี้ได้เสนอสั่งจ่ายในนามสำนักงานประกันสังคม ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เห็นว่า ไม่ได้ขัดต่อระเบียบ ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินจากคลังการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.๒๕๕๑ ส่วนที่ ๓ วิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน ข้อ ๔๘ (๓) ในกรณีสั่งจ่ายเงินเพื่อออรับเงินสดมาจ่าย ให้ออกเช็คสั่งจ่าย ในนามเจ้าหน้าที่การเงินของส่วนราชการและขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออก ห้ามออกเช็คสั่งจ่ายเงินสด กรณีการสั่งจ่ายเช็คลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ ได้รับการชี้แจงจาก ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ว่าจะส่งเงินสมทบ ประกันสังคมของพนักงานราชการจำนวน ๑๕ ราย ย้อนหลัง ๓ เดือน (ตกเบิก) พร้อมเงินที่จะต้องจ่ายเพิ่ม กรณีนำส่งล่าช้ารวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๖๒,๕๐๔ บาท ปกติจะต้องนำส่งสำนักงานประกันสังคมจังหวัด ภายในวันที่ ๒๐ ของทุกเดือนผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เชื่อว่ามีการต่อเติมตัวเลขในเช็ค เพื่อให้มีจำนวนเงินที่สูงขึ้น กว่าในขณะที่ตนลงนามในเช็ค โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้นำพยานหลักฐานสำเนารายงานประจำวัน เกี่ยวกับคดีของสถานีตำรวจภูธรจังหวัด ที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ไปแจ้งความไว้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับการต่อเติมตัวเลขเพื่อให้มีจำนวนเงินที่สูงขึ้นกว่าในขณะที่ลงนามในเช็ค

สำหรับประเด็นที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้รับหนังสือของข้าราชการบำนาญที่ ๑ แล้วได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ไปประสานกับสำนักงานประกันสังคมจังหวัดและสำนักงานคลังจังหวัด เพื่อตรวจสอบเรื่องดังกล่าว และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ พิจารณาเห็นว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ส่อไปในทางทุจริตจึงได้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงพร้อมบันทึกรายงานอธิบดีกรมปศุสัตว์ เพื่อพิจารณามีคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ไปปฏิบัติราชการนอกพื้นที่จังหวัด สำหรับพยานเอกสารสำเนาหนังสือลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๗ เรื่อง การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล (ข้าราชการบำนาญ) แม้เป็นพยานเอกสารที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ อ้างประกอบการชี้แจงและหักล้างข้อกล่าวหา และพยานเอกสารมีข้อความเขียนด้วยลายมือ ในส่วนท้ายของเอกสารว่า “ให้ จพง.การเงินและบัญชีทำสมุดคุมเช็คและต้นขั้วเช็คตั้งแต่ เม.ย.๕๖ เป็นต้น นำมา ให้ ปศจ. ตรวจสอบสถานะเบิกจ่ายเงินงบประมาณต่อไป” ลงชื่อผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๗ แม้ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานดังกล่าวจะปรากฏว่าเอกสาร ที่ข้าราชการบำนาญ เก็บไว้มีข้อความบางส่วนแตกต่างกัน แต่พยานเอกสารดังกล่าวเป็นพยาน ใช้เป็นหลักฐานยืนยันสนับสนุนได้ว่า ข้าราชการบำนาญ ไม่ได้ใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาล ประกอบกับ ไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่แสดงให้เห็นชัดเจนและ เชื่อมโยงว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้สั่งการ ให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญอันเป็นเท็จ รวมทั้ง ไม่ปรากฏพยานหลักฐานแน่นหนักว่าข้าราชการบำนาญ ๑ กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้สมรู้ร่วมกัน

ในการดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลข้าราชการของข้าราชการบำนาญอันเป็นที่จ ดังนั้น ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานที่ปรากฏในทางสอบสวนจึงยังฟังไม่ได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ มีส่วนในการกระทำการโดยทุจริตต่อหน้าที่ราชการในการดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลข้าราชการของข้าราชการบำนาญอันเป็นที่จครั้งนี้

กรณีมีประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า ตามพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ จะถือเป็นความผิดหรือไม่ อย่างไร

ผู้ขอรับการประเมินได้ให้ความเห็นและเสนอแนะ ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานรับฟังเป็นยุติว่า การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลข้าราชการของข้าราชการบำนาญ ทั้ง ๓ ราย ไม่ได้มีการใช้สิทธิและนำหลักฐานการรับเงินที่สถานพยาบาล ซึ่งตนเองหรือบุคคลในครอบครัว เข้ารับการรักษาพยาบาลออกให้ยื่นต่อสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ซึ่งเป็นส่วนราชการเจ้าสังกัด เพื่อเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลข้าราชการ ซึ่งการเบิกค่ารักษาพยาบาล ดังกล่าว จึงไม่เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๓ และหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๔๖๐ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ให้การว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นผู้เขียนรายละเอียดในเช็คและเสนอให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ลงนาม พร้อมกับเอกสารประกอบการส่งจ่ายเช็ค ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ให้การยืนยันว่า ตนไม่ได้ลงนามส่งจ่ายเช็ค ให้สำนักงานประกันสังคมจังหวัด เป็นจำนวนเงิน ๑๖๒,๕๐๔ บาท และเชื่อว่ามี การต่อเติมตัวเลขข้างหน้า เช่น ๖๒,๕๐๔ บาท เติมเลข ๑ ด้านหน้า เป็นเงิน ๑๖๒,๕๐๔ บาท และเชื่อว่ามี การเติมเลข ๒ หน้า ๕,๐๗๐ บาท เป็นเงิน ๒๕,๐๗๐ บาท ตนส่งจ่ายเช็คจำนวน ๖๒,๕๐๔ บาท กรณีคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เมื่อพิจารณาประกอบพยานหลักฐานน่าเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายจ่ายเงินสวัสดิการรักษพยาบาล และตามพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ลงนามส่งจ่ายเช็ค โดยไม่ตรวจสอบต้นขั้วเช็คส่งจ่ายเงินสวัสดิการรักษพยาบาล มียอดจำนวนเงินที่ต้องตรงกับทะเบียน คู่มือการจ่ายเช็ค รายงานการขอเบิกเงินคงคลัง/ขบ.๐๒-ขอเบิกเงินงบประมาณที่ไม่ได้อ้างอิงใบสำคัญและรายงานแสดงรายละเอียดสถานะ การเบิกจ่ายเงินตามแนวทางที่กำหนดในหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๔๖๐ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ดังนั้น ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ในฐานะผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปศุสัตว์ กฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติงานตามนโยบายของกรมปศุสัตว์ หรือตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย รวมทั้งมีหน้าที่ควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานราชการภายในสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และมีหน้าที่ตรวจสอบและอนุมัติ การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลข้าราชการของข้าราชการบำนาญตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๓ และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๓ รวมทั้งแนวทางการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลข้าราชการของส่วนราชการตามที่กรมบัญชีกลางกำหนดตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๔๖๐ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ แต่ตามพฤติการณ์ที่ปรากฏตามพยานหลักฐานเป็นที่น่าเชื่อว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายจ่ายเงินสวัสดิการรักษพยาบาล และตามพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ลงนามส่งจ่ายเช็ค โดยไม่ตรวจสอบต้นขั้วเช็คส่งจ่ายเงินสวัสดิการรักษพยาบาล มียอดจำนวนเงินที่ต้องตรงกับทะเบียน คู่มือการจ่ายเช็ค รายงานการขอเบิกเงินคงคลัง/ขบ.๐๒-ขอเบิกเงินงบประมาณที่ไม่ได้อ้างอิงใบสั่งซื้อ และรายงานแสดงรายละเอียดสถานะ การเบิกจ่ายเงินรวมทั้งตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเบิกจ่าย เงินสวัสดิการรักษพยาบาล ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๓ และแนวทางที่กำหนดในหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๔๖๐ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔

กรณีจึงถือได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดี หรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

ประเด็นที่ ๒ ถ้าพฤติการณ์ดังกล่าวของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นการกระทำผิดวินัย สมควรได้รับโทษสถานใด เพียงใด จึงจะเหมาะสมกับกรณีความผิด พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. กรณีผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นผู้ดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลข้าราชการของข้าราชการบำนาญอันเป็นเท็จและผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ขณะกระทำการดังกล่าวเป็นเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการขอรับเงินบำเหน็จบำนาญ บำเหน็จตกทอดของข้าราชการลูกจ้างประจำและข้าราชการบำนาญ โดยพฤติการณ์การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ถือเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต และกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว อย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการ กรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการไว้ตามหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ดังนั้น จึงเห็นสมควร ลงโทษไล่ออกผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ออกจากราชการ

๒. กรณีผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานเป็นที่น่าเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาล และตามพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ลงนามส่งจ่ายเช็ค โดยไม่ตรวจสอบต้นขั้ว เช็คส่งจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาลมียอดจำนวนเงินที่ถูกต้องตรงกับทะเบียนคุมการจ่ายเช็ค รายงานการขอเบิกเงินคงคลัง/ขบ.๐๒-ขอเบิกเงินงบประมาณที่ไม่ได้อ้างอิงใบสั่งซื้อ และรายงานแสดงรายละเอียดสถานการณ์เบิกจ่ายเงิน รวมทั้งตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาล ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ.๒๕๕๓ และแนวทางที่กำหนดในหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๔๖๐ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ กรณีจึงเป็นเหตุที่ก่อให้เกิดการเบิกจ่ายที่ไม่ถูกต้องและทางราชการได้รับความเสียหาย ในครั้งนี้ กรณีตามพฤติการณ์จึงถือได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการและฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดี หรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

๕. ทำรายงานการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรืออธิบดีกรมปศุสัตว์^๙

กรรมการและเลขานุการ ได้จัดทำรายงานการสอบสวน ซึ่งประกอบด้วย เรื่องที่สอบสวน ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อกล่าวหา พยานหลักฐานที่สนับสนุนหรือหักล้าง ข้อกล่าวหา ประเด็นที่ต้องพิจารณาความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน และผู้ขอรับการประเมิน ได้ขอให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อกำกับไว้ในรายงานการสอบสวนหน้าอื่นด้วยทุกหน้าด้วย เพื่อให้เป็นไปตามกฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

^๙ ข้อ ๕๓ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖

บทที่ ๔ การให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ

การดำเนินการทางวินัยเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งในการดำเนินการลงโทษข้าราชการที่ฝ่าฝืน ระเบียบ ข้อบังคับ ต่าง ๆ ที่กำหนดให้ดำเนินการและไม่ดำเนินการ ซึ่งเป็นกระบวนการทางกฎหมายที่กระทำเมื่อข้าราชการถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย โดยมีขั้นตอน วิธีการ ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ นับตั้งแต่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นมาพิจารณาความผิด และกำหนดโทษ โดยวางแนวทางการสอบสวน กำหนดประเด็นการสอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐาน จนสู่การพิจารณาประชุมคณะกรรมการในการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณาการลงโทษ และเสนอต่อผู้มีอำนาจและบรรจุแต่งตั้งเพื่อลงโทษให้เหมาะสมแก่ความผิด

ผู้ขอรับการประเมินในฐานะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้ดำเนินการสอบสวนร่วมกับคณะกรรมการสอบสวน มีประเด็นสำคัญในการพิจารณาการพิจารณาความผิด และกำหนดโทษ โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะในการสอบสวนวินัย กรณีการทุจริตการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล เป็นเท็จ โดยมีประเด็นปัญหาที่ต้องนำมาวินิจฉัยในการให้ความเห็น แยกเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ ๑ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ร่วมกันกระทำความผิดวินัยตามที่ถูกกล่าวหา หรือไม่ เพียงใด

ประเด็นที่ ๒ ถ้าพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นการกระทำความผิดวินัย สมควรได้รับโทษสถานใด เพียงใด จึงจะเหมาะสมกับกรณีความผิด

ผู้ขอรับการประเมินได้ให้ความเห็น เพื่อให้ทราบว่ามีข้อกล่าวหาเกี่ยวกับเรื่องอะไร เป็นความผิดตามบทกฎหมายมาตราใด จึงจะเหมาะสมกับความผิด ซึ่งความผิดของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดวินัยฐานปฏิบัติหรือละเว้นปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต และเป็นความผิดวินัยอย่างอื่นต้องพิจารณาจากองค์ประกอบความผิดทั้งภายนอกและภายใน และความผิดวินัยฐานปฏิบัติหรือละเว้นปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตต้องมีพฤติการณ์พิเศษคือเจตนาทุจริต ผู้ขอรับการประเมินได้เสนอความเห็น มีหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ประเด็นที่ ๑

๑. ผู้ถูกกล่าวหาทั้งสองเป็นข้าราชการมีพฤติการณ์ร่วมกระทำความผิด หรือไม่

ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นผู้ใต้บังคับบัญชาผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ให้การขัดทอดว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ว่าได้สั่งให้นำเช็คของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดส่งจ่ายเงินค่าประกันสังคมของเดือนเมษายน ๒๕๕๖ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ ในชื่อของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ และนำไปขึ้นเงินกับธนาคารแล้วนำเงินมาให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ แจ้งว่าจะเอาเงินดังกล่าวไปใช้ก่อนเดี๋ยวจะนำมาคืนให้ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ทวงถามหลายครั้ง แต่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่ได้นำมาคืน ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ จึงได้สั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญ

ทั้ง ๓ ราย เพื่อนำเงินมาชำระค่าประกันสังคมที่ค้างจ่าย โดยไม่มีเอกสารประกอบการเบิก ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ บอกว่าจะนำเอกสารมาให้ภายหลังและให้เบิกไปก่อน เหตุที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดค้างส่งเงินประกันสังคม เพราะผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้มาขอรับเงินไปใช้ก่อนตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๖ ที่ไม่ได้รายงานเนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เป็นผู้สั่งการ ซึ่งรู้อยู่แล้วและผู้ถูกกล่าวหาได้ทวงถามหลายครั้ง ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ จึงสั่งให้เบิกค่ารักษาพยาบาลโดยไม่มีหลักฐานเพื่อนำส่งประกันสังคม แต่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ให้การปฏิเสธว่า

ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ เวลาประมาณ ๐๘.๓๐ น. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้รับรายงานด้วยวาจาจากพนักงานราชการ จำนวน ๑๕ ราย ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลจากประกันสังคม เนื่องจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด มิได้ส่งเงินค่าประกันสังคมเป็นเวลา ๙ เดือน มิใช่เรื่องการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้งสามราย จึงได้สอบถามทางโทรศัพท์ไปยังผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินได้รับคำตอบว่าเป็นการเข้าใจผิดไม่มีปัญหาหรืออุปสรรค ในเรื่องดังกล่าว และได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ไปสอบถามสำนักงานประกันสังคมจังหวัด ได้รับแจ้งว่าพนักงานราชการทุกคนสามารถใช้สิทธิประโยชน์ในการรักษาพยาบาลได้ตามปกติ ซึ่งได้ทำความเข้าใจกับพนักงานราชการตามที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ชี้แจงมา

ต่อมาในเวลาประมาณ ๑๗.๐๐ น. ของวันเดียวกันจึงได้พบหลักฐานเป็นหนังสือของเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล รายงานการขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลข้าราชการบำนาญ จึงได้เชิญผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ให้มาพบ เพื่อดูหลักฐานการเบิกจ่ายเงิน ในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๗ เวลา ๐๙.๓๐ น. โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้นำสมุดคุมเช็คในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ จนถึงปัจจุบันมาให้ตรวจสอบพบว่า ไม่มีรายการส่งจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล จำนวน ๑๘๗,๕๗๔ บาท แต่อย่างไร และวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๗ ได้รับหนังสือจากข้าราชการบำนาญ อดีตปศุสัตว์จังหวัด แจ้งให้ระงับการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล จึงได้มีหนังสือมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบเรื่องดังกล่าว โดยประสานกับสำนักงานประกันสังคมจังหวัดและสำนักงานคลังจังหวัดสรุปได้ดังนี้

- สำนักงานประกันสังคมได้รับการชำระเงินสมทบค่าประกันสังคม ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ สำหรับเดือนเมษายน -เดือนธันวาคม ๒๕๕๖ รวม ๙ เดือน เดือนละ ๑๘,๐๕๖ บาท รวมเป็นเงิน ๑๖๒,๕๐๔ บาท และพนักงานราชการสามารถใช้สิทธิได้ตามปกติ แต่หน่วยงานต้องรับผิดชอบในส่วนของเงินเพิ่มจากการนำเงินส่งล่าช้าให้สำนักงานประกันสังคมในอัตราร้อยละ ๒

- สำนักงานคลังจังหวัด ตรวจสอบพบว่า ในวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๗ มีการผ่านรายการเบิกค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยนอกจำนวน ๓ ราย เป็นเงิน ๑๘๗,๕๗๔ บาท และธนาคารได้โอนเงิน ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗

ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เห็นว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ส่อไปในทางทุจริต จึงได้รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงพร้อมทำบันทึก รายงานอธิบดีกรมปศุสัตว์ เพื่อมีคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ไปปฏิบัติราชการนอกพื้นที่จังหวัด

๒) การส่งจ่ายเช็คฉบับจำนวนเงิน ๑๖๒,๕๐๔ บาท ในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๗ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้เสนอเช็คให้ลงนาม เพื่อจ่ายเป็นเงินสมทบค่าประกันสังคม โดยได้รับการชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ว่า จะส่งเงินสมทบประกันสังคมของพนักงานราชการ จำนวน ๑๕ ราย พร้อมเงินที่จะต้องจ่ายเพิ่มกรณีนำส่งล่าช้า ย้อนหลัง ๓ เดือน (ตกเบิก) สำหรับเดือนตุลาคม ถึง เดือนธันวาคม ๒๕๕๖ โดยแนบบรรายการแสดงการส่งเงินสมทบให้ลงนามพร้อมสมุดคุมเช็ค ซึ่งในแบบแสดงรายการมียอดเงินสมทบที่ต้องนำส่งเดือนละ ๑๘,๐๕๖ บาท จำนวน ๓ เดือน เป็นเงิน ๕๔,๑๖๘ บาท และมีเงินที่ต้องจ่ายเพิ่ม กรณีนำส่งล่าช้าเป็นเงิน ๒,๗๗๘.๖๖ บาท จำนวน ๓ เดือน เป็นเงิน ๘,๓๓๕.๙๘ บาท รวมเป็นเงินที่ต้องจ่าย ๖๒,๕๐๔ บาท

ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ตรวจสอบจากสำนักงานประกันสังคมจังหวัดพบว่า การนำส่งเงินสมทบค่าประกันสังคมของลูกจ้างหรือพนักงานของสำนักงาน จะต้องนำส่งภายในวันที่ ๒๐ ของทุกเดือน และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ปลอมแปลงหนังสือนำส่งเงินค่าประกันสังคมย้อนหลัง ตั้งแต่เดือนเมษายน ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ รวม ๙ เดือน เป็นเงิน ๑๖๒,๕๐๔ บาท โดยใช้วิธีการถ่ายเอกสาร (แบบสี) แบบนำส่งเงินสมทบเดือนเมษายน ๒๕๕๖ แล้วแก้ไขรายละเอียดการนำส่ง โดยมีได้เสนอใบนำส่งฉบับจริงให้ลงนามเพื่อปกปิดความผิดที่มีได้นำส่งเงินเป็นเวลา ๙ เดือน ซึ่งผู้ถูกกล่าวหายืนยันว่าได้ลงนามส่งจ่ายเช็คเพื่อจ่ายค่าประกันสังคมและลงนามในแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบเป็นประจำทุกเดือน มิได้ค้างส่งหรือส่งจ่ายย้อนหลังเป็นเวลา ๙ เดือน แต่ทุกครั้งที่มีการเสนอเช็คเพื่อจ่ายเงินสมทบค่าประกันสังคม จะส่งจ่ายในนามของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ มีเพียงครั้งนี้ได้เสนอส่งจ่ายในนามสำนักงานประกันสังคม ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ แจ้งว่าเพื่อให้เกิดความสะดวกและง่ายต่อการนำส่งเงิน ทั้งในส่วนของผู้ประกันตนและผู้ว่าจ้าง โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เชื่อโดยสุจริตว่าเจ้าหน้าที่กระทำเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และเห็นว่าไม่ได้ขัดต่อระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.๒๕๕๑ ส่วนที่ ๓ วิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน ข้อ ๔๘ (๓) ในกรณีส่งจ่ายเงินเพื่อขอรับเงินสดมาจ่าย ให้ออกเช็คส่งจ่ายในนามเจ้าหน้าที่การเงินของส่วนราชการและขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออก ห้ามออกเช็คส่งจ่ายเงินสด

๓) การส่งจ่ายเช็คฉบับจำนวนเงิน ๒๕,๐๗๐ บาท ให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ กรณีเช็คฉบับนี้ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ จำไม่ได้แน่ชัดว่า จ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาลของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ หรือเป็นเงินเบิกเกินส่งคืนหรือค่าสาธารณูปโภคอื่น ๆ แต่น่าจะเป็นยอดเงิน ๕,๐๗๐ บาท มิใช่ยอดเงิน ๒๕,๐๗๐ บาท เนื่องจากระยะเวลาได้ล่วงเลยมานานแล้วจึงไม่สามารถหาเอกสารหลักฐานประกอบอ้างอิงได้

ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ยังพบหลักฐานว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้สำเนา (ถ่ายเอกสารสี) แบบนำส่งเงินสมทบที่มีลายมือชื่อตน เพื่อใช้ในการนำส่งเงินสมทบย้อนหลังตั้งแต่เดือนเมษายน ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ ทั้งที่ตนได้ลงนามในแบบนำส่งเงินสมทบเป็นประจำทุกเดือน แต่กลับไม่พบหลักฐานลายมือชื่อที่ตนลงนามจริง จึงสันนิษฐานว่าเช็คทั้งสองฉบับมีการแก้ไขตัดแปลงเพิ่มเติม และขอยืนยันว่าไม่ได้ลงนามส่งจ่ายเช็ค จำนวน ๑๖๒,๕๐๔ บาท และจำนวน ๖๒,๕๐๔ บาท โดยเชื่อว่ามีการต่อเติมตัวเลขข้างหน้า เช่น ๖๒,๕๐๔ บาท เดิมเลข ๑ ด้านหน้า เป็นเงิน ๑๖๒,๕๐๔ บาท

และเชื่อว่ามี การเติมเลข ๒ หน้า ๕,๐๗๐ บาท เป็นเงิน ๒๕,๐๗๐ บาท ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ทำหนังสือขอเอกสารฉบับที่มีการปลอมแปลงลายมือชื่อจากสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีต่อไปจากข้อเท็จจริงผู้ขอรับการประเมินเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการสอบสวนว่าผู้ถูกกล่าวหาทั้งสองเป็นข้าราชการมีพฤติการณ์กระทำความผิดแต่จะร่วมกันทุจริต หรือไม่ ต้องพิจารณาว่า

๒. ผู้ถูกกล่าวหาทั้งสองมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติงานดังกล่าวตามที่ผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่

ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เป็นปลุสตัวจังหวัด และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ตามถ้อยคำที่ให้ไว้ต่อคณะกรรมการสอบสวนจึงมีหน้าที่ดังกล่าวแล้ว

๓. ผู้ถูกกล่าวหาทั้งสองปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต หรือไม่

ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ให้การชี้แจงว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้สั่งให้นำเช็คของสำนักงานปลุสตัวจังหวัดส่งจ่ายเงินค่าประกันสังคมของเดือนเมษายน ๒๕๕๖ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ ในชื่อของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ และนำไปขึ้นเงินกับธนาคารแล้วนำเงินมาให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ แจ้งว่าจะเอาเงินดังกล่าวไปใช้ก่อนเดี๋ยวนำมาคืนให้ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ทวงถามหลายครั้ง แต่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่ได้นำมาคืน ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ จึงได้สั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย เพื่อนำเงินมาชำระค่าประกันสังคมที่ค้างจ่ายโดยไม่มีเอกสารประกอบการเบิก ผู้ขอรับการประเมินเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้กล่าวอ้างเลื่อนลอยเพื่อให้ตนพ้นจากความผิด ทั้งไม่มีพยานหลักฐานอื่นมาประกอบสนับสนุนคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ อ้างให้มีน้ำหนักที่รับฟังได้

อีกทั้งพยานบุคคลที่เป็นพนักงานราชการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานธุรการการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลมีหน้าที่ดำเนินการต่าง ๆ ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ มอบหมายโดยมีหน้าที่ในการบันทึกรายละเอียดลงในระบบ GFMS ได้ให้การว่า ได้โทรศัพท์ไปที่สำนักงานประกันสังคมจังหวัด เพื่อสอบถามสิทธิการคำนวณเบี้ยชราภาพ ทำให้ได้ทราบข่าวว่าสำนักงานประกันสังคมจังหวัดได้ตัดสิทธิการรักษาพยาบาลของพนักงานราชการสำนักงานปลุสตัวจังหวัดจำนวน ๑๕ ราย เนื่องจาก ขาดส่งเงินเข้าประกันสังคมเป็นเวลา ๙ เดือน เมื่อพยานทราบแล้วรู้สึกว่าการเบิกจ่ายมีความผิดปกติ เนื่องจากมีจำนวนเงินที่สูงมากประมาณ ๑.๔-๑.๖ แสนบาท ยังไม่รวมค่าปรับอีกจำนวนหนึ่ง จึงได้โทรศัพท์ติดต่อไปยังข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย เพื่อสอบถามว่าได้ขอเบิกค่ารักษาพยาบาลหรือไม่ ซึ่งข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย ตอบตรงกันว่าไม่ได้ขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลแต่อย่างใด เมื่อได้ทราบได้พยายามโทรศัพท์ติดต่อผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เพื่อแจ้งเรื่องการเบิกค่ารักษาพยาบาลดังกล่าว แต่ไม่สามารถติดต่อได้ จึงได้ติดต่อพนักงานราชการทั้ง ๑๕ ราย เพื่อแจ้งเรื่องการโดนตัดสิทธิการเบิกค่ารักษาพยาบาลและได้นัดหมายให้พร้อมกันไปที่บ้านพักของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ในช่วงเช้าของวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ เวลาประมาณ ๐๘.๐๐ น. เศษ (ที่จริงเป็นวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๗) ซึ่งตนและพนักงานราชการจำนวน ๑๕ ราย ได้ไปที่บ้านพักของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑

และได้แจ้งเรื่องการถูกตัดสิทธิประกันสังคมให้ทราบ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้รับทราบ และแจ้งตอบว่าจะดำเนินการตรวจสอบให้ และพยานได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ทราบเรื่องการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย ชำรงตัน ให้ทราบด้วย ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้เขียนชื่อของข้าราชการบำนาญและจำนวนตัวเลขที่มีการขอเบิก และพยานได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องในเรื่องดังกล่าวก่อนที่จะลงนามในเช็คเพื่อส่งจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ รับทราบไว้แล้ว และในวันเดียวกัน เวลาประมาณ ๐๙.๐๐ น. พยานได้ทำบันทึกลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขอเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้งสามรายต่อผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ อีกครั้ง โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ลงนามในบันทึกดังกล่าวว่า “ทราบ” และลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ และพยานได้เก็บเอกสารฉบับนี้ไว้เพื่อเป็นหลักฐานและไม่ได้มอบให้ใคร แต่ได้นำสำเนาเอกสารฉบับนี้ คณะกรรมการสอบสวนพบว่า เนื้อหาในหนังสือเหมือนกับเอกสารที่ตนจัดทำเพื่อเสนอปลุสส์ตัวจังหวัด แต่ในส่วนของการลงลายมือชื่อของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่ตรงกับฉบับของพยาน แต่มีข้อความเพิ่มขึ้นว่า “ดำเนินการเสนอ ผวจ.ดำเนินการสอบ” ซึ่งพยานชี้ให้คณะกรรมการเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ สามารถทำได้หรือไม่ ผู้ขอรับการประเมินได้ให้ความเห็นและเสนอแนะต่อคณะกรรมการในที่ประชุมเห็นว่า แม้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ จะเขียนข้อความขึ้นในภายหลังสามารถทำได้ เพราะยังอยู่ในตำแหน่งและอำนาจในการดำเนินการเป็นผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่เป็นการปลอมเอกสารแต่อย่างใด อีกทั้งพนักงานราชการ ผู้ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลมีหน้าที่ดำเนินการต่าง ๆ ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ มอบหมายโดยมีหน้าที่ในการบันทึกรายละเอียดลงในระบบ GFMS มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน คือ

๑. บันทึกรายการขอเบิกในระบบ GFMS

๒. พิมพ์รายงานการขอเบิกเงินจากระบบ GFMS ให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เพื่อตรวจสอบและเสนอปลุสส์ตัวจังหวัด ลงนามอนุมัติต่อไป

๓. เมื่อปลุสส์ตัวจังหวัด ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารใบสำคัญขอเบิกและอนุมัติการเบิกเงินโดยลงนามในเอกสารร่วมกับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ แล้ว ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จะแจ้งให้ทราบด้วยวาจา และมอบอุปกรณ์ลูกกุญแจในการเปิดรหัส (Togen key) เพื่อให้พนักงานราชการดำเนินการอนุมัติการเบิกเงินในระบบ GFMS โดยการนำอุปกรณ์ลูกกุญแจในการเปิดรหัสเข้าไปในระบบคอมพิวเตอร์เพื่อคลิกในช่องอนุมัติเงิน เพื่อส่งคำขอเบิกเงินไปยังสำนักงานคลังจังหวัด สำหรับการเบิกจ่ายในระบบ GFMS การขออนุมัติเบิกจ่ายเงินในระบบ หรือการขออนุมัติจะใช้อุปกรณ์ลูกกุญแจ (TOGEN KEY) ในการเปิดรหัส เพื่อเข้าไปดำเนินการในระบบโดยอุปกรณ์ลูกกุญแจในการเปิดรหัส (TOGEN KEY) ของสำนักงานปลุสส์ตัวจังหวัด มีจำนวน ๓ ลูก ดังนี้

- อุปกรณ์ลูกกุญแจ (TOGEN KEY) รหัส ๐๗๐๐๖๐๐๑๘๓๑๐ ใช้สำหรับผู้ปฏิบัติงานในการเข้าไปกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับรายการขอเบิกจ่าย ผู้ที่ถืออุปกรณ์ต้องเป็นข้าราชการตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นผู้ถืออุปกรณ์ลูกกุญแจ

- อุปกรณ์ลูกกุญแจ (TOGEN KEY) รหัส ๐๗๐๐๖๐๐๑๘๓๐๑ ใช้สำหรับการขออนุมัติ

เงิน เพื่อส่งข้อมูลไปยังสำนักงานคลังจังหวัด โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นผู้ถือ

- อุปกรณ์ลูกกุญแจ (TOGEN KEY) รหัส ๐๗๐๐๖๐๐๑๘๓๒๐ ผู้มีอำนาจอนุมัติ จะเป็นผู้ถือ และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เป็นผู้รับผิดชอบถืออุปกรณ์ลูกกุญแจ

ในทางปฏิบัติของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จะเป็นผู้รับผิดชอบระบบ GFMS และเป็นผู้ถืออุปกรณ์ลูกกุญแจ (TOGEN KEY) ทั้ง ๓ อัน แต่เนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ใช้คอมพิวเตอร์ไม่เป็น ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จึงได้เสนอปศุสัตว์จังหวัดให้พนักงานราชการพยานบุคคล เป็นผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติงานด้านคอมพิวเตอร์ โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จะมอบอุปกรณ์ลูกกุญแจ (TOGEN KEY) ให้เมื่อมีการเบิกจ่ายในแต่ละครั้ง เมื่อดำเนินการเข้าระบบเพื่ออนุมัติเงินเสร็จแล้ว ก็จะส่งคืนให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เมื่อป้อนข้อมูลไปแล้ว สำนักงานคลังจังหวัดจะทำการตรวจสอบข้อมูล และอนุมัติในระบบโดยไม่ต้องจัดส่งเอกสารหลักฐานให้กับสำนักงานคลังจังหวัด โดยเงินที่ขออนุมัติไป จะเข้าบัญชีของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ในวันรุ่งขึ้น ประมาณช่วงเวลา ๑๐.๐๐ – ๑๑.๐๐ น. ของแต่ละวัน หลังจากนั้นสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจะทำการขอจ่ายในระบบ GFMS โดยความถูกต้องครบถ้วน ของเอกสารใบสำคัญขอเบิกจะทำหน้าที่เข้าในระบบ GFMS เพื่อคีย์ข้อมูลการขอจ่ายตามเอกสารที่ขอเบิก ไป ต่อจากนั้นจะเป็นขั้นตอนการเขียนเพื่อดำเนินการจ่ายให้กับผู้ขอเบิก พยานที่เป็นพนักงานราชการ ซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ให้ถ้อยคำว่า เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๗ เวลาประมาณ ๑๑.๐๐ น. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้นำเอกสารเป็นกระดาษ เอ ๔ เขียนด้วยลายมือ/ด้วยดินสอ มีรายละเอียด ขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญ คนที่ ๑ จำนวน ๒๑,๕๗๐ บาท คนที่ ๒ จำนวน ๙๐,๙๕๗ และคนที่ ๓ จำนวน ๗๕,๐๔๗ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๑๘๗,๕๗๔ บาท ซึ่งพยาน ที่เป็นพนักงานราชการเห็นว่าจำนวนเงินที่ขอเบิกเป็นจำนวนที่สูงมาก จึงเดินไปสอบถามผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้รับคำตอบว่า เอกสารใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย มีจำนวนมาก และใกล้หมดอายุในการเบิก ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้เก็บเอกสารไว้แล้ว และแจ้งว่าได้เขียนเหตุ ไว้ในกระดาษแผ่นเดียวกันแล้ว จึงกลับมาบันทึกข้อมูลเข้าระบบ GFMS และได้พิมพ์เอกสารจากระบบ GFMS ส่งมอบให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป พยานที่เป็นพนักงานราชการ ผู้พิมพ์เอกสารเป็นประจักษ์พยานไม่มีส่วนได้เสียในเรื่องดังกล่าว ได้สังเกตเห็นสิ่งที่ผิดปกติในการเบิก จึงเดินไปสอบถามผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ แต่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ กลับปกปิดข้อเท็จจริงไว้ ทั้งที่รู้ว่าไม่ได้เบิก ค่ารักษาพยาบาลตามความเป็นจริง จากคำให้การของพยานที่เป็นประจักษ์ดังกล่าว ผู้ขอรับประเมิน ให้ความเห็นต่อคณะกรรมการสอบสวนว่า พฤติกรรมดังกล่าวของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ แสดงถึงเจตนาทุจริต เป็นพยานประกอบที่สนับสนุนแสดงให้เห็นถึงการทุจริตอย่างแท้จริง

ส่วนกรณีผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ พยานบุคคลยังไม่แน่ชัดว่าพยานบุคคลยืนยันว่ามีส่วนร่วม ในการทุจริต เพราะพยานบุคคล ซึ่งเป็นผู้ร่วมงานได้รับมอบหมายจากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ให้ทำหน้าที่ หัวหน้าพัสดุได้ให้การ ถึงพฤติกรรมของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ว่าเป็นคนที่ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบในการ ปฏิบัติงานน้อยเพราะเคยสั่งให้ตนดำเนินการเกี่ยวกับพัสดุหลายเรื่องที่ไม่ถูกต้อง และพยานบุคคล ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยงาน ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินประกันสังคม พยานได้ให้การเกี่ยวกับ

พฤติกรรมของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เป็นผู้ที่มีความตั้งใจในการทำงานบางครั้งอาจไม่ทราบวิธีการหรือกระบวนการในการทำงาน เช่น เรื่องการเงินจะไม่ค่อยทราบรายละเอียดเกี่ยวข้อง ซึ่งให้การสอดคล้องกันทำนองไม่ใจ ไม่ศึกษาการดำเนินการทั้งที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เป็นหัวหน้าหน่วยงาน จึงมีพฤติการณ์ปล่อยปละละเลยในหน้าที่การงานที่ตนควบคุมอยู่เป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงพยานบุคคลหรือพยานเอกสารยืนยันว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ มีพฤติการณ์ที่ทุจริต อีกทั้งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงพร้อมทำบันทึกรายงานอธิบดีกรมปศุสัตว์ เพื่อมีคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ไปปฏิบัติราชการนอกพื้นที่จังหวัด และแจ้งความดำเนินคดีกับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ที่เกิดขึ้นถึงสองครั้ง แต่พนักงานสอบสวนเห็นว่ายังไม่ใช่ผู้เสียหาย เนื่องจากยังอยู่ในการสอบสวนและการสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จในขณะนั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ มีเจตนาที่จะดำเนินคดีกับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ผู้ขอรับการประเมินจึงเสนอความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการสอบสวนว่าพฤติการณ์ดังกล่าวของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ยังไม่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด บนพื้นฐานของการรับฟังพยานหลักฐานที่ปรากฏในการสอบสวน

๔. ผู้ถูกกล่าวหาทั้งสองได้ทำให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์โดยมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ร่วมกันกระทำความผิดวินัยตามที่ถูกกล่าวหา หรือไม่ เพียงใด ความยุ่งยากของการสอบสวนที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นผู้โต้แย้งข้อหาผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ให้การขัดท้อว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เป็นผู้สั่งการมีส่วนร่วมในการทุจริตในการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล แต่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ให้การปฏิเสธ จึงต้องพิจารณาจากพยานหลักฐานที่ได้จากการนำมาสู่สำนวนการสอบสวนด้วยความระมัดระวัง ในการวินิจฉัยชี้แจงน้ำหนักพยานขัดท้ออาจกระทบกระเทือนต่อความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานและยังไม่ควรเชื่อฟังเสียทีเดียวโดยลำพังเพื่อลงโทษผู้ถูกกล่าวหา เว้นแต่มีพยานหลักฐานประกอบอื่นมาสนับสนุนซึ่งเป็นพยานหลักฐานอื่นที่รับฟังได้ และมีแหล่งที่มาเป็นอิสระต่างหากจากพยานหลักฐานที่ต้องการพยานหลักฐานประกอบนั้น ทั้งจะต้องมีคุณค่าเชิงพิสูจน์ที่สามารถสนับสนุนให้พยานหลักฐานอื่นที่ไปประกอบมีความน่าเชื่อถือมากขึ้นด้วย ซึ่งจากข้อเท็จจริงไม่ปรากฏพยานหลักฐานเหล่านั้นมาสนับสนุนคำขัดท้อของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ แต่อย่างใด

ประเด็นที่ ๒

ผู้ขอรับการประเมินได้เสนอความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการสอบสวนกรณีข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานฟังได้ว่า

๑. กรณีผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นผู้ดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลข้าราชการของข้าราชการบำนาญอันเป็นเท็จและผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ขณะกระทำการดังกล่าวเป็นเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการขอรับเงินบำเหน็จบำนาญ บำเหน็จตกทอดของข้าราชการลูกจ้างประจำและข้าราชการบำนาญ โดยพฤติการณ์การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ถือเป็นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

โดยทุจริตและกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการ กรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการไว้ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ดังนั้น จึงเห็นสมควรลงโทษไล่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ออกจากราชการ

๒. กรณีผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานเป็นที่น่าเชื่อถือได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาล และตามพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อถือได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ลงนามสั่งจ่ายเช็คโดยไม่ตรวจสอบต้นขั้ว เช็คสั่งจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาลมียอดจำนวนเงินที่ต้องตรงกับทะเบียนคุมการจ่ายเช็ค รายงานการขอเบิกเงินคงคลัง/ขบ.๐๒-ขอเบิกเงินงบประมาณที่ไม่ได้อ้างอิงใบสั่งซื้อและรายงาน แสดงรายละเอียดสถานะ การเบิกจ่ายเงินรวมทั้งตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเบิกจ่ายจ่ายเงิน สวัสดิการรักษายาบาล ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ.๒๕๕๓ และแนวทางที่กำหนดในหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๔๖๐ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ กรณีจึงเป็นเหตุที่ก่อให้เกิดการเบิกจ่ายที่ไม่ถูกต้องและทางราชการได้รับความเสียหายในครั้ง นี้ กรณีตามพฤติการณ์จึงถือได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดี หรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

ความยุ่งยากในการดำเนินการทางวินัย

ความยุ่งยากในการดำเนินการ ให้ความเห็นและการเสนอแนะของผู้ขอรับการประเมิน ต่อคณะกรรมการสอบสวนอยู่ที่ว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้มีส่วนร่วมในการกระผิดฐานทุจริต กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ หรือไม่

ผู้ขอรับการประเมิน ต้องอาศัยหลักกฎหมายหลายฉบับ เช่นประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง ในเรื่องเกี่ยวกับพยานหลักฐาน พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาพิจารณาพยานหลักฐานที่เห็นว่าจำเป็นแก่การพิสูจน์ข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

๑. แสวงหาพยานหลักฐานทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง
๒. รับฟังพยานหลักฐาน คำชี้แจง หรือความเห็นของคู่กรณี หรือของพยานบุคคลหรือ พยานผู้เชี่ยวชาญที่คู่กรณีกล่าวอ้าง เว้นแต่การกล่าวอ้างไม่จำเป็นพุ่มเพื่อยหรือเพื่อประวิงเวลา
๓. ข้อเท็จจริงหรือความเห็นจากคู่กรณี พยานบุคคล พยานผู้เชี่ยวชาญ
๔. ขอให้ผู้ครองครองส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง
๕. ออกไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

วิเคราะห์จากคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ที่ได้ให้การชดทอว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้

สั่งให้นำเช็คของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดส่งจ่ายเงินค่าประกันสังคมของเดือนเมษายน ๒๕๕๖ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ ในชื่อของถูกกล่าวหาที่ ๒ และนำไปขึ้นเงินกับธนาคารแล้วนำเงินมาให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ อ้างว่าจะเอาเงินดังกล่าวไปใช้ก่อนเดี๋ยวจะนำมาคืนให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ทวงถามหลายครั้ง แต่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่ได้นำมาคืน และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ยังได้สั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย เพื่อนำเงินมาชำระค่าประกันสังคมที่ค้างจ่าย โดยไม่มีเอกสารประกอบการเบิก ผู้ขอรับการประเมินเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้กล่าวอ้างเลื่อนลอยเพื่อให้ตนพ้นจากความผิด แม้อัยการผู้เชี่ยวชาญที่เป็นเจ้าหน้าที่ธนาคารได้ให้ถ้อยคำที่ว่าเช็คที่ส่งจ่ายเป็นลายมือชื่อผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ก็เพียงแค่ปรากฏลายมือชื่อผู้ส่งจ่ายเช็คที่หัวหน้าหน่วยงานพึงอนุมัติ แต่ไม่มีพยานหลักฐานอื่นมาประกอบการสนับสนุนคำชดทอนของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ อ้างให้มีน้ำหนักที่รับฟังได้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ร่วมกระทำความผิดกับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒

และเมื่อพิจารณาจากพยานบุคคลอื่นที่เป็นพนักงานราชการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานธุรการการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลมีหน้าที่ดำเนินการต่าง ๆ ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ มอบหมาย โดยมีหน้าที่ในการบันทึกรายละเอียดลงในระบบ GFMS ได้ให้การว่า ได้โทรศัพท์ไปสอบถามที่สำนักงานประกันสังคมจังหวัด เพื่อสอบถามสิทธิการคำนวณเบี้ยชราภาพ ทำให้ได้ทราบข่าวว่าสำนักงานประกันสังคมจังหวัดได้ตัดสิทธิการรักษาพยาบาลของพนักงานราชการสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด จำนวน ๑๕ ราย เนื่องจาก ขาดส่งเงินเข้าประกันสังคมเป็นเวลา ๙ เดือน เมื่อทราบแล้วรู้สึกว่าการเบิกจ่ายมีความผิดปกติ เนื่องจาก มีจำนวนเงินที่สูงมากประมาณ ๑.๔-๑.๖ แสนบาท ยังไม่รวมค่าปรับอีกจำนวนหนึ่ง จึงได้โทรศัพท์ติดต่อไปยังข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย เพื่อสอบถามว่าได้ขอเบิกค่ารักษาพยาบาลหรือไม่ ซึ่งข้าราชการบำนาญทั้ง ๓ ราย ตอบตรงกันว่าไม่ได้ขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล พยายามพยายามโทรศัพท์ติดต่อผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เพื่อแจ้งเรื่องการเบิกค่ารักษาพยาบาล แต่ไม่สามารถติดต่อได้ จึงได้ติดต่อพนักงานราชการทั้ง ๑๕ ราย เพื่อแจ้งเรื่องการโดนตัดสิทธิการเบิกค่ารักษาพยาบาล และได้นัดหมายให้พร้อมกันไปที่บ้านพักของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ในช่วงเช้าของวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ เวลาประมาณ ๐๘.๐๐ น. เศษ ซึ่งพยานและพนักงานราชการจำนวน ๑๕ ราย ได้ไปที่บ้านพักของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องในเรื่องดังกล่าว ก่อนที่จะลงนามในเช็คเพื่อส่งจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ รับทราบไว้แล้ว และในวันเดียวกัน เวลาประมาณ ๐๙.๐๐ น. ตนได้ทำบันทึกลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขอเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้งสามรายต่อผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ อีกครั้ง โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ลงนามในบันทึกดังกล่าวว่า “ทราบ” และลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ และพยานได้เก็บเอกสารฉบับนี้ไว้เพื่อเป็นหลักฐาน พบว่า เนื้อหาในหนังสือเหมือนกับเอกสารที่ตนจัดทำเพื่อเสนอปศุสัตว์จังหวัด แต่ในส่วนของกรลงลายมือชื่อของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่ตรงกับฉบับของพยาน แต่มีข้อความเพิ่มขึ้นว่า “ดำเนินการเสนอ ผวจ.ดำเนินการสอบ” ซึ่งผู้ขอรับการประเมินเห็นว่าแม้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ จะเขียนข้อความขึ้นในภายหลังก็สามารถทำได้ เพราะยังอยู่ในตำแหน่งและอำนาจในการดำเนินการเป็นของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ จึงไม่เป็นการปลอมเอกสารแต่อย่างใด

และจากคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ที่ให้การว่าในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ เวลาประมาณ ๐๘.๓๐ น. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้รับรายงานด้วยวาจาจากพนักงานราชการ สังกัดสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด กรณีพนักงานราชการ จำนวน ๑๕ ราย ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลจากประกันสังคม เนื่องจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด มิได้ส่งเงินค่าประกันสังคมเป็นเวลา ๙ เดือน มิใช่เรื่องการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบำนาญทั้งสามราย จึงได้สอบถามทางโทรศัพท์ไปยังผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินได้รับคำตอบว่าเป็นการเข้าใจผิดไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคในเรื่องดังกล่าว และได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ไปสอบถามสำนักงานประกันสังคมจังหวัด ได้รับแจ้งว่าพนักงานราชการทุกคนสามารถใช้สิทธิประโยชน์ในการรักษาพยาบาลได้ตามปกติ ซึ่งได้ทำความเข้าใจกับพนักงานราชการตามที่ถูกกล่าวหาที่ ๒ ชี้แจงมา

และในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ เวลาประมาณ ๑๐.๐๐ น. ต่อเนื่องติดต่อกัน ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้เดินทางไปร่วมประชุมการจัดงานเกษตรและปศุสัตว์จังหวัด ครั้งที่ ๑ Livestock Show Cowboy Night ณ โครงการเดอะเวโรน่า แอทท์บลาน อาคาร A๑ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ มิได้นิ่งเฉยเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการ ประกอบกับยังไม่แน่ใจในคำตอบที่ได้รับจากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ที่ขัดแย้งกับข้อมูลของพยานที่เป็นพนักงานราชการผู้ช่วยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จึงได้โทรศัพท์สั่งการให้เจ้าหน้าที่ไปสอบถามสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ในการรักษาพยาบาลของพนักงานราชการได้ความว่าพนักงานราชการทุกคนสามารถใช้สิทธิประโยชน์ในการรักษาพยาบาลได้ตามปกติ และเวลาประมาณ ๑๗.๐๐ น. ตนได้เดินทางกลับถึงสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ได้ดำเนินการกับบันทึกข้อความรายงานการขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลข้าราชการบำนาญ ที่พนักงานราชการผู้ช่วยว่าได้รับมอบหมายจากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ให้ดำเนินการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลข้าราชการบำนาญ จำนวน ๓ ราย ติดต่อกับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เพื่อสอบถามอย่างเร่งด่วน พร้อมเชิญเข้าพบเพื่อดูหลักฐานการเบิกจ่ายเงินให้แน่ชัดแต่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ อ้างว่าติดภารกิจส่วนตัวจะนำมาแสดงในวันถัดไป

ต่อมาในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๗ เวลา ๐๘.๓๐ น. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้นำสมุดคุมเช็คในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ จนถึงปัจจุบันมาให้ตรวจสอบพบว่าไม่มีรายการส่งจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลในยอด ๑๘๗,๕๗๔ บาท และในวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๗ ได้รับหนังสือจากข้าราชการบำนาญ อดีตปศุสัตว์จังหวัด แจ้งให้ระงับการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล จึงได้มีหนังสือมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบเรื่องดังกล่าว โดยประสานกับสำนักงานประกันสังคมจังหวัดและสำนักงานคลังจังหวัด ซึ่งจากคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้สอดคล้องกับประจักษ์พยานแสดงให้เห็นว่าเป็นระยะเวลากระชั้นชิดและเหตุการณ์ต่อเนื่องกันสมเหตุสมผล จึงพอรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่ได้ร่วมกระทำความผิดกับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒

สำหรับเช็คที่ได้ส่งจ่ายเช็คเลขที่ ๐๓๗๔๔๐๔๑ ส่งจ่ายให้สำนักงานประกันสังคมจังหวัด และเช็คเลขที่ ๐๓๗๔๔๐๔๒ จ่ายให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จากคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ให้การว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้เสนอเช็คให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ลงนามส่งจ่ายสำนักงานประกันสังคมเช็คเลขที่ ๐๓๗๔๔๐๔๑ เป็นเงิน ๖๒,๕๐๔ บาท เพื่อจ่ายเป็นเงินสมทบค่าประกันสังคมรวมกัน ๓ เดือน (ตกเบิก)

โดยแนบบรรายการแสดงการส่งเงินสมทบตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ ให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ลงนามพร้อมสมุดคุมเช็ค ซึ่งในแบบแสดงรายการมียอดเงินสมทบที่ต้องนำส่งเป็นเงิน ๑๘,๐๕๖ บาท จำนวน ๓ เดือน รวมเป็นเงิน ๕๔,๑๖๘ บาท พร้อมแจ้งว่ามีเงินที่ต้องจ่ายเพิ่มกรณีนำส่งล่าช้าเป็นเงิน ๒,๗๗๘.๖๖ บาท จำนวน ๓ เดือน รวมเป็นเงิน ๘,๓๓๕.๙๘ บาท รวมเป็นเงินที่ต้องจ่าย ๖๒,๕๐๔ บาท และการส่งจ่ายเช็คเลขที่ ๐๓๗๔๔๐๔๒ จำนวนเงิน ๒๕,๐๗๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ส่งจ่ายให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ กรณีเช็คฉบับนี้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จำไม่ได้แน่ชัดว่าจ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาลของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ หรือเป็นเงินเบิกเกินส่งคืนหรือค่าสาธารณูปโภคอื่น ๆ แต่น่าจะเป็นยอดเงิน ๕,๐๗๐ บาท มิใช่ยอดเงิน ๒๕,๐๗๐ บาท แต่เนื่องจากระยะเวลาได้ล่วงเลยมานานแล้วจึงไม่สามารถหาเอกสารหลักฐานประกอบอ้างอิงได้ และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ พบหลักฐานว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้สำเนา (ถ่ายเอกสารสี) แบบนำส่งเงินสมทบที่มีลายมือชื่อผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เพื่อใช้ในการนำส่งเงินสมทбы่อนหลัง ตั้งแต่เดือนเมษายน ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ทำหนังสือขอเอกสารฉบับจริงที่มีการปลอมแปลงลายมือชื่อจากสำนักงานประกันสังคมจังหวัด เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีต่อไป ทั้งที่ตนได้ลงนามในแบบนำส่งเงินสมทบเป็นประจำทุกเดือน แต่กลับไม่พบหลักฐานลายมือชื่อที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ลงนามจริง จึงเป็นที่สังเกตว่าเช็คทั้งสองฉบับมีการแก้ไขตัดแปลงเพิ่มเติมและผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ขอยืนยันว่าไม่ได้ลงนามส่งจ่ายเช็คให้สำนักงานประกันสังคมจังหวัด เป็นจำนวนเงิน ๑๖๒,๕๐๔ บาท ตนเชื่อว่าการต่อเติมตัวเลขข้างหน้า เช่น ๖๒,๕๐๔ บาท เพิ่มเลข ๑ ด้านหน้าเป็นเงิน ๑๖๒,๕๐๔ บาท และเชื่อว่าการเติมเลข ๒ หน้า ๕,๐๗๐ บาท เป็นเงิน ๒๕,๐๗๐ บาท ตนส่งจ่ายเช็คจำนวน ๖๒,๕๐๔ บาท สาเหตุที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ จำได้เนื่องจากทุกครั้งที่ถูกกล่าวหาที่ ๒ เสนอเช็คส่งจ่ายสำนักงานประกันสังคมในนามของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ แต่ในครั้งนี้ได้เสนอส่งจ่ายในนามสำนักงานประกันสังคม ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เห็นว่าไม่ได้ชัดต่อระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินจากการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.๒๕๕๑ ส่วนที่ ๓ วิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน ข้อ ๔๘ (๓) ในกรณีส่งจ่ายเงินเพื่อขอรับเงินสดมาจ่าย ให้ออกเช็คส่งจ่ายในนามเจ้าหน้าที่การเงินของส่วนราชการ และขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออก ห้ามออกเช็คส่งจ่ายเงินสด กรณีการส่งจ่ายเช็คลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ เนื่องจากได้รับการชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ว่าจะส่งเงินสมทบประกันสังคมของพนักงานราชการ จำนวน ๑๕ ราย ย้อนหลัง ๓ เดือน (ตกรีก) พร้อมเงินที่จะต้องจ่ายเพิ่มกรณีนำส่งล่าช้า รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖๒,๕๐๔ บาท ปกติจะต้องนำส่งสำนักงานประกันสังคมจังหวัดภายในวันที่ ๒๐ ของทุกเดือน และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ตรวจสอบจากสำนักงานประกันสังคมจังหวัดพบว่า ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ปลอมแปลงหนังสือนำส่งเงินค่าประกันสังคมย้อนหลังระหว่างเดือนเมษายน ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ รวม ๙ เดือน เป็นเงิน ๑๖๒,๕๐๔ บาท โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ทำการสำเนาแบบนำส่งเงินสมทบที่ตนลงนามในเดือนเมษายน ๒๕๕๖ (ถ่ายเอกสารสี) แล้วนำมาแก้ไขรายละเอียด เพื่อให้สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเข้าใจว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ลงนามในหนังสือนำส่งเงินค่าประกันสังคม โดยมีได้เสนอใบนำส่งฉบับจริงให้ตนลงนามเพื่อปกปิดความผิดที่มีได้นำส่งเงินเป็นเวลา ๙ เดือน ไม่ให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ล่วงรู้ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ยืนยันว่าได้ลงนามส่งจ่ายเช็คเพื่อจ่ายค่า

ประกันสังคมเป็นประจำทุกเดือนมิได้ค้างส่งหรือส่งจ่ายย้อนหลังเป็นเวลา ๙ เดือน ไม่มีส่วนรู้เห็นตามที่ได้อธิบายไว้ตั้งแต่ต้น โดยส่งจ่ายในนามผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เนื่องจากได้รับแจ้งจากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ว่าเพื่อให้เกิดความสะดวกง่ายต่อการนำส่งเงินซึ่งมีทั้งในส่วนของผู้ประกันตนและผู้ว่าจ้างอีกทั้งต้องนำแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบไปยื่นพร้อมชำระเงินผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.๒๕๕๑ ส่วนที่ ๓ วิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน ข้อ ๔๘ (๓) ในกรณีส่งจ่ายเงินเพื่อขอรับเงินสดมาจ่ายให้ออกเช็คส่งจ่ายในนามเจ้าหน้าที่การเงินของส่วนราชการ และขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออกห้ามออกเช็คส่งจ่ายเงินสด กรณีนี้ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นเจ้าหน้าที่การเงินของส่วนราชการอีกทั้งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ เชื่อโดยสุจริตว่า เจ้าหน้าที่กระทำเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ไม่เชื่อในแง่ลบว่าเจ้าหน้าที่จะทำการทุจริตจึงได้ส่งจ่ายเช็คในนามผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ขอตรวจสอบสมุดคุมเช็คจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพบว่าปัจจุบันสมุดคุมเช็คเล่มที่ตนลงนามส่งจ่ายเช็คในช่วงปี พ.ศ.๒๕๕๖ ได้หายไปจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด โดยทราบจากเจ้าหน้าที่ว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้มอบไว้เพียงสมุดคุมเช็คที่ส่งจ่ายตั้งแต่วันที่เดือนธันวาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นมา ผู้ขอรับการประเมินเห็นว่าจากพฤติการณ์ดังกล่าวแสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จงใจจะปกปิดข้อเท็จจริงบางอย่างเพื่อให้ตนพ้นจากการรับผิดชอบ และในวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๗ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ประสานไปที่สำนักงานประกันสังคมจังหวัดดังกล่าวมาข้างต้นพบว่า สำนักงานประกันสังคมจังหวัดได้รับการชำระเงินสมทบค่าประกันสังคมจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ พนักงานราชการสามารถใช้สิทธิได้ตามปกติ แต่หน่วยงานต้องรับผิดชอบจ่ายเงินเพิ่มให้สำนักงานประกันสังคมเป็นเงินในอัตราร้อยละ ๒ ต่อเดือน

ผู้ขอรับการประเมินได้ให้ความเห็นและข้อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า จากพยานปากสำคัญที่จะยืนยันว่าร่วมกันทุจริตหรือไม่ ต้องเกิดจากการรับสารภาพ แต่จากคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ให้การปฏิเสธมาโดยตลอด และผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ให้การขัดทอดเพื่อหวังจะให้ตนพ้นผิด จึงต้องพิจารณาจากพยานหลักฐานเป็นหลัก ซึ่งปรากฏว่าพยานเอกสารที่เกี่ยวข้องถูกทำลาย สูญหาย หาไม่พบ จึงต้องฟังพยานที่เป็นผู้ถูกกล่าวหาและนำมาชั่งน้ำหนักร่วมกับพยานหลักฐานอื่น ๆ ถ้าฟังพยานขัดทอดหรือผู้ร่วมกระทำความผิดยังมีน้ำหนักไม่เพียงพอเว้นแต่มีพฤติการณ์พิเศษ มีเหตุมีผลน่าเชื่อถือได้ จากคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ผู้ขอรับการประเมินเห็นว่ามิเหตุผลการรับฟังได้ประกอบกับประจักษ์พยานที่เป็นพนักงานราชการผู้ช่วยของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ที่ให้การในเบื้องต้นบางส่วนให้การสนับสนุน ทั้งเป็นพยานหลักฐานประกอบนำมาสนับสนุนพยานหลักฐานหลัก ให้น้ำหนักมั่งคั่ง พอที่จะรับฟังลงโทษผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ แต่สำหรับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ พยานหลักฐานต่าง ๆ ยังพิสูจน์ไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ร่วมกระทำความผิดกับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ทั้งการให้ปากคำของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ สามารถหักล้างข้อกล่าวหาและสอดคล้องรับกับในเรื่องที่กล่าวหาว่าไม่มีส่วนร่วมกระทำความผิด เพียงแต่มีความเกี่ยวพันหรือน่าสงสัย แต่ไม่มีพยานหลักฐานอื่นมาสนับสนุนให้น้ำหนัก ดังนั้นจึงน่าจะเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่ได้ร่วมทุจริตกับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ แต่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นผู้ดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการบ้านาญอันเป็นเท็จ

ทั้งผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ขณะกระทำเป็นเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการขอรับเงินบำเหน็จบำนาญ บำเหน็จตกทอดของข้าราชการลูกจ้างประจำและข้าราชการบำนาญ และให้การรับสารภาพมาตั้งแต่ต้น พฤติการณ์การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จึงถือเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตและกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง และคณะกรรมการเห็นด้วยกับผู้ขอรับการประเมิน จึงได้จัดทำรายงานเสนอต่อผู้มีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งลงโทษ ส่วนการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ หาได้พ้นความผิดทางวินัยไม่ พฤติการณ์ดังกล่าวของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ถือได้ว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการตามมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

บทที่ ๕

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

การดำเนินการทางวินัยเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งในการดำเนินการลงโทษข้าราชการที่ฝ่าฝืน ระเบียบ ข้อบังคับ ต่าง ๆ ที่กำหนดให้ดำเนินการและไม่ดำเนินการ ซึ่งเป็นกระบวนการทางกฎหมายที่กระทำเมื่อข้าราชการถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย โดยมีขั้นตอน วิธีการ ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ มีขั้นตอนนับตั้งแต่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นมาพิจารณาความผิดและกำหนดโทษ โดยวางแนวทางการสอบสวน กำหนดประเด็นการสอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐาน จนสู่การพิจารณาประชุมคณะกรรมการในการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณาการลงโทษ และเสนอต่อผู้มีอำนาจและบรรจุแต่งตั้งเพื่อลงโทษให้เหมาะสมแก่ความผิด

กรณีการทุจริตการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลเป็นเท็จ ผู้ขอรับการประเมินได้ให้ความเห็นและเสนอแนะข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานรับฟังเป็นยุติว่า การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลไม่ได้มีการใช้สิทธิและนำหลักฐานการรับเงินที่สถานพยาบาลซึ่งตนเองหรือบุคคลในครอบครัวเข้ารับการรักษาพยาบาลยื่นต่อสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ไม่เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๓ และหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๔๖๐ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ โดย

๑. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ มีพฤติการณ์ไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายจ่ายเงินสวัสดิการรักษาพยาบาล ได้ลงนามส่งจ่ายเช็ค โดยไม่ตรวจสอบต้นขั้วเช็คส่งจ่ายเงินสวัสดิการรักษาพยาบาลมียอดจำนวนเงินที่ถูกต้องตรงกับทะเบียน คู่มือการจ่ายเช็ค รายงานการขอเบิกเงินคงคลัง/ขบ.๐๒ ขอเบิกเงินงบประมาณ ที่ไม่ได้อ้างอิงใบสำคัญและรายงานแสดงรายละเอียดสถานะการเบิกจ่ายเงินตามแนวทางที่กำหนดในหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๔๖๐ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ดังนั้น ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ในฐานะผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปศุสัตว์ กฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติงานตามนโยบายของกรมปศุสัตว์หรือตามที่คุณบังคับบัญชามอบหมาย รวมทั้งมีหน้าที่ควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานราชการภายในสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และมีหน้าที่ตรวจสอบและอนุมัติการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลข้าราชการของข้าราชการบำนาญตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๓ และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๓ ตามพฤติการณ์ที่ปรากฏตามพยานหลักฐานเป็นที่น่าเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการรักษาพยาบาล และได้ลงนามส่งจ่ายเช็คจึงถือได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ กระทำผิดวินัยอย่างไม่มีรายแรงฐานไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี

นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการตามมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

๒. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็นผู้ดำเนินการเบิกค่ารักษาพยาบาลข้าราชการของข้าราชการบำนาญอันเป็นเท็จ และกระทำการโดยอาศัยโอกาสในขณะที่เป็นเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด มีพฤติการณ์การกระทำเจตนาเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลข้าราชการบำนาญที่ไม่ได้มีการใช้สิทธิและนำหลักฐานการรับเงินที่สถานพยาบาลยื่นต่อสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด โดยไม่มีมูลความจริง จึงถือเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตและกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการ กรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการไว้ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ดังนั้น จึงเห็นสมควรลงโทษไล่ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ออกจากราชการ

ซึ่งการทุจริตและประพฤตินิชอบในหน่วยงานของรัฐ ผู้ขอรับการประเมินเห็นว่า เป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน และมีความสำคัญต่อองค์กรทุกองค์กร ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อปัญหาทุจริตและประพฤตินิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน โดยวางแนวทางป้องกัน ตรวจสอบ และจัดการทุจริตและประพฤตินิชอบให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งตามหลักนิติธรรม และการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วนและทุกระดับ ในการแก้ไขปัญหาทุจริตประพฤตินิชอบในส่วนราชการ ควรกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องปรามอย่างจริงจัง โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหาร และส่งเสริมจริยธรรมภายในองค์กร เพื่อให้เจ้าหน้าที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไข ไม่ว่าจะเป็นมาตรการในการเฝ้าระวัง ควบคุม ตรวจสอบ ปัญหาการทุจริตในหน่วยงานของกรมปศุสัตว์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเบิกจ่ายเงิน มีการตรวจพบทั้งในราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายต่อกรมปศุสัตว์ที่ต้องสูญเสียเงินงบประมาณ และสูญเสียค่าใช้จ่ายในการสืบสวนและสอบสวนข้อเท็จจริง

ผู้ขอรับการประเมินได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการเบิกจ่ายเงินมีการทุจริต เพราะมีปัจจัยเสี่ยงหลายประการที่เอื้อต่อการทุจริต เช่น ความไม่รู้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรืออาศัยโอกาสที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่กระทำการทุจริตให้กับตนเองหรือผู้อื่น และผู้ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลขาดความระมัดระวังหรือปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อในการตรวจสอบก่อนอนุมัติ จนทำให้เกิดการทำความผิดรวมไปถึงการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ อันเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากความไม่เข้าใจในหลักเกณฑ์ วิธีการ ไม่ศึกษา

ระเบียนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ หรือการปล่อยปละละเลยไม่ตรวจสอบกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด ทำให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลต้องร่วมรับผิดชอบ และเป็นการยากที่จะต่อสู้ หรือปฏิเสธความรับผิดชอบ ในฐานะเป็นผู้มีหน้าที่กำกับ ดูแล ตรวจสอบผู้ใต้บังคับบัญชา จึงต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้กระทำความผิด ในผลของการกระทำและถูกดำเนินการทางวินัย

ข้อเสนอแนะ

ผู้ขอรับการประเมิน เห็นว่าการป้องกันการทุจริตจะมีผลดีมากกว่าการปราบปราม ซึ่งมุ่งหวังในเชิงลงโทษ ซึ่งการปราบปรามการทุจริตมีผลไม่ให้เกิดการกระทำผิดในระยะสั้น ๆ แต่การป้องกันมุ่งเน้นการสร้างองค์กรให้เกิดความเข้มแข็งแก่องค์กร และบุคลากร เพื่อพัฒนากรมปศุสัตว์ ให้มีความเข้มแข็งในทุกมิติอย่างสมดุล บรรลุการเป็นองค์กรชั้นนำ ด้วยการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในด้านกฎหมาย พัฒนาและยกระดับการทำงานของข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างของกรมปศุสัตว์ ด้วย วิธีการดังต่อไปนี้

๑. มีมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยจัดให้มีการควบคุมภายใน เพื่อทำหน้าที่หลักในการตรวจสอบด้านการเงินและการบัญชี เช่น กำหนดหลักเกณฑ์ มีสมุดคุมบัญชีการเบิกจ่าย หรือจัดให้มีผู้ตรวจสอบกลับรองงาน ก่อนที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการเบิกจ่ายเงินของหน่วยงานจะขออนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงาน และก่อนหัวหน้าหน่วยงานจะลงนามในเช็ค เพื่อป้องกันการความผิดพลาดคลาดเคลื่อน และเป็นการป้องกันการทุจริตให้เกิดขึ้น

๒. จัดให้มีการอบรมสัมมนาเชิงวิชาการ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลเจ้าหน้าที่การเงิน หรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง ให้มีความรอบรู้ในด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ แนวทางปฏิบัติ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานเดียวกันในการปฏิบัติหน้าที่ราชการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเบิกจ่ายเงิน ทำให้บุคลากรกรมปศุสัตว์ มีความเข้าใจในระเบียบ วิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล

๓. ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ควรมีโครงการฝึกอบรมทางด้านวินัย ให้กับข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างของกรมปศุสัตว์ในทุกระดับ เพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านคุณธรรม จริยธรรม และสร้างความเข้มแข็งให้แก่บุคลากรของกรมปศุสัตว์ ให้สมกับการเป็นข้าราชการที่ดี มีเกียรติและศักดิ์ศรี ความเป็นข้าราชการ ทั้งเป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบริหารจัดการภาครัฐ ตามแนวทางของหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) และสอดคล้องกับระบบคุณธรรม(Merit system) และจริยธรรม อีกทั้งยังเป็นการรักษามาตรฐาน และชื่อเสียงของกรมปศุสัตว์ จะทำให้ปัญหาการทุจริตเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินภายในราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค ลดน้อยลงหรือไม่มีการกระทำผิดเกิดขึ้นอีก

บรรณานุกรม

- ปรีดี เกษมทรัพย์, (๒๕๕๕), นิติปรัชญา, พิมพ์ครั้งที่ ๑๒ กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- วิชา มหาคุณและคณะ. เอกสารประกอบการบรรยายการประชุมวิชาการ เรื่องจริยธรรมในวิชาชีพ
วิฤตหรือโอกาสในการพัฒนาสังคมไทย. มหาวิทยาลัยมหิดล. ๘ มีนาคม ๒๕๕๖.
- ธีระ สนิเตชารักษ์ อรุมา เตพละกุล และจุฑาศินี ธัญประณีตกุล, “ความเป็นธรรมทางสังคม: ความ
พยายามชี้วัดและวิเคราะห์ในเชิงตัวเลข” **วารสารธรรมศาสตร์** ๓๕ (มกราคม ๒๕๕๙): ๑๖๙.
- ธานินทร์ กรัยวิเชียร. หลักนิติธรรม (THE RULE OF LAW). [Online], Available URL:
http://www.nrlcthailand.org/nrlc๒๐๑๓/download/RulesOfLaw_๒๐๑๕๐๘๐๗.pdf.
สืบค้นเมื่อ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐.
- พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙. (๒๕๓๙, ๑๔ พฤศจิกายน). ราชกิจจานุ
เบกษา. เล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๖๐ ก. หน้า ๘.
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑. (๒๕๕๑, ๒๕ มกราคม). ราชกิจจานุเบกษา.
เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๒ ก.
- กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖. (๒๕๕๖, ๒๗ ธันวาคม). ราชกิจจานุเบกษา.
เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๑๒๖ ก.
- พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๓. (๒๕๕๖, ๙ พฤศจิกายน).
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๒๙ ตอนที่ ๑๐๕ ก.
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๕.
มีผลใช้บังคับ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๕

ภาคผนวก

กฎ ก.พ.
ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย
พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๕) มาตรา ๙๔ มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๗ มาตรา ๑๐๑ และมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ก.พ. โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีจึงออกกฎ ก.พ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

หมวด ๑

การดำเนินการเมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัย

ข้อ ๒ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นมีหน้าที่ต้องรายงานตามลำดับชั้นให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๕๗ ทราบโดยเร็ว โดยทำเป็นหนังสือ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อผู้กล่าวหา (ถ้ามี)
- (๒) ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา
- (๓) ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แห่งการกระทำที่กล่าวหาหรือเป็นที่สงสัยว่ากระทำความผิดวินัย
- (๔) พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเท่าที่มี

ข้อ ๓ การกล่าวหาที่จะดำเนินการตามกฎ ก.พ. นี้ ถ้าเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือให้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- (๑) ระบุชื่อของผู้กล่าวหา และลงลายมือชื่อผู้กล่าวหา
- (๒) ระบุชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา หรือข้อเท็จจริงที่เพียงพอให้ทราบว่าเป็นการกล่าวหาข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด
- (๓) ระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แห่งการกระทำที่มีการกล่าวหาเพียงพอที่จะเข้าใจได้ หรือแสดงพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสืบสวนสอบสวนต่อไปได้ในกรณีที่เป็นการกล่าวหาด้วยวาจา ให้ผู้บังคับบัญชาผู้ได้รับฟังการกล่าวหาจัดให้มีการทำบันทึกคำกล่าวหาที่มีรายละเอียดตามวรรคหนึ่ง และให้ผู้กล่าวหาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๔ กรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยที่จะดำเนินการตามกฎ ก.พ. นี้ อาจมีลักษณะดังนี้

- (๑) มีการกล่าวหาที่ไม่ได้ระบุชื่อผู้กล่าวหา ไม่ได้ลงลายมือชื่อผู้กล่าวหา แต่ระบุชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา หรือข้อเท็จจริงที่ปรากฏนั้นเพียงพอที่จะทราบว่าการกล่าวหาข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด และข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์นั้นเพียงพอที่จะสืบสวนสอบสวนต่อไปได้ หรือ
- (๒) มีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาอันเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

หมวด ๒
การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น

ข้อ ๕ เมื่อได้รับรายงานตามข้อ ๒ หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ว่ามีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย ให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้โดยเร็ว

(๑) พิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่

(๒) ดำเนินการสืบสวนหรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวน และพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ในการนี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ อาจสืบสวนเองหรือให้ข้าราชการพลเรือนสามัญหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการสืบสวนแล้วรายงานมาเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย หรือเป็นกรณีที่มีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้วและเห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย ให้ดำเนินการตามข้อ ๖ ต่อไป

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการต่อไป ตามหมวด ๓ ถ้าพิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ดำเนินการต่อไปตามหมวด ๔ แต่ถ้าพิจารณาเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย ให้ยุติเรื่อง

ข้อ ๗ กรณีที่ถือว่าไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยและผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ยุติเรื่องได้ อาจเป็นกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แวดล้อมและพยานหลักฐานไม่เพียงพอให้ทราบว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิดวินัย

(๒) ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แวดล้อมและพยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะทำให้เข้าใจได้ว่าการกระทำความผิดวินัย หรือไม่เพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

(๓) พฤติการณ์แห่งการกระทำนั้นไม่เป็นความผิดทางวินัย

หมวด ๓
การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ข้อ ๘ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ปรากฏว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้ โดยไม่ต้องคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ แต่ถ้าได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้วต้องดำเนินการตามข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ จนแล้วเสร็จ

ข้อ ๙ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการทางวินัยโดยไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวน ต้องดำเนินการตามหมวดนี้ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ต้องไม่เกินสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่พิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ขยายเวลาได้ตามความจำเป็น โดยแสดงเหตุผลความจำเป็นไว้ด้วย

ข้อ ๑๐ ในการดำเนินการตามข้อ ๙ ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเป็นหนังสือให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

ข้อ ๑๑ เมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ได้ดำเนินการตามข้อ ๑๐ และให้พิจารณาสั่งหรือดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดวินัยตามข้อกล่าวหา ให้สั่งยุติเรื่องตามมาตรา ๙๒วรรคสอง โดยทำเป็นคำสั่งตามข้อ ๖๖

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิดตามมาตรา ๙๖ และที่กำหนดไว้ในข้อ ๖๗ โดยทำเป็นคำสั่งตามข้อ ๖๙

(๓) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนตามมาตรา ๙๖ ก็ได้ โดยทำเป็นคำสั่งงดโทษตามข้อ ๗๑

(๔) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามหมวด ๔ ต่อไป

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการทางวินัยโดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และการคัดค้านกรรมการสอบสวน ให้นำข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง วรรคสองวรรคสี่ ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งต่างกัน หรือต่างกรม หรือต่างกระทรวงกันถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยร่วมกัน การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไป ตามมาตรา ๙๔ และกำหนดในข้อ ๑๖ และข้อ ๑๗

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๑๒ ต้องดำเนินการสอบสวน รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา แล้วเก็บรวบรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน และทำรายงานการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ทั้งนี้ ต้องให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการทราบคำสั่ง

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนมีเหตุผลและความจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายเวลาตามความจำเป็น ในการนี้ ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะขยายเวลาให้ตามที่เห็นสมควรโดยต้องแสดงเหตุผลไว้ด้วย หรือจะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนยุติการดำเนินการแล้วพิจารณาสั่งหรือดำเนินการตามข้อ ๑๑ ไปก็ได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในเวลาที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เว้นแต่คณะกรรมการสอบสวนจะเห็นควรดำเนินการเป็นอย่างอื่นเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม

ข้อ ๑๔ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้รับรายงานการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๑๓ แล้ว ให้พิจารณาสั่งหรือดำเนินการตามข้อ ๑๑ หรือสั่งหรือดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณี que เห็นว่าควรรวบรวมข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม ให้กำหนดประเด็นหรือสำคัญที่ ต้องการให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม

(๒) ในกรณี que เห็นว่าการดำเนินการใดไม่ถูกต้อง ให้สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว

หมวด ๔

การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๑๕ ในกรณี que ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ปรากฏว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้ที่มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ แล้วแต่กรณี แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อบำเนินการสอบสวนต่อไป

ในกรณี que เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการดำเนินการตามข้อ ๑๑ (๔) ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้ที่มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ แล้วแต่กรณี แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นใหม่เพื่อบำเนินการต่อไปตามหมวดนี้ ส่วนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๑๓จะนำมาใช้ในการสอบสวนนี้หรือไม่เพียงใด ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๑๖ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณี que ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งต่างกัน หรือต่างกรมหรือต่างกระทรวงกัน ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกัน สำหรับกรณีอื่นตามมาตรา ๙๔ (๔) ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กรณี que ข้าราชการพลเรือนสามัญในกรมเดียวกันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกันถ้าผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ของข้าราชการดังกล่าวต่างกัน ให้อธิบดีหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุที่มีตำแหน่งเหนือกว่าเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้วแต่กรณี

(๒) กรณี que ข้าราชการพลเรือนสามัญในสำนักงานรัฐมนตรี หรือส่วนราชการที่ไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีหัวหน้าส่วนราชการเป็นอธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดี ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกับข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการอื่น ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เว้นแต่เป็นกรณี que มีผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมด้วย ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๓) กรณี que ข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวง แต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีหรือในส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกับข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการอื่น ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เว้นแต่เป็นกรณี que มีผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมด้วย ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๔) กรณี que ข้าราชการพลเรือนสามัญในราชการบริหารส่วนภูมิภาคจังหวัดเดียวกัน แต่อยู่ต่่า

กรมหรือต่างกระทรวงกัน ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกัน ถ้าผู้ถูกกล่าวหาทุกคนดำรงตำแหน่งที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (๑๑) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๑๗ ในกรณีร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนของแต่ละส่วนราชการทำความตกลงกันเพื่อกำหนดตัวบุคคลเป็นกรรมการสอบสวน แล้วให้แต่ละส่วนราชการมีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลนั้นเป็นคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๑๘ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญ ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกอย่างน้อยสองคน โดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นจะแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการจากข้าราชการฝ่ายพลเรือนซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองก็ได้ในขณะที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งตามที่ ก.พ.กำหนดกรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมายหรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนให้มีผู้ช่วยเลขานุการที่แต่งตั้งจากข้าราชการฝ่ายพลเรือนซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองหรือแต่งตั้งจากพนักงานราชการหรือลูกจ้างประจำด้วยก็ได้ และให้นำข้อ ๒๐ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ และข้อ ๓๓ มาใช้บังคับกับผู้ช่วยเลขานุการโดยอนุโลม

ข้อ ๑๙ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่กล่าวหาชื่อของประธานกรรมการ และกรรมการ ทั้งนี้ ตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด ในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการ ให้ระบุชื่อผู้ช่วยเลขานุการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวน ให้ดำเนินการโดยทำเป็นคำสั่งตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด และให้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบต่อไปการเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบกระเทือนถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๒๑ เมื่อได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบคำสั่งโดยเร็ว และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน ในการนี้ ให้แจ้งตำแหน่งของประธานกรรมการ กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี) รวมทั้งสิทธิที่จะคัดค้านกรรมการสอบสวนไปพร้อมกัน และให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไว้หนึ่งฉบับด้วยในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง ถ้าได้ทำบันทึกลงวันที่และสถานที่ที่แจ้งและลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือว่าวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบการแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยตรงก่อน แต่ถ้าไม่อาจแจ้งให้ทราบโดยตรงได้หรือมีเหตุจำเป็นอื่น ให้แจ้งเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งในประเทศ หรือเมื่อครบสิบห้าวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ

(๒) ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาให้ประธานกรรมการโดยเร็ว แล้วให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่ได้รับแล้วเก็บรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน และส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้กรรมการทราบเป็นรายบุคคล

(๓) ส่งหลักฐานการรับทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งของผู้ถูกกล่าวหาไปให้ประธานกรรมการ

เพื่อเก็บรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน

ข้อ ๒๒ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ กรรมการสอบสวนอาจถูกคัดค้านได้

(๑) เป็นผู้กล่าวหาตามข้อ ๓

(๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้กล่าวหาตามข้อ ๓

(๓) เป็นญาติของผู้กล่าวหาตามข้อ ๓ คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางการสมรสนับได้เพียงสองชั้น

(๔) เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ถูกกล่าวหาหรือกับคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา

(๕) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่สอบสวน

(๖) เป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะที่กระทำผิดตามเรื่องที่ถูกกล่าวหา

(๗) เป็นผู้ที่มีเหตุอื่นซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การสอบสวนไม่เป็นกลางหรือเสียความ

เป็นธรรม

ข้อ ๒๓ การคัดค้านกรรมการสอบสวนต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในเจ็ดวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือนับแต่วันที่ทราบว่ามีกรณีตามข้อ ๒๒ โดยหนังสือคัดค้านต้องแสดงข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เป็นเหตุแห่งการ

คัดค้านตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๒ ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการคัดค้านเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดตามวรรคหนึ่งให้ส่งสำเนาหนังสือคัดค้านไปให้ประธานกรรมการเพื่อทราบและเก็บรวบรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน รวมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกคัดค้านทราบ และต้องให้โอกาสผู้ถูกคัดค้านได้ชี้แจงเป็นหนังสือต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้ถูกคัดค้านได้ลงลายมือชื่อและวันที่ที่ได้รับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน ในการนี้ผู้ถูกคัดค้านต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่กรรมการสอบสวนตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งนั้นแต่ถ้าเห็นว่าการคัดค้านไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งไม่รับคำคัดค้านนั้นและแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบ

ข้อ ๒๔ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๒๓ แล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าคำคัดค้านรับฟังได้ ให้สั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากหน้าที่ในการเป็นกรรมการสอบสวนในกรณีที่เห็นสมควรจะแต่งตั้งผู้อื่นให้เป็นกรรมการสอบสวนแทนผู้ถูกคัดค้านก็ได้ แต่ถ้ากรรมการสอบสวนที่เหลืออยู่มีจำนวนน้อยกว่าสามคนให้แต่งตั้งผู้อื่นให้เป็นกรรมการสอบสวนแทนผู้ถูกคัดค้าน และให้นำข้อ ๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าคำคัดค้านไม่อาจรับฟังได้ ให้สั่งยกคำคัดค้าน และมีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้านผู้ถูกคัดค้าน และประธานกรรมการทราบโดยเร็ว คำสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุด ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องพิจารณาและสั่งการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำคัดค้าน ถ้าไม่ได้สั่งภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้ถูกคัดค้านนั้นพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว และให้ดำเนินการตาม (๑) ต่อไป

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่กรรมการสอบสวนผู้ใดเห็นว่าตนมีกรณีตามข้อ ๒๒ ให้ผู้นั้นแจ้งให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทราบ และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาสั่งการตามข้อ ๒๔ โดยอนุโลมต่อไป

ข้อ ๒๖ คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่สอบสวนและพิจารณาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.พ. นี้ เพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่ถูกกล่าวหาและดูแลให้บังเกิดความยุติธรรมตลอดกระบวนการสอบสวน ในการนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมประวัติและความ

ประพจน์ของผู้ถูกกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาเท่าที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณา และจัดทำบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนไว้ทุกครั้งด้วยในการสอบสวนและพิจารณาห้ามมิให้มีบุคคลอื่นอยู่หรือร่วมด้วย เว้นแต่เป็นการสอบปากคำตามข้อ ๓๒ หรือเป็นกรณีที่กฎ ก.พ. นี้ กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๗ ให้ประธานกรรมการจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการรับเรื่องตามข้อ ๒๑ (๒) และ (๓) ในกรณีที่เมื่ออาจจัดประชุมได้ภายในกำหนดให้รายงานเหตุผลและความจำเป็นให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทราบในการประชุมคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสอบสวนกำหนดประเด็นและวางแผนทางการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐาน

ข้อ ๒๘ เมื่อได้วางแผนทางการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐานตามข้อ ๒๗ แล้วให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
- (๒) แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ
- (๓) ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหา
- (๔) พิจารณาทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน
- (๕) ทำรายงานการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๒๙ ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่การสอบสวน โดยไม่รับฟังแต่เพียงข้ออ้างหรือพยานหลักฐานของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น ในกรณีที่ปรากฏว่ามีข้อเท็จจริงใดที่กล่าวอ้างหรือพาดพิงถึงบุคคล เอกสาร หรือวัตถุใดที่จะเป็นประโยชน์แก่การสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานนั้นไว้ให้ครบถ้วน ถ้าไม่อาจเข้าถึงหรือได้มาซึ่งพยานหลักฐานดังกล่าว ให้บันทึกเหตุอันไว้ด้วย

ข้อ ๓๐ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานให้สอบปากคำคราวละหนึ่งคน และในการสอบปากคำพยานต้องแจ้งให้พยานทราบว่ากรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นที่อาจเป็นความผิดตามกฎหมายการสอบปากคำตามวรรคหนึ่ง ต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะทำการสอบปากคำได้ แต่ในกรณีที่กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดมีมากกว่าสามคน จะให้กรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่าสามคนทำการสอบปากคำก็ได้

ข้อ ๓๑ การสอบปากคำตามข้อ ๓๐ ต้องมีการบันทึกถ้อยคำของผู้ให้ถ้อยคำตามแบบที่สำนักงาน ก.พ.กำหนด แล้วอ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ แล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้บันทึกถ้อยคำ และกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำนั้นไว้เป็นหลักฐาน ในกรณีที่บันทึกถ้อยคำใดมีหลายหน้า ให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำหนึ่งคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ในบันทึกถ้อยคำทุกหน้าในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ชูด ลบ หรือบันทึกข้อความทับข้อความที่ได้บันทึกไว้ในบันทึกถ้อยคำแล้วถ้าจะต้องแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อความที่บันทึกไว้ ให้ใช้วิธีขีดฆ่าข้อความเดิมและเพิ่มเติมข้อความใหม่ด้วยวิธีตอกเติมแล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำหนึ่งคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ตรงที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทุกแห่งในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุที่ไม่ลงลายมือชื่อนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ข้อ ๓๒ ในการสอบปากคำ ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบปากคำ เว้นแต่เป็นบุคคลซึ่ง
กรรมการสอบสวนที่ทำการสอบปากคำอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวนเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน หรือ
เป็นทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาตามจำนวนที่กรรมการสอบสวนที่ทำการสอบปากคำ
เห็นสมควรให้เข้ามาในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา

ข้อ ๓๓ ห้ามมิให้กรรมการสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ชู
เชิญหลอกลวง บังคับ หรือกระทำโดยมิชอบไม่ว่าด้วยประการใด เพื่อจูงใจให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน
ให้ถ้อยคำอย่างใด

ข้อ ๓๔ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ให้
คณะกรรมการสอบสวนจัดให้มีการบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใดเอกสารที่ใช้เป็น
พยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้จะใช้สำเนาที่
กรรมการสอบสวนหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ในกรณีที่ไม่สามารถหาต้นฉบับเอกสารได้เพราะสูญหายหรือถูกทำลายหรือโดยเหตุประการ
อื่นคณะกรรมการสอบสวนจะสืบจากสำเนาเอกสารหรือพยานบุคคลแทนก็ได้

ข้อ ๓๕ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยานเพื่อชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ
ตามวันเวลา และสถานที่ที่กำหนดแล้ว แต่บุคคลนั้นไม่มาหรือมาแต่ไม่ชี้แจงหรือไม่ให้ถ้อยคำ หรือใน
กรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่อาจเรียกบุคคลใดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำได้ภายในเวลาอันควร
คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนบุคคลนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุอันไว้ในบันทึกประจำวันที่มี
การสอบสวน และในรายงานการสอบสวนด้วย

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนพยานบุคคลใดหรือการรวบรวม
พยานเอกสารหรือวัตถุใดจะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น หรือพยานหลักฐานนั้นมีใช้
สาระสำคัญจะทดสอบหรือไม่รวบรวมพยานหลักฐานนั้นก็ได้อีก แต่ต้องบันทึกเหตุอันไว้ในบันทึก
ประจำวันที่มีการสอบสวน และในรายงานการสอบสวนด้วย

ข้อ ๓๗ ในกรณีที่จะต้องสอบปากคำพยานหรือรวบรวมพยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างท้องที่
ประธานกรรมการจะรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอให้มอบหมายให้หัวหน้า
ส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานในท้องที่นั้นที่เป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือนสอบปากคำพยานหรือ
รวบรวมพยานหลักฐานแทนก็ได้โดยกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่จะต้องสอบสวนไปให้ กรณีเช่นนี้
ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นควรจะมอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้า
หน่วยงานนั้นดำเนินการตามที่คณะกรรมการสอบสวนร้องขอก็ได้ในการสอบปากคำพยานและ
รวบรวมพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย
เลือกข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่เห็นสมควรอย่างน้อยอีกสองคนมาร่วมเป็นคณะทำการสอบสวน และ
ให้คณะทำการสอบสวนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมาย ก.พ. นี้

ข้อ ๓๘ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่
เกี่ยวข้องตามข้อ ๒๘ (๑) แล้ว ให้มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาเห็นว่าผู้
ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่ ถ้าคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าผู้ถูก
กล่าวหาไม่ได้กระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวน ให้รายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้
สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน แต่ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าจากข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย
รวมทั้งพยานหลักฐานที่รวบรวมได้เพียงพอที่จะรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องที่
สอบสวนให้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบการ

ประชุมตามวรรคหนึ่ง ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
ของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด

ข้อ ๓๙ ในกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดหรือต้องรับผิดในคดี
เกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุด
นั้นได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามข้อกล่าวหา คณะกรรมการสอบสวนจะ
นำเอาคำพิพากษาถึงที่สุดนั้นมาใช้เป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาโดยไม่ต้องรวบรวม
พยานหลักฐานอื่นก็ได้ แต่ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุด
นั้น เพื่อใช้เป็นสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย

ข้อ ๔๐ การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้ทำเป็นบันทึก
ระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร เป็นความผิดวินัย
ในกรณีใด และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา โดยจะระบุชื่อพยานด้วยหรือไม่ก็ได้ รวมทั้ง
แจ้งให้ทราบสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ สิทธิที่จะ
แสดงพยานหลักฐานหรือจะอ้างพยานหลักฐานเพื่อขอให้เรียกพยานหลักฐานนั้นมาได้ แล้วแจ้งให้ผู้ถูก
กล่าวหาทราบ

บันทึกตามวรรคหนึ่ง ให้ทำตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด โดยให้ทำเป็นสองฉบับมี
ข้อความตรงกัน ให้ประธานกรรมการและกรรมการอีกอย่างน้อยหนึ่งคนลงลายมือชื่อในบันทึกนั้น
ด้วย

ข้อ ๔๑ เมื่อได้จัดทำบันทึกตามข้อ ๔๐ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนมีหนังสือเรียกผู้ถูก
กล่าวหาตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด เพื่อแจ้งข้อกล่าวหาและ
สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบเมื่อผู้ถูกกล่าวหาได้มาพบ
คณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาพร้อมทั้งอธิบายข้อกล่าวหา
และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้ผู้ถูกกล่าวหา
รับทราบข้อกล่าวหาโดยลงลายมือชื่อพร้อมทั้งวันเดือนปีในบันทึกนั้น แล้วมอบบันทึกนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ
และอีกฉบับหนึ่งเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อในบันทึกเพื่อรับทราบข้อกล่าวหา ให้
คณะกรรมการสอบสวนบันทึกข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ดังกล่าวไว้ในบันทึกนั้น ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่า
ผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานตั้งแต่วันที่มาพบคณะกรรมการ
สอบสวนแล้ว และให้มอบบันทึกนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ และอีกฉบับหนึ่งเก็บไว้ในสำนวนการ
สอบสวน แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับบันทึกดังกล่าว ให้ส่งบันทึกนั้นทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ
ไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ

ข้อ ๔๒ เมื่อได้แจ้งข้อกล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบตามข้อ ๔๑ แล้ว ให้
คณะกรรมการสอบสวนแจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อ
กล่าวหาในวันที่มาพบคณะกรรมการสอบสวน หรือแจ้งเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ
ไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการก็ได้

ในกรณีแจ้งเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบ
ตั้งแต่วันที่ครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ส่งหนังสือดังกล่าวทางไปรษณีย์

ข้อ ๔๓ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบตามที่กำหนดในข้อ ๔๑ ให้ส่งบันทึกตามข้อ ๔๐
จำนวนหนึ่งฉบับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐาน
ของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาตั้งแต่วันที่ครบกำหนดสิบ

ห้าวันนับแต่วันที่ได้ส่งบันทึกดังกล่าวทางไปรษณีย์คณะกรรมการสอบสวนจะส่งหนังสือกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและชี้แจงว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด ไปพร้อมกับบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาตามวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ ๔๔ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่อาจชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาได้ตามวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่กำหนดตามข้อ ๔๒ หรือข้อ ๔๓ โดยได้อ้างเหตุผลหรือความจำเป็น หรือในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ามีความจำเป็น จะกำหนดวัน เวลา สถานที่ หรือวิธีการเสียใหม่เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรมก็ได้

ข้อ ๔๕ ในการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาด้วยว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใดคณะกรรมการสอบสวนจะดำเนินการตามวรรคหนึ่งไปในคราวเดียวกันกับที่ได้ดำเนินการตามข้อ ๔๑ก็ได้

ข้อ ๔๖ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาได้รับสารภาพว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาใด ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกการรับสารภาพตามข้อกล่าวหาที่นั้นไว้เป็นหนังสือ ในกรณีเช่นนี้คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนในข้อกล่าวหาที่นั้นก็ได้ แล้วดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อ ๔๗ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือภายในเวลาที่กำหนดตามข้อ ๔๒ และข้อ ๔๓ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเว้นแต่คณะกรรมการสอบสวนจะเห็นควรดำเนินการเป็นอย่างอื่นเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม

ข้อ ๔๘ ในกรณีที่ปรากฏพยานหลักฐานเพิ่มเติมหลังจากที่คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาในเรื่องที่สอบสวนแล้ว ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าพยานหลักฐานที่เพิ่มเติมนั้นมีน้ำหนักสนับสนุนข้อกล่าวหา ให้แจ้งสรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ แต่ถ้าเห็นว่าพยานหลักฐานเพิ่มเติมนั้นมีผลทำให้ข้อกล่าวหาในเรื่องที่สอบสวนนั้นเปลี่ยนแปลงไปหรือต้องเพิ่มข้อกล่าวหา ให้กำหนดข้อกล่าวหาใหม่หรือกำหนดข้อกล่าวหาเพิ่มเติมแล้วแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาที่นั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๔๐ ข้อ ๔๑ ข้อ ๔๒ ข้อ ๔๓ ข้อ ๔๔ และข้อ ๔๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔๙ ในการสอบสวน ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ามีความพยานหลักฐานที่ควรกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นด้วย ให้ประธานกรรมการรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยเร็วเมื่อได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นด้วย ให้ยุติไม่ต้องดำเนินการทางวินัยสำหรับเรื่องอื่นนั้น

(๒) ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นด้วย ให้ดำเนินการทางวินัยในเรื่องอื่นนั้นด้วยตามกฎหมาย ก.พ. นี้ ในกรณีที่การกระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นนั้นเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จะแต่งตั้งให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ดำเนินการสอบสวนและพิจารณาในเรื่องอื่นนั้นก็ได้

ข้อ ๕๐ ในกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการพลเรือนผู้อื่น ถ้าคณะกรรมการ

สอบสวนพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นด้วย ให้คณะกรรมการสอบสวนรายงานต่อผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยเร็วเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. นี้ต่อไป

ในกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นหรือบุคคลอื่น ถ้าคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นด้วย ให้คณะกรรมการสอบสวนรายงานต่อผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยเร็วเพื่อพิจารณาดำเนินการตามความเห็นสมควรต่อไป

ข้อ ๕๑ ในกรณีที่ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนผู้นั้นร่วมกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องที่สอบสวนตามข้อ ๕๐ วรรคหนึ่ง ให้ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนผู้นั้น โดยจะแต่งตั้งให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมหรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ดำเนินการสอบสวนและพิจารณาก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีที่มีผลทำให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เปลี่ยนไป ให้ส่งเรื่องไปยังผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ แล้วแต่กรณี ของข้าราชการพลเรือนผู้นั้นเพื่อดำเนินการต่อไป พยานหลักฐานที่ได้จากการสอบสวนในเรื่องที่สอบสวนเดิม คณะกรรมการสอบสวนจะใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่บุคคลตามวรรคหนึ่งได้ ต่อเมื่อได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบและให้โอกาสผู้นั้นได้ใช้สิทธิตามกฎหมาย ก.พ. นี้แล้ว

ข้อ ๕๒ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ได้ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และได้รวบรวมพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาได้แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุมเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวนในการพิจารณาทำความเข้าใจตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการสอบสวนต้องพิจารณาทั้งข้อเท็จจริงข้อกฎหมาย และพิจารณามิตินในเรื่องที่สอบสวนให้ครบทุกข้อกล่าวหา และทุกประเด็น ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัย ต้องพิจารณาให้ความด้วยว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด ควรได้รับโทษสถานใด และมีเหตุอันควรลดหย่อนหรือไม่ เพียงใด

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผลการสอบสวนยังไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษ เพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือมีมลทินหรือมีหมองในกรณีที่ถูกลสอบสวน ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๖) หรือ (๗)แล้วแต่กรณี ก็ให้ทำความเข้าใจเสนอไว้ในรายงานการสอบสวนด้วยการประชุมเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจตามข้อนี้ ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด

ข้อ ๕๓ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการตามข้อ ๕๒ แล้ว ให้จัดทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด โดยให้เสนอไปพร้อมสำนวนการสอบสวนรายงานการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วยเรื่องที่สอบสวนข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อกล่าวหา พยานหลักฐานที่สนับสนุนหรือหักล้างข้อกล่าวหา ประเด็นที่ต้องพิจารณาความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๕๒ วรรคสอง และวรรคสาม และลายมือชื่อกรรมการสอบสวนทุกคน รวมทั้งให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อกำกับไว้ในรายงานการสอบสวนหน้าอื่นด้วยทุกหน้าในกรณีที่กรรมการสอบสวนคนใดมีเหตุจำเป็นไม่อาจลงลายมือชื่อได้ ให้ประธานกรรมการสอบสวนบันทึกเหตุจำเป็นดังกล่าวไว้ด้วย และในกรณีที่กรรมการสอบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้ง ให้แสดงชื่อและสรุปความเห็นแย้งของผู้นั้นไว้ในรายงานการสอบสวน

ด้วย ในการนี้ ผู้มีความเห็นแย้งนั้นจะทำงานที่รายละเอียดความเห็นแย้งและลงลายมือชื่อของตนแนบไว้กับรายงานการสอบสวนด้วยก็ได้

ข้อ ๕๔ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนและจัดทำรายงานการสอบสวนพร้อมทั้งสำนวนการสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกตามข้อ ๒๗

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนมีเหตุผลและความจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายเวลาสอบสวนตามความจำเป็น และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาขยายเวลาได้ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน

ในกรณีที่ได้มีการขยายเวลาจนทำให้การสอบสวนดำเนินการเกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกตามข้อ ๒๗ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนรายงาน อ.ก.พ.กระทรวงที่ผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ทราบ เพื่อติดตามเร่งรัดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป

ข้อ ๕๕ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้รับรายงานการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนแล้วให้พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของการสอบสวน ถ้าเห็นว่าการสอบสวนถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามข้อ ๕๖ แต่ถ้าเห็นว่าการสอบสวนยังไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ก็ให้สั่งหรือดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่ายังไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาหรือการแจ้งข้อกล่าวหายังไม่ครบถ้วน ให้สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาหรือแจ้งข้อกล่าวหาให้ครบถ้วนโดยเร็ว

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าควรรวบรวมข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม ให้กำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมโดยไม่ต้องความเห็น

(๓) ในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการใดไม่ถูกต้อง ให้สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว

ข้อ ๕๖ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนถูกต้องครบถ้วนแล้วให้พิจารณามีความเห็นเพื่อสั่งหรือดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดวินัย หรือกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ได้กระทำความผิดวินัย ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้ดำเนินการตาม (๒)

(๒) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ และไม่ว่าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะเห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนหรือไม่ก็ตาม ให้ผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ตามที่กำหนดในข้อ ๕๘ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาต่อไป

(๓) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผลการสอบสวนยังไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษเพราะกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกลงโทษ สอบถาม ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนให้

พิจารณาดำเนินการ ตามมาตรา ๑๑๐ (๖) หรือ (๗)ต่อไป แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดวินัย หรือกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป และถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้ดำเนินการตาม (๒)

ข้อ ๕๗ ในกรณีที่มีการย้าย การโอน หรือการเลื่อนผู้ถูกกล่าวหา อันมีผลทำให้ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเปลี่ยนไป ให้คณะกรรมการสอบสวนที่ได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น ดำเนินการต่อไปจนเสร็จและทำรายงานการสอบสวนเสนอไปพร้อมกับสำนวนการสอบสวนต่อผู้บังคับบัญชาเดิมที่เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินการเพื่อส่งไปยังผู้บังคับบัญชาใหม่ที่เป็นผู้ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ พิจารณาสั่งหรือดำเนินการตามข้อ ๕๕ ต่อไปและถ้าในระหว่างการสอบสวนมีกรณีให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องสั่งการอย่างใดเพื่อให้การสอบสวนนั้นดำเนินการต่อไปได้ ให้ผู้บังคับบัญชาเดิมส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาใหม่ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาต่อไป

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาใหม่ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ ตามวรรคหนึ่ง เห็นสมควรให้ดำเนินการตามข้อ ๕๕ จะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมดำเนินการหรือในกรณีที่เห็นเป็นการสมควร จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นใหม่เพื่อดำเนินการก็ได้ โดยให้นำข้อ ๑๘ และข้อ ๑๙ มาใช้บังคับ

ข้อ ๕๘ การส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง พิจารณาดำเนินการตามข้อ ๕๖(๒)ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัดซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ เป็นผู้พิจารณา

(๒) ในกรณีที่อธิบดี ปลัดกระทรวงในฐานะอธิบดี หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (๖) (๙) หรือ (๑๐) เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กรมซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ เป็นผู้พิจารณา

(๓) ในกรณีที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวงสำหรับกรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ใน (๒)หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (๒) (๓) (๕) หรือ (๘) เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ เป็นผู้พิจารณา

ในกรณีที่มีการย้าย การโอน หรือการเลื่อนผู้ถูกกล่าวหาอันมีผลให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรืออ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่เปลี่ยนแปลงไป ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรืออ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่หลังจากการย้าย การโอน หรือการเลื่อนนั้นเป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๕๙ เมื่อได้รับเรื่องตามข้อ ๕๘ แล้ว อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง แล้วแต่กรณีอาจพิจารณามีมติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้มีมติว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงกรณีใด ตามมาตราใด และให้ลงโทษสถานใด เพราะเหตุใด โดยจะต้องมีข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญด้วยว่ามีการกระทำอย่างไร

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้มีมติว่าเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงกรณีใด ตามมาตราใด และให้ลงโทษสถานใดและอัตราโทษใด เพราะเหตุใด หรือ

ถ้าเห็นว่าเป็นความผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะมีมติดังโทษ โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้ ทั้งนี้ จะต้องมิมีข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญด้วยว่ามีการกระทำอย่างใด

(๓) ในกรณี que เห็นว่ายังไม่ได้รับความแน่ชัดพอที่จะลงโทษกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้ามีข้อเท็จจริงอันเป็นกรณี que สมควรให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๖) หรือ (๗) ให้มีมติให้ผู้นั้นออกจากราชการ โดยจะต้องมีข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญด้วยว่ามีการกระทำอย่างใด มีกรณี que สมควรให้ออกจากราชการเพราะเหตุใดตามมาตราใด และถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการอย่างไร

(๔) ในกรณี que เห็นว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาไม่เป็นความผิดวินัย ให้มีมติให้สั่งยุติเรื่องหรือถ้าเห็นว่าการกระทำผิดวินัยแต่เป็นกรณี que ไม่อาจลงโทษได้ ให้มีมติให้งดโทษ

(๕) ในกรณี que เห็นว่าข้อเท็จจริงยังไม่เพียงพอหรือการดำเนินการใดยังไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้มีมติให้สอบสวนเพิ่มเติม แก้ไข หรือดำเนินการให้ถูกต้องตามควรแก่กรณี

ข้อ ๖๐ ในกรณี que ปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้องตามข้อ ๑๘ ให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป และให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ แล้วแต่กรณีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง

ข้อ ๖๑ ในกรณี que ปรากฏว่าการดำเนินการใดไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ก.พ. นี้ ให้เฉพาะการดำเนินการนั้นเสียไปและถ้าการดำเนินการนั้นเป็นสาระสำคัญที่ต้องดำเนินการหรือหากไม่ดำเนินการจะทำให้เสียความเป็นธรรมให้แก่ไขหรือดำเนินการนั้นเสียใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

ข้อ ๖๒ ในกรณี que ผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดตายในระหว่างการสอบสวน ให้การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นเป็นอันยุติ แต่ให้คณะกรรมการสอบสวนและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อไปเท่าที่สามารถจะกระทำได้ แล้วทำความเห็นเสนอต่อกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จข้าราชการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๓ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการสอบสวนโดยอนุโลม เว้นแต่องค์ประชุมกรรมการสอบสวนตามข้อ ๓๘ และข้อ ๕๒

หมวด ๕

กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

ข้อ ๖๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพและได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือหรือมีหนังสือรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมาย ก.พ. นี้ ถือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะพิจารณาดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้

ข้อ ๖๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีดังต่อไปนี้ ถือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ แล้วแต่กรณี จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้

(๑) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลายาวเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ได้ดำเนินการหรือ

สั่งให้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๒) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพและได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือหรือมีหนังสือรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมาย ก.พ. นี้

หมวด ๖

การสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ

ข้อ ๖๖ การสั่งยุติเรื่องตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง มาตรา ๙๓ วรรคสอง หรือมาตรา ๙๗ วรรคสองให้ทำเป็นคำสั่ง ระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่ถูกกล่าวหาและผลการพิจารณา ทั้งนี้ ตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด และให้ลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้สั่ง และวันเดือนปี ที่ออกคำสั่งไว้ด้วย

ข้อ ๖๗ โทษสำหรับกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๖ ที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งลงโทษได้ มีดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลาหนึ่งเดือน สองเดือน หรือสามเดือน

(๓) ลดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษการสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ถ้าจำนวนเงินที่จะต้องตัดหรือลดมีเศษไม่ถึงสิบบาทให้ปัดเศษทิ้ง

ข้อ ๖๘ โทษสำหรับกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๗ ที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งลงโทษได้ มีดังต่อไปนี้

(๑) ปลดออก

(๒) ไล่ออก

ข้อ ๖๙ การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออก หรือไล่ออก ให้ทำเป็นคำสั่งระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกลงโทษ แสดงข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญว่าผู้ถูกลงโทษกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรืออย่างร้ายแรงในกรณีใด ตามมาตราใด พร้อมทั้งสิทธิในการอุทธรณ์และระยะเวลาในการอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๑๔ ไว้ในคำสั่งนั้นด้วย ทั้งนี้ ตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด และให้ลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้สั่ง และวันเดือนปีที่ออกคำสั่งไว้ด้วย

ข้อ ๗๐ การสั่งลงโทษ ให้สั่งให้มีผลตั้งแต่วันหรือระยะเวลาดังต่อไปนี้

(๑) การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ให้สั่งให้มีผลตั้งแต่วันที่ที่มีคำสั่ง

(๒) การสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้สั่งให้มีผลตั้งแต่วันที่ที่มีคำสั่ง

(๓) การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ให้สั่งให้มีผลตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๑๐๗วรรคสอง

ข้อ ๗๑ การสั่งงดโทษตามมาตรา ๘๖ วรรคสาม ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตาม มาตรา ๕๗ ทำเป็นคำสั่ง และให้ระบุไว้ในคำสั่งด้วยว่าให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือน ทั้งนี้ ตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด

ข้อ ๗๒ การสั่งงดโทษตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง สำหรับกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งออกจากราชการไปแล้วแต่มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงอยู่ก่อนตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่งและผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งงดโทษ ทั้งนี้ ตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด

ข้อ ๗๓ เมื่อได้มีคำสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษแล้ว ให้ดำเนินการแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกลงโทษ หรือผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว และให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้ เป็นหลักฐานและให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาไว้หนึ่งฉบับด้วย ถ้าผู้ถูกลงโทษ หรือผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง เมื่อได้ทำบันทึกลงวันที่และสถานที่ที่แจ้งและลง ลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือว่าวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบ

ในกรณีที่เมื่ออาจแจ้งให้ทราบตามวรรคหนึ่งได้หรือมีเหตุจำเป็นอื่น ให้ส่งสำเนาคำสั่งทาง ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูก กล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหา ได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งในประเทศ หรือเมื่อครบสิบห้าวันนับแต่ วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ

หมวด ๗

การมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ

ข้อ ๗๔ ในกรณีที่มีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่ง บรรจุตามมาตรา ๕๗ มีคำสั่งใหม่ โดยให้สั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิม แล้วสั่งใหม่ให้เป็นไปตามนั้นคำสั่ง ใหม่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด โดยอย่างน้อยให้มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) อ้างถึงคำสั่งลงโทษเดิมก่อนมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ

(๒) อ้างถึงมติของ อ.ก.พ. กระทรวง หรือของ ก.พ. หรือคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. หรือของ องค์การตามกฎหมายอื่น ที่ให้เพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ แล้วแต่กรณี โดยแสดงสาระสำคัญ โดยสรุปไว้ด้วย

(๓) สั่งให้ยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิมตาม (๑) และมีคำสั่งใหม่ให้เป็นไปตาม (๒)

(๔) ระบุวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้ว

ข้อ ๗๕ ในกรณีที่คำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษปล่อยหรือปลดออก ถ้ามีการลดโทษเป็นปลด ออกหรือเพิ่มโทษเป็นปล่อย จะสั่งให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันใด ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด ตามมาตรา ๑๐๗วรรคสอง

ข้อ ๗๖ ในกรณีที่คำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษปล่อยหรือปลดออก ถ้ามีการลดโทษเพื่อจะสั่ง ลงโทษใหม่ในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง งดโทษ หรือยกโทษ ในคำสั่งใหม่ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับ ราชการ และสั่งลงโทษใหม่ในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง งดโทษ หรือยกโทษ แล้วแต่กรณี

การสั่งให้กลับเข้ารับราชการ ให้สั่งให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งตามเดิม หรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันหรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.พ. กำหนด ทั้งนี้ ผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

ในกรณีที่ไมอาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการได้ เพราะเหตุที่ก่อนที่จะมีคำสั่งใหม่นั้น ผู้นั้นพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ตาย หรือออกจากราชการเนื่องจากเหตุอื่นให้สั่งงดโทษ หรือสั่งยุติเรื่อง แล้วแต่กรณี แล้วให้แสดงเหตุที่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วยในคำสั่งใหม่ให้ระบุด้วยว่าเงินเดือนระหว่างที่ถูกไล่ออกหรือปลดออกให้เบิกจ่ายให้ผู้นั้นตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๗๗ ในกรณีที่คำสั่งลงโทษเดิมเป็นคำสั่งลงโทษในความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้ามีการเพิ่มโทษลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ในคำสั่งใหม่ให้ระบุการดำเนินการเกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้วดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเป็นกรณียกโทษ ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับโทษทางวินัยมาก่อน และให้ผู้นั้นกลับคืนสู่สถานะเดิมก่อนมีการลงโทษ ในกรณีที่ได้มีการตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใด ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไว้ดังกล่าวให้ผู้นั้น

(๒) ถ้าเป็นกรณีงดโทษ ในกรณีที่ได้มีการตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใด ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไว้ดังกล่าวให้ผู้นั้น

(๓) ถ้าเป็นกรณีที่มีผลให้ยังคงต้องลงโทษผู้นั้นอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มโทษหรือลดโทษก็ตาม ให้ดำเนินการดังนี้

(ก) ถ้าเป็นการเพิ่มโทษให้เป็นโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้คิดคำนวณจำนวนเงินเดือนที่จะตัดหรือลดตามอัตราโทษใหม่จากเงินเดือนเดิมในขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม และให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไปแล้วนั้นให้ผู้นั้น

(ข) ถ้าเป็นการเพิ่มโทษจากโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนเป็นปลดออกหรือไล่ออกให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไปแล้วนั้นให้ผู้นั้น

(ค) ถ้าเป็นการลดโทษให้เป็นโทษภาคทัณฑ์ ให้ลงโทษให้เป็นไปตามนั้น ในกรณีที่ได้มีการตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใด ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไว้ดังกล่าวให้ผู้นั้น

(ง) ถ้าเป็นการลดโทษให้เป็นโทษตัดเงินเดือน ให้คิดคำนวณจำนวนเงินที่จะตัดตามอัตราโทษใหม่จากเงินเดือนเดิมในขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม และให้คืนเงินที่ได้ลดไปแล้วนั้นให้ผู้นั้น

(จ) ถ้าเป็นการเพิ่มหรือลดอัตราโทษของโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้คิดคำนวณจำนวนเงินที่จะตัดหรือลดตามอัตราโทษใหม่จากเงินเดือนเดิมในขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม ในกรณีที่จำนวนเงินที่จะต้องตัดหรือลดตามคำสั่งลงโทษใหม่ ต่ำกว่าจำนวนเงินที่ได้ถูกตัดหรือลดตามคำสั่งลงโทษเดิมให้คืนเงินส่วนที่ได้ตัดหรือลดไว้เกินนั้นให้ผู้นั้น

หมวด ๘

การสั่งพักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๗๘ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา

๕๗ จะสั่งให้ผู้นั้นพักราชการเพื่อรอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณา หรือผลแห่งคดีได้ต่อเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวน และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาเห็นว่าถ้าผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการต่อไปอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

(๒) ผู้นั้นถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต หรือเกี่ยวกับความประพฤติหรือพฤติกรรมอันไม่น่าไว้วางใจ โดยพนักงานอัยการมิได้รับเป็นทนายแก้ต่างให้ และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาเห็นว่าถ้าผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

(๓) ผู้นั้นมีพฤติกรรมที่แสดงว่าถ้าคงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวน พิจารณาหรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

(๔) ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญาหรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษาและได้ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก เป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวันแล้ว

(๕) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนและต่อมามีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น หรือผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนภายหลังที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดนั้น ได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าการกระทำความผิดอาญาของผู้นั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๗๙ การสั่งพักราชการให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนหรือพิจารณา เว้นแต่ผู้ถูกสั่งพักราชการผู้ใดได้ร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๒ และมีอำนาจพิจารณาคำร้องทุกข์เห็นว่าสมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น เนื่องจากพฤติกรรมของผู้ถูกสั่งพักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป หรือเนื่องจากการดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับแต่วันพักราชการแล้วยังไม่แล้วเสร็จและผู้ถูกสั่งพักราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น

ข้อ ๘๐ ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหลายสำนวน หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดในคดีอาญาหลายคดีถ้าจะสั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีใดที่เข้าลักษณะตามข้อ ๗๘ ให้สั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีอื่นทุกสำนวนหรือทุกคดีที่เข้าลักษณะตามข้อ ๗๘ ด้วย

ในกรณีที่ได้สั่งพักราชการในสำนวนใดหรือคดีใดไว้แล้ว ถ้าภายหลังปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักนั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนในสำนวนอื่น หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาในคดีอาญาในคดีอื่นเพิ่มขึ้น ก็ให้สั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีอื่นที่เพิ่มขึ้นและเข้าลักษณะตามข้อ ๗๘ นั้นด้วย

ข้อ ๘๑ การสั่งพักราชการ ให้สั่งพักตั้งแต่วันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) ผู้ซึ่งจะถูกสั่งพักราชการอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญาหรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา การสั่งพักราชการในเรื่องนั้นให้สั่งพักย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสั่งพักราชการไว้แล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่เพราะคำสั่งเดิมไม่ชอบหรือไม่ถูกต้องให้สั่งพักตั้งแต่วันให้พักราชการตามคำสั่งเดิม หรือตามวันที่ควรต้องพักราชการในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

ข้อ ๘๒ คำสั่งพักราชการต้องระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งพักราชการ ตลอดจนกรณีและเหตุที่สั่งพักราชการ และวันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับเมื่อได้มีคำสั่งให้ผู้ใดพักราชการ ให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้นทราบ และให้นำข้อ ๗๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘๓ ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้มีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการตามข้อ ๗๘ และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาเห็นว่า การสอบสวนหรือพิจารณา หรือการดำเนินคดีนั้น จะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวจะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนก็ได้ ในกรณีที่คำสั่งพักราชการไว้แล้ว จะพิจารณาตามวรรคหนึ่งและสั่งให้ผู้ถูกสั่งพักการชานั้น ออกจากราชการไว้ก่อนแทนการสั่งพักราชการก็ได้

ข้อ ๘๔ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้สั่งให้มีผลตั้งแต่วันออกคำสั่ง แต่ถ้าเป็นกรณีที่ได้สั่งให้

พักราชการไว้ก่อนแล้ว ให้สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตั้งแต่วันสั่งพักราชการเป็นต้นไป หรือในกรณีที่มีเหตุตามข้อ ๘๑ ให้สั่งให้มีผลตั้งแต่วันที่กำหนดไว้ในข้อ ๘๑ นั้นให้นำข้อ ๗๙ ข้อ ๘๐ และข้อ ๘๒ มาใช้บังคับแก่การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนโดยอนุโลม

ข้อ ๘๕ การสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง หรือประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิออกจากราชการไว้ก่อน ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๘๖ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพักราชการในกรณีที่ถูกล่ามว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน และปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๗

(๒) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามข้อ ๙๑ แล้วดำเนินการตามมาตรา ๙๖ แต่หากมีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สั่งงดโทษตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสองโดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ และแสดงกรณีกระทำผิดวินัยนั้นไว้ในคำสั่งด้วย

(ก) ผู้นั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว

(ข) ผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(ค) ผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยมีไขเพราะเหตุตาย

(๓) ในกรณีที่ผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามข้อ ๙๑ และสั่งยุติเรื่อง แต่หากมีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สั่งยุติเรื่องโดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการและแสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

(ก) ผู้นั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว

(ข) ผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(ค) ผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยมีไขเพราะเหตุตาย

(๔) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรือมิได้กระทำผิดวินัยแต่มีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย ถ้าจะดำเนินการตามมาตรา ๙๖ ให้รอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีกรณีอื่นนั้น โดยยังไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ถ้าเป็นการสั่งยุติเรื่อง ให้สั่งยุติเรื่องโดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการและแสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

ข้อ ๘๗ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน และปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘๗

(๒) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามข้อ ๘๑ แล้วดำเนินการตามมาตรา ๘๖ แต่หากมีกรณีใด

กรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สั่งงดโทษตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ และแสดงกรณีกระทำความผิดวินัยนั้นไว้ในคำสั่งด้วย

(ก) ผู้นั้นต้องพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(ข) ผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(ค) ผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยมีไขเพราะเหตุตาย

(๓) ในกรณีที่ผู้นั้นมิได้กระทำความผิดวินัย ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามข้อ ๘๑ และสั่งยุติเรื่องแต่หากมีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สั่งยุติเรื่องโดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ และแสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

(ก) ผู้นั้นต้องพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(ข) ผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(ค) ผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยมีไขเพราะเหตุตาย

(๔) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรือมิได้กระทำความผิดวินัย แต่มีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย ถ้าจะดำเนินการตามมาตรา ๘๖ ให้รอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีกรณีอื่นนั้น โดยยังไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ แต่ถ้าเป็นการสั่งยุติเรื่องให้สั่งยุติเรื่องโดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ และแสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

(๕) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แต่มีกรณีที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่นด้วยให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการโดยให้แสดงไว้ในคำสั่งด้วยว่าผู้นั้นยังไม่อาจกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เนื่องจากอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่น ส่วนการดำเนินการตามมาตรา ๘๖ ให้รอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีกรณีอื่นนั้น

(๖) ในกรณีที่ผู้นั้นมิได้กระทำความผิดวินัย แต่มีกรณีที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่นด้วย ให้สั่งยุติเรื่องและสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการโดยให้แสดงไว้ในคำสั่งด้วยว่าผู้นั้นยังไม่อาจกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เนื่องจากอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่นนั้น

ข้อ ๘๘ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพักราชการในกรณีที่ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และปรากฏผลแห่งคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘๗ โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๒) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษหรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘๓ หรือมาตรา ๑๑๐ (๘) แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๓) ในกรณีที่ผู้ยื่นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษตาม (๑) หรือ (๒) แต่ศาลรอกำหนดโทษหรือให้รอกการลงโทษ หรือได้รับโทษอย่างอื่นนอกจาก (๑) หรือ (๒) ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามข้อ ๙๑ และดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย ก.พ. นี้ต่อไป

(๔) ในกรณีที่ในคำพิพากษาถึงที่สุดมิได้วินิจฉัยว่าผู้ยื่นกระทำผิดอาญา หรือมิได้มีการฟ้องคดีอาญา

ในกรณีที่ต้องหว่ากระทำผิดอาญา ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามข้อ ๙๑ และถ้าการกระทำดังกล่าวมีมูลที่ควรกล่าวหว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. นี้ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งพักราชการตาม (๓) หรือ (๔) ได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น หรือได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้วหรือมีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการแต่ให้แสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการไว้ด้วย

ข้อ ๙๙ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีที่ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหว่ากระทำความผิดอาญา และปรากฏผลแห่งคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้ยื่นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๗ โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ

(๒) ในกรณีที่ผู้ยื่นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษหรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๓ หรือมาตรา ๑๑๐ (๘) แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ

(๓) ในกรณีที่ผู้ยื่นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษตาม (๑) หรือ (๒) แต่ศาลรอกำหนดโทษหรือให้รอกการลงโทษ หรือได้รับโทษอย่างอื่นนอกจาก (๑) หรือ (๒) ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามข้อ ๙๑ และดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย ก.พ. นี้ต่อไป

(๔) ในกรณีที่ในคำพิพากษาถึงที่สุดมิได้วินิจฉัยว่าผู้ยื่นกระทำผิดอาญา หรือมิได้มีการฟ้องคดีอาญาในกรณีที่ต้องหว่ากระทำผิดอาญา ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามข้อ ๙๑ และถ้าการกระทำดังกล่าวมีมูลที่ควรกล่าวหว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. นี้ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตาม (๓) หรือ (๔) มีกรณีอื่นที่ถูกสั่งพักราชการด้วย ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการโดยให้แสดงไว้ในคำสั่งด้วยว่าผู้นั้นยังไม่อาจกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เนื่องจากอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่น แต่ถ้าผู้นั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น หรือได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว หรือมีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการแต่ให้แสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการไว้ด้วย

ข้อ ๙๐ ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีที่ถูกดำเนินการทางวินัย หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหว่ากระทำความผิดอาญาที่ไม่เข้าลักษณะตามข้อ ๙๘ และมีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เมื่อปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาหรือผลแห่งคดีถึงที่สุดในเรื่องที่มีคำสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้ยื่นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือผู้ยื่นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดเว้นแต่เป็นโทษจำคุกสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๗

(๒) ในกรณีที่ผู้ยื่นกระทำผิดวินัยอย่างไม่มีร้ำยแรง ให้รอกการดำเนินการตามมาตรา ๙๖ ไว้ก่อนจนกว่าจะปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาหรือผลแห่งคดีถึงที่สุดไ้ในกรณีอื่นนั้นจึงดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป

(๓) ในกรณีที่สมควรให้ผู้ยื่นออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๖) (๗) หรือ (๘) ให้ดำเนินการให้ผู้ยื่นออกจากราชการได้

(๔) ในกรณีที่ผู้ยื่นมิได้กระทำผิดวินัยในเรื่องนั้น ให้สั่งยุติเรื่อง

ข้อ ๙๑ ในกรณีที่จะต้องสั่งให้ผู้ถูกสั่งพักราชการผู้ใดกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือต้องสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนผู้ใดกลับเข้ารับราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗สั่งให้ผู้ยื่นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน หรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.พ. กำหนด ทั้งนี้ ผู้ยื่นต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

ในกรณีที่สั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ให้ดำเนินการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ข้อ ๙๒ คำสั่งพักราชการ คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน คำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ ให้มีสาระสำคัญตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด

หมวด ๙

การนับระยะเวลา

ข้อ ๙๓ การนับระยะเวลาตามกฎหมาย ก.พ. นี้ ถ้ากำหนดเวลาเป็นวัน สัปดาห์ หรือเดือน มิให้นับวันแรกแห่งระยเวลานั้นรวมเข้าด้วย เว้นแต่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ซึ่งต้องใช้อำนาจตามกฎหมาย ก.พ. นี้จะได้เริ่มการในวันนั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ซึ่งต้องใช้อำนาจตามกฎหมาย ก.พ. นี้ ต้องกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้นับวันสิ้นสุดของระยเวลานั้นรวมเข้าด้วยแม้ว่าวันสุดท้ายเป็นวันหยุดราชการ

ในกรณีที่บุคคลอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคสองต้องทำกรอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าวันสุดท้ายเป็นวันหยุดราชการ ให้ถือว่าระยเวลานั้นสิ้นสุดในวันทำงานที่ถัดจากวันหยุดนั้น

หมวด ๑๐

บทเบ็ดเตล็ด

ข้อ ๙๔ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นเป็นพิเศษที่ไม่อาจนำหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.พ. นี้มาใช้บังคับได้ การดำเนินกรในเรื่องนั้นจะสมควรดำเนินการประการใด ให้เป็นไปตามที่ก.พ. กำหนด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๙๕ ในกรณีที่ได้มีการสั่งให้สอบสวนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดโดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ก่อนวันที่กฎ ก.พ. นี้ใช้บังคับ และการสอบสวนนั้นยังไม่แล้วเสร็จให้ดำเนินการสอบสวนผู้นั้นตามกฎหมาย กฎ ระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ในขณะนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ ส่วนการพิจารณาและดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามกฎ ก.พ. นี้

ข้อ ๙๖ ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดโดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วในวันก่อนวันที่กฎ ก.พ. นี้ใช้บังคับ แต่ยังมีได้มีการพิจารณาและดำเนินการต่อไปหรือการพิจารณาดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ ให้การสอบสวนนั้นเป็นอันใช้ได้ส่วนการพิจารณาและดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามกฎ ก.พ. นี้

ข้อ ๙๗ ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนและพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่กฎ ก.พ. นี้ใช้บังคับ แต่ยังมีได้ดำเนินการให้เป็นไปตามผลการพิจารณาดังกล่าว ให้การสอบสวนและพิจารณานั้นเป็นอันใช้ได้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามกฎ ก.พ. นี้

ในกรณีที่จะต้องสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก่อนวันที่กฎ ก.พ. นี้ใช้บังคับ แต่ยังไม่ได้สั่งลงโทษ ให้สั่งลงโทษตามข้อ ๖๗ (๒) หรือ (๓)แล้วแต่กรณี

ข้อ ๙๘ ในกรณีที่ได้มีการสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนโดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ก่อนวันที่กฎ ก.พ. นี้ใช้บังคับ และการสอบสวนหรือการพิจารณานั้นยังไม่เสร็จให้การสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นมีผลต่อไปตามกฎหมาย ก.พ. นี้ จนกว่าจะมีการสั่งการเป็นอย่างอื่นตามกฎหมาย ก.พ. นี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

พงศ์เทพ เทพกาญจนา

รองนายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.พ. ฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙๔ (๔) มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๖ วรรคสี่ มาตรา ๙๗ วรรคสอง มาตรา ๑๐๑วรรคแปด และมาตรา ๑๐๕ บัญญัติให้การดำเนินการทางวินัยเป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.พ. นี้